

Vol. IV

No. 3.

21st March, 1974

(Thursday)

30th Phalgun, 1896, S. E.

THE ANDHRA PRADESH Legislative Assembly Debates

OFFICIAL REPORT

CONTENTS

	PAGES
Business of the House	.. 147
Oral Answers to Questions.	.. 148
Written Answers to Questions.	.. 175
Statement by the Minister for Industries :	
re: Correction of answer to a supplementary to Q.No. 1510-G dt. 21-1-74 regarding establishment of a Paper Factory at Nellore.	.. 203
Matters under Rule 341 :	
re : Closure of Canteen in the New Legislators' Hostel.	.. 203
re : Distribution of fertilizers.	.. 204
Calling Attention to Matters of Urgent Public Importance :	
re : Shortage of ordinary paper in the State.	.. 209
re : Misappropriation of money sanctioned by T.T.D. for reno- vation of old temples	.. 211
re : Agreement with the Governments of Tamil Nadu, Kerala and Karnataka for supply of power to Andhra Pradesh.	.. 214
Papers laid on the Table :	
(i) Amendments to the A.P. Motor Vehicles Rules, 1964.	... 217
(ii) Amendments to the A.P. Co-operative Societies Rules, 1964.	.. 217

[Contd. on 3rd Cover.]

**THE
ANDHRA PRADESH LEGISLATIVE ASSEMBLY**

PRINCIPAL OFFICERS

Speaker : Sri P. Ranga Reddy

Panel of Chairmen:

1. Sri Kaza Ramanadham
2. Sri Baddam Yella Reddy
3. Smt. D. Indira
4. Sri M. Yellappa

Secretary : Sri A. Shanker Reddy,
B.A., LL. B.

Assistant Secretaries:

1. Sri M. Ramanadha Sastry
2. Sri P. Ranga Rao
3. Sri E. Sadasiva Reddy
4. Sri V. K. Viswanath
5. Sri S. Purnananda Sastry
6. Sri K. Satyanarayana Rao
7. Sri R. N. Sarma

CONTENTS—Cont 1.

PAGES

Presentation of the Report of the Committee on Estimates on Revision of the Form and Contents of the Demands for Grants and Restructuring of Budget and Accounts.	.. 217
Government Motions :	
re: Constitution of the Committee on Public Accounts for 1974-75.	.. 218
re: Constitution of the Committee on Estimates for 1974-75.	. 218
re: Constitution of the Committee on Privileges for 1974-75.	.. 219
Presentation of Supplementary Estimates of Expenditure for 1973-74.	.. 219
Budget for 1974-75 (Vote on Account) General Discussion.	.. 219

THE
ANDHRA PRADESH LEGISLATIVE ASSEMBLY DEBATES
OFFICIAL REPORT

Sixteenth day of the Third Session of the
Andhra Pradesh Legislative Assembly

ANDHRA PRADESH LEGISLATIVE ASSEMBLY

Thursday, the 21st March, 1974

The House met at Half Past Eight of the Clock.

(Mr. Speaker in the Chair)

BUSINESS OF THE HOUSE

Sri C.V.K. Rao (Kakinada):—At the outset I have got one thing to bring to your notice Sir. I have to attend the Session without break-fast and most of my colleagues could not attend the session because they have been held up without break-fast. I think, this is a very serious matter. If Legislators are treated in this manner due to the arrogant attitude of the Canteen Proprietor, where are we? I think, you are quite aware of the situation. Now, the man is not only harassing the workers but even the legislators he is harassing. That is the position. It is better you just adjourn for some time, so much so we can have break-fast. We have to attend the Session because we are paid for that. You are the only authority to whom we can bring this matter. Yesterday I brought it to the notice of the Chief Minister and to your notice. In spite of that here is a man who is defying the entire Legislature. Are we tools in the hands of the Canteen Proprietor? It is for you to give your wording.

Sri D. Venkatesam (Kuppam):—Speaker being the Chairman of the House Committee.....

Mr. Speaker:—Speaker is not the Chairman of the House Committee.

Sri D. Venkatesam:—Speaker is the person who has to look after the welfare of the Legislators. The legislators are put to much hardship. We are not given kerosine.

Mr. Speaker:—If it is necessary I shall give some time after the question hour. Mean while I will find out, the present state of affairs and see if something can be done. Now, we will take up questions.

An asterisk before the name indicates correction by the Member.

ORAL ANSWERS TO QUESTIONS

SELECTION OF DISTRICT MUNISIFFS

465—

*3230 Q.—Sri Ch. Parasuram Naidu (Parvathipuram):—Will hon. the Deputy Chief Minister be pleased to state:

(a) whether it is a fact that some candidates were selected for the posts of District Munisiffs recently; if so the number of candidates selected;

(b) whether it is a fact that the names of the selected candidates were published in three batches; if so, the reasons therefor; and

(c) whether it is also a fact that out of the selected candidates only some candidates were sent for training and different rates of remuneration were fixed for those sent for training and those who are to undergo training later; if so, the reasons for the same?

The Deputy Chief Minister (Sri B.V. Subba Reddy):—(a) Yes Sir. 125 candidates.

(b) No Sir. Does not arise.

The candidates selected for appointment by direct recruitment and by transfer are required to undergo training prescribed under the Andhra Pradesh States Judicial Service Rules, and during the period of their training the direct recruits will be paid a Salary of Rs. 250/- p.m. and those recruited by transfer the pay they would have drawn but for their deputation for the training. Govt. after careful consideration of the proposal of the High Court for exempting all the candidates selected for appointment by direct recruitment and by transfer from the requirement of undergoing training decided that the training was absolutely necessary but the prescribed period of 6 months training could be reduced to 4 months, and intended to approve the selection of the candidates whose character and antecedents were not such as to disqualify them for appointment to the public service and who were medically found fit, and to place all of them on training at one time. However, at the instance of the High Court, and, in the exigencies of service, Government finally agreed to appoint temporarily 50% of the candidates as referred to above and to depute the remaining 50% for training, the former to be deputed for training after the latter complete their training and the latter to be temporarily appointed on their completing the training. As the minimum of the time scale of pay of District Munsifs is Rs. 500/- the 50% candidates appointed temporarily had to be allowed Rs. 500/- and the 50% candidates deputed for training had to be paid at the rates specified above.

శ్రీ సి హెచ్. పరశురామనాయుడు :— జిల్లా మున్సిఫులుగా మొదట కొంత మంది అభ్యర్థులు సెలెక్టు అయినట్లుగా ఎనౌన్సు చేశారు. తరువాత, మిగిలినవారిని యింకా కొంతమంది క్రొత్తవారినికూడా పిలిచి ఇంటర్వ్యూ చేసి సెలెక్టు చేశారు. ఈవిధంగా రెండుసార్లు లిస్టులు ప్రకటించవలసిన పరిస్థితులు ఎట్లా ఉద్భవించాయి ?

Sri B. V. Subba Reddy :—It is not correct. 125 candidates were selected plus 5 candidates were selected from the Department by transfer, making the total 130. All the names of the candidates were allowed only at one time. It is not as though the list was announced on different occasions.

శ్రీ నిపాచ్. వరకు రామనాయుడు :—ఈ కాండిడేట్లను త్రెయినింగుకు సంపించడానికి—అందరూకూడా పనినిస్తారని సర్వీసుకమిషనువారు సెలెక్టు చేశారు. అటువంటప్పుడు త్రెయినింగుకు పంపించడంలో రెండు జాచీలు చేయవలసిన అవసరం ఏమి వచ్చింది? కొందరిని త్రెయినింగుకు పంపించి, కొందరికి త్రెయినింగు అక్కరలేదని నిర్ణయించడానికి కైబ్రేరియా ఏమిటి? వారికి డబ్బు యివ్వడంలో కూడా కొందరికి ఎక్కువగానూ, కొందరికి తక్కువగానూ యివ్వడానికి నిర్ణయించడములో వున్న కైబ్రేరియా ఏమిటి? ఏ కారణాలవల్ల ఈవిధంగా డిస్క్రిమినేట్ చేసి యీ వ్యవహారం చేశారు?

Sri B. V. Subba Reddy :—Sir, all the candidates recruited have to undergo training for a period of 4 months 50% will be paid Rs. 250 per month, the other 50% have been directly appointed as District Munisiff. Those people were directly recruited. After they completed their training they were appointed as District Munisiffs. They too will have to undergo four months training. Those first appointed have been paid Rs. 500 per month. Those who are deputed for training, are paid only Rs. 250. There seems to be some kind of discrimination. Anyhow, I will get it examined and see that some uniform scale of pay is paid to all of them.

శ్రీ నల్లవరెడ్డి శ్రీనివాసులురెడ్డి (గూడూరు) :—1962 నుంచి 73 వరకూ కూడ సర్వీసు కమిషను సెలెక్టు చేయలేదు యీ జిల్లా మునసబులను. వీరిని తెంపారర్గానే కంటిన్యూ చేస్తూ వచ్చారు. ఎందువల్ల ఆవిధంగా కంటిన్యూ చేస్తూ వచ్చారు? ఇంకా ఖాళీలు వున్నాకూడా మిగతా ఖాళీలకు ఎందువల్ల ఎంపిక చేయలేదు? త్రెయినింగు సాకుతో రెండుమూడు జాచీలను ఇస్తూ ఈ తెంపారర్ కాండిడేట్లను కంటిన్యూ చేయాలనే ఉద్దేశంతో చేస్తున్నారా? తెంపారర్ వారిని పూర్తిగా తీసేసి కొరతవున్న కాళీలకు సెలెక్టును ఎప్పుడు పూర్తవుతుంది?

Sri B. V. Subba Reddy :—For some reasons there was no direct recruitment for ten or eleven years. After recruitment was made, all of them are being appointed now. Only in the case of about six or seven people we have got to receive the reports about their antecedents, etc. For Six people, already we have received reports and for only one man we have not yet received. No more people are being appointed on temporary basis and all those who were appointed on temporary basis are not allowed to continue. It is just possible that just before recruitment some people were appointed as District Munsiffs on temporary basis.

Sri M. Narayana Reddy :—Sir, the appointment of District Munsiffs has raised controversy with respect to two or three things. One is, in Andhra area there is a system of IInd Class Judicial Magistrates while similar system is not in vogue in Telangana area. All these IInd Class Magistrates are having chance of promotion as

District Munsiffs and that is being done from year to year. The second is whatever the number that was appointed from one hundred and odd, persons from Telangana do not constitute even 14 or 15%. We have received representations and the representation was received by the Government also. The third, in order to fill up the posts on temporary basis many Police Prosecuting Officers, Bench Clerks of the High Court were appointed as Munsiffs who worked for two, three years and more than one year. All these persons were later retrenched or sent back to their posts with the result the number or proportion in Telangana region was reduced. These representations are pending before the Government since a long time. May I request the Hon. Deputy Chief Minister to look into this aspect because the candidates who applied in open competition were examined and included along with those who were working as District Munsifs and almost all of them did not find their place in the selected list. There is a real hardship caused and the result is the proportion from Telangana region was reduced substantially. Therefore, I request the Hon. Deputy Chief Minister to look into those representations and see what can be done to maintain parity and do justice to the people affected.

Sri B. V. Subba Reddy : Whatever the practice in the past might have been, now we are trying to bring out a uniform policy so far as the District Munsiffs are concerned in both the regions. So far as the people who are working on temporary basis as District Munsiffs are concerned, either in Telangana or in Andhra those people were also asked to appear for the examination and those who were not selected since they did not come up to the standards were reverted. I do not have the figures regionwise. I have got the figures with regard to Scheduled Castes and the Backward Classes etc. If you want I am prepared to furnish the figures.

Sri A. Sreeramulu :—Sir, it has become a chronic practice with this Government to go on making temporary appointments which has created a serious problem. At least now can the Hon. Deputy Chief Minister assure us that this procedure of making temporary appointments would be dispensed with? He also stated that the antecedents and character would be verified. What is the procedure followed for verifying the antecedents and type of antecedents that constitute a disqualification for service?

Sri B. V. Subba Reddy :—Those are all in the rules—Andhra Pradesh Judicial Services Rules. We have got to verify the antecedents of those people. These rules are there and as per these rules we follow.

Sri A. Sreeramulu :—What type of antecedents constitute disqualification?

Sri B. V. Subba Reddy :—Supposing a candidate who has to be recruited has been convicted for an offence for moral turpitude, would he be appointed? Or there are cases where some of them have been Naxalites etc., etc., they are not considered. There are some cases like that and I am not in a position to say exactly which part operates in the matter of disqualification.

Sri A. Sreeramulu : The Hon. Deputy Chief Minister stated that character and antecedents would be verified. He must be aware what procedure is followed to verify the antecedents. He must also be aware of what type of character and what type of antecedents constitute disqualification. He says Naxalites. There is no definition for the word 'Naxalite'.

Sri B. V. Subba Reddy :—They must have good conduct and character. Out of the 125 selected, 124 have been found fit. Only in one case we have not yet received the report. Generally, unless there is something very serious charge against him, we do not disqualify. Practically almost all of them have been selected.

Sri A. Sreeramulu :—Other question has not been answered. Temporary appointment has become serious and chronic habit with this Government which is creating a very serious problem. Persons having service of two or three years are thrown out of their jobs. It is certainly a very serious problem. Will the Government consider the question giving up this unwholesome and undesirable practice of making temporary appointments?

Sri B. V. Subba Reddy :—There is no question of unwholesome or undesirable practice. The rules are there which have been framed some years ago and we are following them. Except in very extraordinary cases, generally nobody is disqualified.

Sri A. Sreeramulu :—So, the rules framed some years back must be followed indefinitely and eternally?

Sri B. V. Subba Reddy :—If they want the rules, I will certainly place them.

Sri Ch. Parasurama Naidu :—Is the Hon. Deputy Chief Minister aware of the fact that one of the candidates who had been selected from Srikakulam District has done nothing wrong except participating in separate Andhra agitation? Is he aware that such is not a disqualification and consider the case in the proper perspective?

Sri B. V. Subba Reddy :—Conviction for political offences does not operate as disqualification. In the case of those who participate in the separation movement, that has been removed as a disqualification. The Cabinet itself took a decision to that effect.

'PRISON COMMISSION' FOR IMPROVING JAIL ADMINISTRATION

466—

*** 3907 Q.—Sri M. Narayana Reddy (Bhodhan) :—**Will hon. the Deputy Chief Minister be pleased to state :

(a) the reasons for the delay in appointing a 'Prison Commission' for the improvement of the Jails administration and as well as the living conditions in the prisons; and

(b) the nature of Plans formulated by Jails Department for the utilization of funds allocated to this Department in Fifth 5 Year Plan?

Sri B. V. Subba Reddy :—(a) The Inspector General of Prisons has submitted in November, 1973 a proposal for appointment of a Prisons Commission, but the proposal was kept in abeyance pending examination of the recommendation of the working group set up by the Government of India for streamlining the Prisons Administration in the Country, which were received only in February, 1974;

(b) the following schemes are proposed to be taken up by the Jail Department during the 5th Five Year Plan :

1. Starting of a Borstal School, in addition to the one existing in Vizag.
2. Expansion of Welfare Services in Prisons
3. Starting of a Certified School for Juvenile offenders
4. Starting of a Reception Home
5. Introduction of Middle Schools and Case Work Services in the existing Certified Schools.
6. Strengthening of existing Reception Homes/Auxiliary Homes at Hyderabad and Vijaywada.
7. Appointment of Probation Officers.
8. Starting of a Child Guidance Bureau.
9. Appointment of Case Workers.

In the 5th Five Year Plan, Rs. 18 lakhs have been provided for improvement of Jails.

Sri M. Narayana Reddy :—The 6th Finance Commission has given Rs. 2,61,00,000 for improvement of Jails although we have provided a few lakhs. I would request the hon. Minister to take note of this. In the last Budget Session, the then hon. Minister gave an assurance that a Prisons Commission would be appointed to improve the administration of the jails along with the living conditions of the prisoners in view of the report of the Working Group of the Central Government. But in view of the special feature of jails in our State, though we spend more, the income from prisons would be less. Only the appointment of Prisons Commission would meet the needs of the State, conditions of prisoners in the prisons, etc. All these needs could only be examined and reported by the prisons Commission since all other States have done so. Taking into consideration all these facts, I stress the need for appointment of Prisons Commission at an early date and I request the hon. Minister to indicate the date of appointment of the Commission, etc.

Sri B. V. Subba Reddy :—The report of the Working Group was communicated during the last February. It is now being examined by the Government. In a few days, we are sending our needs to the Central Government. Then in the light of the report, after examining the report, if it becomes necessary, we will certainly appoint a Prisons Commission to go into the conditions of prisoners in the prisons.

శ్రీ సి.వి. కె. రావు :—ఇప్పుడు కొన్ని శిశువర్గము వివరాలు తెలియమీయవలెను. అడ్మినిస్ట్రేషన్ రివ్యూ కమిటీ తీసుకొని ప్రిజన్ కమిషనును ఏర్పాటు

చేస్తామంటున్నారు. ఈ సందర్భంలో మంత్రిగారు ఒకసారి జైలును సందర్శించిన తరువరి ఏమి రిఫారమ్స్ కావాలో ప్రజనర్సుతో మాట్లాడి నిర్ణయించడానికి పూనుకుంటారా ?

శ్రీ బి. వి. సుబ్బారెడ్డి :—మిగిస్తూగా జైలుకు వెళ్ళకపోయినప్పటికీ ఇంత వరకు జైలు చాలా అనుభవించాను, చాలా అనుభవం ఉంది...

శ్రీ సి. వి. కె. రావు :—వారు జైలుకి వెళ్ళారా లేదా అని కాదు ప్రశ్న. జైలులో ఉన్న పరిస్థితులను పరిశీలించి సంస్కరణలు చేస్తారా ?

శ్రీ బి. వి. సుబ్బారెడ్డి :—నా బిల్లుపై ప్రకారము 15 సంవత్సరాల క్రిందిటికంటే యిప్పుడు జైలుపరిస్థితులు మెరుగుగా ఉన్నాయి.

Sri C. V. K. Rao :—Then this Minister is not fit to be the Minister for Prisons.

శ్రీ బి. వి. సుబ్బారెడ్డి :—సలహా యిచ్చారు కాబట్టి విజిటు చేసి పరిస్థితులను జాగ్రహరచడానికి తప్పకండా ప్రయత్నం చేస్తాను.

Mr. Speaker :—If you cannot go to jails, let Mr. C. V. K. Rao be sent to jails.

Sri C. V. K. Rao :—The hon'ble Minister did not meet me even once when I was in Jail.

శ్రీ నల్లపరెడ్డి శ్రీనివాసులరెడ్డి :— అధ్యక్షా, గత సమావేశంలో ఎం. ఎల్. ఏలు జైళ్ళను విజిటు చేసి అవకాశం కల్పిస్తూ ఉత్తర్వులు జారీ చేస్తామని అన్నారు. ఎప్పుడు జారీ చేస్తారు ? సి క్లాసు జైడీలు నిర్వహణవిధం అనుభవించడం కండ్లారా చూశాము. వారికి భోజన పదుపాయాల విషయంలో దోమలు కుట్టుకుండా చూడడం విషయంలో ఎటువంటి చర్యలు తీసుకుంటారు ?

శ్రీ బి. వి. సుబ్బారెడ్డి :— అక్కడికి పోయి స్వయముగా చూసిన తరువాత పరిస్థితులను అర్థం చేసుకుని ఎంతవరకు వీలవుతుందో అంతవరకు చేయడానికి ప్రయత్నం చేస్తాను. ఆ విషయం సభవారికి కూడా తెలియజేస్తాను.

శ్రీ పి. జనార్దనరెడ్డి (కమలాపూర్) :— జైళ్ల ద్వారా చాలా ఇండ్లస్థాయి పెడుతున్నారు, వరంగల్లు జైలులో సత్రంజ్ కార్ఖానా ఉంది. అక్కడకు వెళ్లి అడిగితే బడ్జెటు ప్రావిజను లేదన్నారు. అందుచేత బడిల్ గా ఉంచినామన్నారు. ఈ సంవత్సరం కొంత కేటాయించిన డబ్బు ఎంత ? జైల్లు ఐ. జీగా పోలీసు డిపార్టుమెంటునుంచి తీసుకువస్తున్నారని వింటున్నాము. ఎందుకు తీసుకువస్తున్నారు ?

శ్రీ బి. వి. సుబ్బారెడ్డి :— వారు చెప్పినటువంటి విషయం విచారించి తెలియజేస్తాను. రెండవ అంశం పోలీసు డిపార్టుమెంటుకు జైల్లు డిపార్టుమెంటుకు ఏమీ సంబంధం లేదు. జైలు ప్లాన్ ప్రత్యేకంగా ఉంది. పోలీసు డిపార్టుమెంటుకు ఏ మాత్రం సంబంధం లేదు.

శ్రీ డి. వెంకటేశం :— ఉపముఖ్యమంత్రిగారు ప్రజల కమిషనును వేయడం గురించి పరిశీలనచేస్తామని చెప్పారు. తోగడ మంత్రిగారు ప్రజలను కమిషను వేస్తామని హామీ ఇవ్వటం జరిగింది. అలాంటప్పుడు రిపోర్టు పరిశీలించి చేస్తామనడం కాంట్రాడిక్టరీగా ఉంటుంది. అందుచేత యిగవరకు ఇచ్చిన హామీలను నిలబెడతారా ?

శ్రీ బి. వి. సుబ్బారెడ్డి :— అది చెప్పాను.

(Some Members rose)

Mr. Speaker :—If this is the position, how can I complete the Question Hour in an Hour. I have no objection to have 2 hours if you all agree. Let the Minister Answer.

Sri B. V. Subba Reddy :—Central Government is also considering making this a concurrent subject. And regarding the Report of the working Group, after we examine the report of it, we shall take action as to what should be done.

శ్రీ బి. శ్రీకృష్ణ (మంగళగిరి) :—తైల్లు కొండిపన్ను విషయంలో మంత్రిగారు ఇండిపెండెన్టు ముందుకంటే యంప్రూవ్ అయినావానన్నారు. ప్రజలను కండిషన్లు మీద ఒక చార్జ్ వారి ఒక మెమోరాండం పంపించారు. నేను కూడా ఒక మెమోరాండం పెట్టాను. మంత్రిగారు ఎగ్జామిన్ చేస్తామన్నారు. అక్కడ దారుణమైన పరిస్థితులున్నాయి యిప్పటికీ. వాటిని దృష్టిలో పెట్టుకొని పరిశీలించి యాక్షను తీసుకుంటారా ?

శ్రీ బి. వి. సుబ్బారెడ్డి :— ఎంతవరకు యంప్రూవ్ చేయడానికి వీలు ఉంటుందో అంతవరకు చేస్తాము.

శ్రీ బి. శ్రీకృష్ణ :— ఇచ్చిన మెమోరాండం మీద తీసుకున్న యాక్షను ఏమిటి ? ఉన్న పరిస్థితులను ఎగ్జామిన్ చేయించి వెంటనే యాక్షను తీసుకుంటారా ?

శ్రీ బి. వి. సుబ్బారెడ్డి :— ఎంత వ్వరగా వీలుంటుందో అంత వ్వరగా యాక్షను తీసుకుంటాము.

శ్రీ ఎం. ఆర్. డిన్ (విశాఖపట్టణం) :— డిసార్బ్డ్ ప్రజలర్న పలోం విశాఖ పట్టణంలో ఉంది. అది డిలాపిడేటెడ్ కండిషనులో ఉంది. దానిని ప్రయివేటు కాడి చూస్తున్నది. గవర్నమెంటు దానిని అదుపులోకి తీసుకుంటారా ?

శ్రీ బి. వి. సుబ్బారెడ్డి :— అది ఆలోచిస్తాం.

శ్రీమతి జె. శుక్లవిహారి (ఎల్లారెడ్డి) :— ఇప్పుడు నిదేశాలగు పంపించి శిక్షణ పొందినవారిని ఎందుకు ఐ. జి. ఆఫ్. ప్రజల్నగా వెయ్యరు? ఇతర స్టేట్సులో తైల్లు గవర్నమెంటు క్రింద ఉన్నవా లేక సొంతదానిలో వదుస్తున్నావా ?

Sri B. V. Subba Reddy :— This matter is still pending in the High Court. The writ is before two Judges.

BANK LOANS TO PRISONERS

467—

* 3450 (B) Q.—Sri Nallaparddi Srinivasulreddi:—Will hon. the Deputy Chief Minister be pleased to state ;

whether there is any scheme under consideration of the Government to provide Bank Loans to prisoners under-going jail sentences to start small industries of their own so as to maintain their families ?

Sri B. V. Subba Reddy —No scheme for providing Bank loans to Prisoners to start Small Industries of their own is under consideration of Government.

శ్రీ నల్లవరెడ్డి శ్రీనివాసులరెడ్డి :—అధ్యక్షా, మహారాష్ట్ర ప్రభుత్వము బ్యాంకు నుంచి గాని ప్రభుత్వము నుంచి గాని లోన్స్ యిప్పించి జైలులోనే చేతి వృత్తి పరిశ్రమ ద్వారా ఆదాయమును సంపాదించి, అదబ్బును వారి కుటుంబానికి అందే అవకాశమును కలుగజేసే పథకమును అమలుచేస్తున్నారు. భర్త జైలులో వున్నపుడు భార్య, బిడ్డల నిర్బంధిత ఎంత యిబ్బందికరముగా వుంటుందో వేరే చెప్పనక్కరలేదు. అందువల్ల వారి కుటుంబమును బ్రతికించేదానికి జైలులోని ఫ్రైడిలు చేతివృత్తులద్వారా ఆదాయమును సంపాదించుకొనేదానికి లోన్స్ యిప్పిస్తారా? సుంత్రిగారు ఫ్రైడిబాబాయ్ సినిమా చూసి అయినా రిఫార్మ్ చేయడానికి ప్రయత్నము చేస్తారా?

Sri B. V. Subba Reddy :—The question of granting individual loans for starting small scale industries is not under consideration of the Government. కోఆపరేటివ్ సొసైటీలనుగా ఫారమ్ చేసి స్మాల్ స్కేల్ ఇండస్ట్రిల్ ప్లాంట్ చేసుకొనడానికి ఋణ సౌకర్యమును కలుగజేసే అవకాశమును గురించి జైలు అధికారులు, ప్రభుత్వ అధికారులు సమావేశమై ఆలోచన చేస్తున్నారు. ఏమైనా చేయడానికి అవకాశము వుంటే చేయడానికి ప్రయత్నము చేస్తాము.

శ్రీ నల్లవరెడ్డి శ్రీనివాసులరెడ్డి :—కోఆపరేటివ్ సొసైటీలను వెంటనే ప్రారంభించి అన్ని సెంట్రల్ జైల్స్లోను, జిల్లా జైల్స్లోను అటువంటి అవకాశమును కలుగజేస్తారా?

శ్రీ బి. వి. సుబ్బారెడ్డి :—ఇది అంతా డబ్బుతో కూడుకొన్న విషయము. తప్పకుండా అలోచిస్తాము. ఇతర రాష్ట్రాలలో బాగా చేస్తున్నాగని వింటున్నాము. మన రాష్ట్రములో కూడా వారు పరిశ్రమలను ప్లాంట్ చేసుకొని వారంతటవారు బ్రతికే అవకాశమును కలుగజేస్తాము.

శ్రీ పి. జనార్దనరెడ్డి :—2 కోట్ల ఆరవ ఆర్థిక సంఘము యిచ్చినట్లు వారాయణరెడ్డిగారు చెప్పారు కదా. ఆ 2 కోట్ల రూ. లోను ఇటువంటి పరిశ్రమలను ప్లాంట్ చేసుకొనడానికి ఎందుకు ప్రయత్నము చేయకూడదు?

Sri B. V. Subba Reddy :—I don't have the full information as to the 6th Finance Commission giving Rs. 2 crores or so. I take the information from the member. He may however put a separate question.

POLUSU PURUGU DISEASE

468—

*3176 Q.—Sri P. V. Ramana (Anakapalli) :—Will hon. the Deputy Chief Minister be pleased to state :

(a) whether it is a fact that the disease of 'Polusu Purugu' is prevalent in the fields of Sugarcane in Andhra Pradesh ;

(b) if so, to what extent ; and

(c) the action taken to eradicate it ?

Sri B. V. Subba Reddy :—(a) Yes Sir.

(b) About 8,218 acres in East Godavari district and in about 1704 acres in West Godavari district.

(c) As the infection was noticed more in ratoon crops, cultivation of third and subsequent ratoon crops in West Godavari District and cultivation of second and subsequent ratoon crops in East Godavari District was banned beginning from the current planting season for a period of three years under the provisions of the A. P. Sugarcane (Regulation of Supply and Purchase) Act, 1961.

Farmers have been advised to burn the affected cane and not use the affected cane as seed material and to dip the seed setts in Malathion solution before planting cane and to detrash the plants and spray 'Rogar' to prevent infection.

With the cooperation of the Common Wealth Institute of Biological Control, Bangalore a laboratory has been established at Chelluru, East Godavari District where breeding and multiplication of exotic predators has been taken up which kill 'Polusu Purugu' insect on sugarcane. Steps are also being taken for the establishment of a similar laboratory at Chagallu in West Godavari District by the sugar factory.

శ్రీ పి. వి. రమణ : — అధ్యక్షా, పొలుసుపురుగు వచ్చినచోట మొత్తము చెరుకు దుబ్బునంతా కాల్చివేయవలసివుంటుంది. అటువంటి పరిస్థితిలో రైతుకు నష్టమురాకుండా ప్రభుత్వము సబ్సిడైజ్ చేసే ఉద్దేశ్యము ప్రభుత్వానికి వున్నదా ?

శ్రీ బి. వి. సుబ్బారెడ్డి : — పూర్వము ఆంధ్రప్రాంతములో ఈ పురుగు వుండేదికాదు. తెలంగాణాలోని నిజామాబాదు ప్రాంతములో ఈ పురుగుబాధ వుండేది. రటూన్ క్రాప్ ఒకసారి కోతకోసిన తరువాత మరల ఎరువులువేసి, నీరు పెడితే రెండవసంబ వస్తుంది. పొలుసుపురుగు పట్టినపుడు ఈ పంటనంతను కాల్చివేయాలి. కొత్త విత్తనమును వేసుకోవలసివుంటుంది. 'పెన్సిలైడ్స్' స్రే చేయవచ్చును. అది చాల ఖరీదుతో కూడుకొన్నది. ఈ పురుగుమీద ఆకు వుంటుంది. ఆ ఆకును తీసివేస్తేనే అప్లయి చేసిన 'పెన్సిలైడ్స్' ఎఫెక్టివ్ గా పని చేస్తాయి. అది ఖరీదైన విషయము. దీనినుంచి బయటపడడానికి వేరే ప్లాంటును నాటితే దీనిని అరికట్టడానికి అవకాశము వుంటుంది. ఈ విషయములో రీసెర్చి జరుగుతున్నది.

శ్రీ పి. వి. రమణ :—ఈ ప్రాసెస్ లో రైతులు చాల నష్టపడుతున్నారు. వారికి సబ్సిడీ యిచ్చే ఆలోచన ప్రభుత్వానికి వున్నదా ?

శ్రీ బి. వి. సుబ్బారెడ్డి :—అటువంటిదేమీ లేదు. డిపార్టుమెంటు తరపు నుంచి ఏమీ సహాయము చేయడానికి వీలున్నా చేస్తాము. కానీ డబ్బు యివ్వ డానికి వీలుండదు. ఇటువంటి పురుగు పట్టినపుడు కొంత డిస్కంట్ యివ్వడము అవి ప్రభుత్వము చేస్తున్నది.

శ్రీ ఎ. హనుమంతరావు (కొవ్వూరు) :—ఏ రకమైన సహాయం చేయడానికి వీలులేదంటున్నారు. మొదటి పంట కోసుకొని రెండవపంట వేరే ప్లాంటును వేసుకొనడానికి పెన్సిస్లేడ్స్ ఖర్చుకంటే ఎక్కువ అవుతుంది. దానిని రైతులు గరించలేరు. 3 సం.ల పంట పుంటేతప్ప రైతు తట్టుకొనలేడు. మొదటి సంవత్సరం ప్లాంటేషన్ ఖర్చు, విత్తనము ఖర్చులు చాల ఎక్కువ అవుతాయి. ప్రెస్టేయింగ్ కి ఖర్చు తక్కువ అవుతుంది. ప్రతి ఫ్యాక్టరీకి డెవలప్ మెంట్ కౌన్సిల్స్ అని వున్నవి. ఫ్యాక్టరీస్ ప్రతి టన్నుకు 15 పైసల చొప్పున ఇస్తుంది గవర్నమెంటు సబ్సిడైజ్ చేయలేకపోతే ఫ్యాక్టరీస్ ద్వారా అయినా అదనముగా కస్పించి రటూన్ క్రాప్ పెంచేవారికి మంచి ప్లాంటు పుండేదానికి ప్రభుత్వము పూనుకొంటుందా ?

శ్రీ బి. వి. సుబ్బారెడ్డి :—డిపార్టుమెంటు తరపునుంచి ఎంతవరకు సహాయము చేయగలమో అంతవరకు చేస్తున్నాము. రీసెర్చి లేబరేటరీలను పెడు తున్నాము. రెండవది చాగల్లులో పెట్టదలచుకొన్నాము. ఈ పెప్ట్ మెనేషన్ ఇరాడికేట్ చేయడానికి ప్రయత్నము చేస్తున్నాము. We will give necessary instructions to the Sugar Factory owners.

శ్రీ వి. సత్యనారాయణ :—చెరకుకు ఈ జబ్బు వచ్చిందంటే పూర్తిగా తగులబెట్టవలసిందే. ఫ్యాక్టరీ ఏరియా అయితే వారు కొంతభరిస్తారు కాని ఫ్యాక్టరీ ఏరియా కాకపోతే రైతు సగ్వనాశనం అవుతాడు. ప్రభుత్వం సబ్సిడీ రూపంలో ఎందుకు సహాయపడకూడదు ?

శ్రీ బి. వి. సుబ్బారెడ్డి :—సబ్సిడీ ఇవ్వడం ఎంతసాధ్యమో ఆలోచించండి. పెన్సిస్లేడ్స్ కు సబ్సిడీ రూపంలో సహాయం చేయమంటే తప్పకుండా ఆలోచిస్తాము. అకులన్నీ తీసివేసి ఈ పెన్సిస్లేడ్స్ ఎప్లయి చేస్తే ఉపయోగకరంగా వుంటుంది. ఇట్ ఈడ్ ఎ కాప్టలి ఎప్లైర్. సబ్సిడీ ఇవ్వాలంటే ఎక్కువ ఖర్చుతో కూడుకున్న విషయం కనుక సాధ్యం కాదని మనవి చేస్తున్నాను. It will be covered by leaves.

శ్రీ వి. సత్యనారాయణ :—అకులన్నీ తీసివేసి చేయటానికి అసలు వీలు లేదు. అకులన్నీ తీస్తే మొత్తం మొక్క చచ్చిపోతుంది.

Sri B. V. Subba Reddy :—It is a very costly affair. It won't be effective. Even if it is applied it won't be effective.

శ్రీమతి జె. ఈశ్వరీబాయి :—అలా ప్రతిష్ఠాలోనూ నిబ్బ వస్తూ ఉన్నది. కనుక గవర్నమెంటు శ్రద్ధ తీసుకొని విమానాల ద్వారా స్పృ ఎందుకు చేయించబాడదు ?

శ్రీ బి. వి. సుబ్బారెడ్డి :—అది సాధ్యమయ్యే విషయం కాదు. It is not practicable.

శ్రీమతి జె. ఈశ్వరీబాయి :—గవర్నమెంటు పే చేసునక్కరలేదు. రైతులే పే చేసుకుంటారు.

శ్రీ బి. వి. సుబ్బారెడ్డి :—చెరకు గురించి ఆమెనూ తెలియదు. నాకూ తెలియదు. విమానాల ద్వారా ఎలా సాధ్యమవుతుంది ?

శ్రీమతి జె. ఈశ్వరీబాయి :—రైతు స్వయంగా తనపొలాలో స్పృ చేసుకొంటే ప్రక్క పొలానికి ఆ పురుగులు వెడతాయి. కనుక విమానాల ద్వారా స్పృ చేయిస్తే బాగుంటుంది. ఎందుకు అలా చేయించరాడదు ?

Sri B. V. Subba Reddy :—It is a very costly affair. It is not practicable.

ANICUT ACROSS JANJHAVATHI

473—

* 3190-Q.—Sri Ch. Parasuram Naidu :—Will the hon. Minister for Medium Irrigation be pleased to state :

(a) whether the investigation of the Janjhavathi Anicut Project is completed if not, at what stage it is pending ;

(b) what is the estimated cost of the project, and what is the area that is likely to be irrigated under this project ;

(c) whether Parvatipuram Municipal area is largely excluded in the scheme of the project and will the Government be pleased to reconsider so as to include the entire Parvatipuram town in the Ayacut of the project; and

(d) whether the Government will consider to locate the anicut at a spot more to the west of the river so as to make water available for more area ?

Sri V. Krishnamurthy Naidu (The Minister for Medium Irrigation):—

(a) The detailed investigation of Janjhavathi anicut scheme is in progress and proposed to be completed by the end of 4/74.

(b) The cost of the scheme is Rs. 57.71 lakhs including direct and indirect charges as per the estimate prepared based on the preliminary investigation. The area likely to be irrigated is 19,000 acres.

(c & d) Yes, Sir. The Superintending Engineer, Major and Medium Projects Investigation Circle has instructed the Executive Engineer, concerned to investigate the feasibility of including the Parvatipuram Municipal area in the ayacut and also to examine the proposal of

Sri Ch. Parusurama Naidu :—When is it likely to come to a final stage, Sir?

శ్రీ వి. కృష్ణమూర్తి నాయుడు :—రిపోర్టు వచ్చిన వెంటనే ఈ సంవత్సరం ఆగస్టుకు కాని, లేదా వచ్చే సంవత్సరంలో కాని టేకప్ చేయటానికి ఆలోచిస్తున్నాము.

CONTINUANCE OF MUNICIPAL COUNCIL AFTER THE EXPIRY OF TERM
479—

* 3449—Y-Q.—Sri Nallapareddi Srinivasulreddi :—Will the hon. Minister for Municipal Administration be pleased to state :

(a) the reason for the continuance of Municipal Councils of Tirupati, Medak and Karimnagar without issuing any orders though the term of office of those Municipalities is over last year;

(b) whether the resolutions passed by the Municipal Councils and the orders issued by the Chairmen of those Municipalities after the completion of their term of office are valid; and

(c) whether the Special Officers are appointed atleast now and when elections will be conducted?

The Minister for Municipal Administration (Sri Ch. Subbarayudu):—(a) The Municipal Councils of Medak, Tirupati and Karimnagar were reconstituted and they came into office on 27-2-1969, 30-4-1969 and 10-6-1969 respectively.

According to the provisions of the Andhra Pradesh Municipalities Act, 1965, the term of office of a Municipal Council is for five years has to be reckoned from the 1st day of July, immediately preceeding the date on which the council comes into office. Accordingly, the term of these Municipal Councils had to be reckoned from 1-7-1968. But it was reckoned by oversight from the actual date on which the 3 municipal councils were reconstituted.

(b) Legislation to validate the acts done by the municipal councils and its Chairmen during the unauthorised period of their continuance has been undertaken. A bill for the purpose will be introduced in the House shortly.

(c) Orders have been issued in G. O. Ms. No. 1, M.A. dated 1-1-1974, appointing the Special Officers and fixing the date for bringing the councillors into the office on the 1st day of October, 1974. The question of holding elections is under the consideration of the Government.

*శ్రీ నల్లవరెడ్డి శ్రీనివాసులు రెడ్డి :—ఈ ఉద్యోగి ఓవర్ సైట్ వల్లనో, షార్టు సైట్ వల్లనో టరమ్ అయివాకూడా స్పెషల్ ఆఫీసర్స్ ను వేయకుండా ఈ మూడు కౌన్సిల్స్ ను కంటిన్యూ చేశారు. వారు చేసిన ఉత్తర్వులు చెల్లకుండా వున్నాయి. చెల్లించేందుకు రిజిస్ట్రేషన్ పెట్టబోతున్నామన్నారు. ఇది ఎన్నట్టివి అవమానించినట్లు కాదా? ఎవరో అధికారి తప్ప చేసినంతమాత్రాన అది రాబోయే చేయడానికి ఎన్నట్టి నిర్ణయం వుండాలి?

శ్రీ సిపాచ్. సుశ్చారాయదు : పొరబాటు జరిగినప్పుడు దిప్పకోవాలి. క్రమబద్ధం చేసుకోవాలి. అంతకంటే గుర్తుంచుకోవాలి.

శ్రీ నల్లవరెడ్డి శ్రీనివాసులు రెడ్డి :—ఈ ప్రాంతంలో గూత్ కాలంలో జరిగినట్లుగా వుంది. దీనిని పరిశీలించి బాగా త్రోవాలిమీద చర్య తీసుకున్నారా? ఈ మనిషి పాలిటిల ఎన్ని లు ఎప్పుడు జరుపబోతున్నాడు?

శ్రీ సిపాచ్. సుశ్చారాయదు :—అయితే సంగత్యం అనేది డేట్ ఆఫ్ ఎలక్షన్ నుండి గాత్రపుటే (అంటే). ప్రాంతంలో అది అని వుంది. ఏ సంవత్సరాలు వుంది డేట్ ఆఫ్ ఎలక్షన్ అని అర్థమవుతుంది. పొరబాటు జరిగింది.

శ్రీ నల్లవరెడ్డి శ్రీనివాసులు రెడ్డి :—ఎన్నికలు ఎప్పుడు జరుపబోతున్నారా?

శ్రీ సిపాచ్. సుశ్చారాయదు :—ఇట్ గాట్ అండిర్ దివిగ రిపన్.

శ్రీ సి. వి. కె. రావు :—ఎన్నికలు జరిగి ముందు మునిసిపల్ కౌన్సిల్ ఎమెండ్ చేయాలని మంత్రిగారు అన్నారు. ఆ ఎమెండ్ మెంట్స్ పట్ల ప్రభుత్వ దృష్టిలో వున్నవా? చైర్ మెన్ పోస్టు డిరెక్టర్ గా ఎన్నిక చేసుకోవాలి విధానం అమలుపెట్టాలని అనుకుంటున్నారా? టిల్లు ఎప్పుడు ప్రవేశపెడతారు?

శ్రీ సిపాచ్. సుశ్చారాయదు :—ఇవన్నీ ఆలోచనలో వున్నాయి.

శ్రీ సి. వి. కె. రావు :—ఆలోచనలు ఏమిటో చెప్పండి.

(సమాధానం లేదు.)

శ్రీ వి. శ్రీకృష్ణ :—ఈ మూడు మునిసిపాలిటీలకు కూడా టవర్ సైట్ వల్లనే జరిగిందా లేక ఇతర కారణాలు ఏమైనా వున్నాయా?

శ్రీ సిపాచ్. సుశ్చారాయదు :—రిస్ సంవత్సరాలు వుంది డేట్ ఆఫ్ ఎలక్షన్ అని తీసుకున్నారు.

మిస్టర్ స్పీకర్ :—ఏ విధంగా తీసుకోవాలి?

శ్రీ సిపాచ్. సుశ్చారాయదు :—జాలై ఫస్టునుండి ప్రెసిడింగ్ జాలై ఫస్టు అని తీసుకోవాలి.

శ్రీ వి. శ్రీకృష్ణ :—ఇలా జరగటానికి ఇతర కారణాలు ఏమైనా వున్నాయా? చాలాచోట్ల జరుగుతున్నాయి.

శ్రీ సిపాచ్. సుశ్చారాయదు :—ఇతర కారణాలు వున్నట్లు కన్పించడం లేదు.

శ్రీ వి. శ్రీకృష్ణ :—పరిశీలించారా?

శ్రీ సిపాచ్. సుశ్చారాయదు :—పరిశీలించాము.

STEEL PLANT AT VISAKHAPATNAM

479—

* 3376-Q.—Sri M. Nagi Reddy (Gurajala):—Will the hon. Minister for Industries be pleased to state :

(a) whether the Central Government has taken the final decision to set up the Steel Plant at Visakhapatnam ; and

(b) if not, what are the reasons for the delay ?

The Minister for Industries (Sri P. Basi Reddy):—(a) Yes, Sir.

(b) Does not arise.

శ్రీ వి. శ్రీకృష్ణ :—ఈ ప్రాజెక్టు విషయం ఏ స్టేజీలో వుంది ? ఎప్పుడు కన్స్ట్రక్షన్ పూర్తిచేస్తారు ? ఎప్పుడు కమీషన్ లోకి వస్తుంది ? ఏరైనా ఒక డేట్ ఫిక్స్ చేశారా ?

*శ్రీ పి. బసీరెడ్డి :—ల్యాండ్ ఎక్విజిషన్ కు గవర్నమెంట్ ఆఫ్ ఇండియా వారు 50 లక్షలు ఇచ్చారు. మార్చి ఆఖరుకు 45 లక్షలు ఇస్తామని చెప్పారు. జూన్ ఆఖరుకు 2 కోట్లు ఇస్తారు. అప్పటితో ల్యాండ్ ఎక్విజిషన్ పూర్తి అయి ల్యాండ్ వారి స్వాధీనం చేయబడుతుంది. ఈ ప్రాజెక్టు 1986 లో ప్రొడక్షన్ కు వస్తుందని రఫ్ ఎస్టిమేషన్ వేసుకున్నారు.

*శ్రీ వి. శ్రీకృష్ణ :—కాననభ 84లో తీర్మానము చేసింది. అప్పటినుండి యిప్పటివరకు మీనమేపాలు లెక్కించడముతోనే సరిపోయింది. రెండు మూడు సంవత్సరాలనుండి ల్యాండ్ ఎక్విజిషన్ చేస్తున్నారు. ఇప్పుడు 86లో పూర్తి అవుతుంది అంటున్నారు. 1984 నుండి 86కు లెక్కవేసుకుంటే, ఒక ప్రాజెక్టు పూర్తి కావడానికి యింత కాలము వడుతుందా ? స్టేటు గవర్నమెంటు సెంట్రల్ గవర్నమెంటుకు యీ ప్రాజెక్టు యొక్క ప్రాముఖ్యతను, దానివల్ల వుండే ఎంప్లాయిమెంట్ పొటెన్షియాలిటీని వివరించి ఆ ప్రాజెక్టును తొందరగా ఎక్స్ ప్లైట్ చేయడానికి కృషి చేస్తుందా ?

శ్రీ పి. బసీరెడ్డి :—4 ల్యాండ్ ఎక్విజిషన్ యూనిట్స్ సాంక్షన్ అయినవి. పని త్వరగా జరుగుతుంది.

శ్రీ వి. శ్రీకృష్ణ :—1,000 కోట్లు ఖర్చు అవుతుందన్నారు, రెండుకోట్లు చెబుతున్నారు.

శ్రీ పి. బసీరెడ్డి :—జూన్ ఆఖరువరకు రెండు కోట్లు. స్టేటు గవర్నమెంటు వికృత ప్రయత్నాలు చేస్తున్నది. ఎంత త్వరగా పని సాగించాలో అంత త్వరగా చేస్తుంది.

శ్రీ మతి.తి. ఈశ్వరీబాయి :—ఎంతమంది చచ్చినవరకాత వస్తుంది ?

శ్రీ పి. బసీరెడ్డి :—అక్కడ మొదల ప్రాజెక్టు, వేయి కోట్ల ప్రాజెక్టు, ఒకటి రెండు సంవత్సరాలలో గాడు.

శ్రీ వి. శ్రీకృష్ణ :—అది నేషనల్ ప్రాజెక్టు. పరిమేలు అయినా పెద్ద విషయం గాదు.

శ్రీ పి. బసీరెడ్డి :—దానిని గాలము పడుతుంది రెండు చూడు ఏండ్లలో అయ్యేవని గాదు.

శ్రీ నల్లపరెడ్డి శ్రీనివాసులురెడ్డి :— శివశివనాడులో సేలం ప్రాజెక్టు కన్స్ట్రక్షన్ లోకి వచ్చింది. మైసూరు స్టేటులో లాగ్లండు ఎక్స్టింషను పూర్తి అయింది. ముఖ్యమంత్రిగారు ఇండస్ట్రియల్ మినిస్టరుగా వున్నప్పుడు 78 మార్చి లోగా లాగ్లండు ఎక్స్టింషను పూర్తి అవుతుంది అని అనారంభించారు. ఎందువల్ల జాప్యం జరిగింది? ముఖ్యమంత్రిగారు ఆ ప్రాజెక్టులో సర్వేయర్లు తీసుకొని యితర రాష్ట్రాలకు వెళ్లారు. మన ప్రాజెక్టు లోని సర్వేయర్లు చేస్తారా?

శ్రీ తె. వెంకటరావు :—లాగ్లండు ఎక్స్టింషన్ డివీషనులో మైసూరు కన్స్ట్రక్షన్ మనము ఏమి వెనుకబడి లేము. లాగ్లండు ఎక్స్టింషను విషయము వషము ఏమి గాదు, ముఖ్యమైన పాయింటు, డీటైల్స్ రిపోర్టు రావాలి. ఆ రిపోర్టు రావడానికి 18 నెలలు పడుతుంది. ఇదివరలో 2 మిలియన్ టన్ను అనుకుంటే యిప్పుడు 3 కి మిలియన్స్ కు పెంచడం అవుతోంది...

శ్రీ వి. శ్రీకృష్ణ :—సేలం ప్రాజెక్టు మిగతాల్ని ఒకేసారి తీసుకున్నారని గదా, సేలం ప్రాజెక్టు కన్స్ట్రక్షన్ లోకి వచ్చింది, వారికి ప్రాజెక్టు డీటైల్స్ రిపోర్టు తొందరగా ఎట్లా వచ్చింది. మన స్టేటు ఎందుకు వెనుకబడింది? మన స్టేటు చేయవలసినంత చేయలేదా?

శ్రీ తె. వెంకటరావు :—సేలం ప్రాజెక్టు చిన్న ప్రాజెక్టు. 350 కోట్లు. మన ప్రాజెక్టు 900 కోట్లు. సేలం ప్రాజెక్టు ప్లన్ లోని స్టేట్ ప్లాంట్లు. హౌస్ వేట ప్లాంట్లు మన విశాఖ ప్లాంట్లు రెండూ ఒకేలాంటివి. లాగ్లండు ఎక్స్టింషన్ లో వెనుకబడి లేము, రిహాబిలిటేషన్ స్కిము కాంక్షను చేశారు. మొన్న విశాఖలో స్టీల్ సెక్రటరీ వధూన్ ఖాన్ గారితో కలిసి అన్నీ పైనలైట్ చేశాము, మనము స్లోగా పోవడము లేదు.

శ్రీ సి. వి. తె. రావు :—సేలం ప్రాజెక్టు త్వరగా అవుతున్నదంటే దానికి ఏవో కారణాలు చెబుతున్నారు. మనది అలాగే అయింది అంటే త్వరగా అవుతోంది అంటున్నారు, 1988 నాటికిగాని మన ప్లాంట్లు పూర్తిగాదని మంత్రిగారు చెబుతున్నారు. దేశములో ఇటువంటి మేజర్ ప్రాజెక్టుకు ఇన్ని సంవత్సరాలు పడుతుందా? ఆంధ్రను ఇండస్ట్రియల్ చేయాలనుకున్నప్పుడు అయిదవ ప్లానులోనే ఎందుకు పూర్తి చేయరు?

శ్రీ తె. వెంకటరావు :—88 అనేది ఎక్కడ లేదు. ఫిట్టింగ్ ప్రోగ్రామ్ మీద చేయాలని ఆలోచన వుంది. డీటైల్స్ ప్రాజెక్టు రిపోర్టు వచ్చిన తరువాత ఈ ప్రాజెక్టు కంప్లీట్ అయిన తరువాత ప్రాడక్షన్ తీసుకురావాలనే నిధిగాగాకుండా, ఫర్వన్ లై ఫర్వన్ ప్రాడక్షన్ తీసుకురావాలనే ఆలోచన వుంది. విశాఖ అయిదవ ప్లాను ఎండ్ కు మినిమమ్ ప్రాడక్షన్ ప్లాన్ అవుతుంది.

శ్రీ వి. శ్రీకృష్ణ :—డీటెల్లు ప్రాజెక్టు రిపోర్టు రావడానికి 18 నెలలు అవసరమా ?

శ్రీ జె. వెంకటరావు :—అవసరమని తెలిసినవారు అంటున్నారు.

శ్రీ వంకా నత్యవారాయణ :—ఇండస్ట్రిల్ మినిష్టరుగారు 1986 అని సెలవిచ్చారు.

శ్రీ జె. వెంకటరావు :—86 అనే విషయము కరెక్టుగాదు. డీటెల్లు ప్రాజెక్టు రిపోర్టు రానిదే 76, 86 అని చెప్పలేము.

Sri P. Basi Reddi :—I said roughly 1986. It may take ten years. It is a rough estimate. Without detailed project report we cannot give any exact date.

శ్రీమతి జె. ఈశ్వరీబాయి :—రివరకు అవుతుందని ఫార్మ్స్ యిన్స్పెక్షన్ యిచ్చారు—శ్రోతిమ్మడు చెప్పినట్లు ఏదో చెబితే ఎట్లా ?

DEMANDS OF LORRY OWNERS' ASSOCIATION

470—

* 3228 Q.—Sri Ch. Parasurama Naidu :—Will the hon. Minister for Transport be pleased to state :

(a) whether the Andhra Pradesh Lorry Owners' Association submitted a memorandum to Government in December, 1973 about their demands ;

(b) if so, the nature of their demands ;

(c) whether the Government examined their demands ; and

(d) if so the results of the same ?

HOME (TRANSPORT III) DEPARTMENT.

The Minister for Transport (Sri J. Chokka Rao) : — (a) Yes Sir.

(b) The demands of the Association are:—

(1) Lack of proper distribution of tyres as per the vehicular strength in the State ;

(2) though over 16 crores of rupees is being annually collected from the Transport Owners towards the motor vehicles tax, only an amount of Rs. 4 crores is being spent towards maintenance and improvement of the roads and that it is not satisfactory ;

(3) unnecessary harassment by the Police Officers.

(c) Yes Sir.

(d) Demand No. (1) As the Andhra Pradesh Tyres and Tubes Dealers' Licensing Order, 1978 has been struck down by the Andhra Pradesh High Court, the Government have no statutory power to licence and control the dealers. At the instance of Lorry

and Bus Operators, the following informal arrangements have been made in consultation with the representatives of Tyre Manufacturers and the bus and truck operators:

(1) Tyres will be distributed proportionately in the districts with reference to the vehicular strength in each district.

(2) The dealers shall adhere to the above pattern of distribution and ensure that no mal-practices are adopted.

(3) When they despatch the tyres of various categories, the dealers shall furnish serial numbers of the tyres to the Collectors and Regional Transport Officers concerned and also copies of the invoices thereof.

(4) The dealer shall not export any tyres outside the State.

(5) Where, in any district, there is no dealer or the supply is inadequate, supplies can be had from the neighbouring dealer or the district.

(6) A State Advisory Committee with the Transport Commissioner as Chairman and 21 non-officials representing lorry and bus operators and representatives of Tyre manufacturers has been formed to ensure proper distribution of tyres and tubes to the operators in the State. The Collectors have been instructed to form District Committees with the concerned Regional Transport Officer as the Secretary to look after the distribution work in each district.

(7) The Collectors have been given strict instructions to ensure that the tyres once given should be noted in the records of the vehicles and checks should be made to satisfy that they are available on the vehicle and in case of any misuse tyres is noticed, the person who was given the tyre should be black-listed and action taken against him not to give tyres in future by the Committee.

DEMAND No. (2): Regarding improvement of roads, the matter is under consideration of Government.

DEMAND No. (3): Suitable instructions have been given by the Inspector General of Police to all his subordinate officers not to harass the lorry operators etc.

ఎ. విన్నవించుకున్నారు.

బి. రాష్ట్రములోని వాహనాల సంఖ్య కనుగుణంగా టైర్లు సక్రమంగా పంచి ఇరగడంలేదని.

2. మోటారు వాహనాల పన్నులక్రింద యజమానులనుండి ఏటా 18 కోట్లు వసూలు అవుతున్నప్పటికీ రోడ్డు అభివృద్ధిమీద, విర్వాహణమీద కేవలము 4 కోట్లు మాత్రము ఖర్చుచేయ బడుతున్నదని, రోడ్స్ పైకి తప్పిగా లేదని,

3. పోలీసు వుద్యోగులు అనవసరంగా సకాయిస్తున్నట్లుగా సంఘము విన్నవించుకున్నది.

స. పరిశీలించబడుతున్నది.

డి. మొదటి కోరిక : 1978 ఆంధ్రప్రదేశ్ ట్రైన్స్ అండ్ టూల్స్ డిలర్స్ లై సెన్సింగ్ ఉత్తర్వును ఆంధ్రప్రదేశ్ హైకోర్టు కొట్టవేయడముతో డిలర్లు లై సెన్సింగు కంట్రాక్టు వ్యవహారముతో ప్రభుత్వానికి ప్రస్తుతము చట్టబద్ధమైన అధికారములేదు. బస్ ఆపరేటర్ల కోరికమీద, ట్రైల్ల ఉప్పత్తి దారుల బస్. ట్రక్కు ఆపరేటర్లు ప్రతినిధులతో సంప్రదించినమీదట లాంఛనప్రాయంగా ఈ క్రిందిపర్యాట్లు చేయబడినాయి

1. ప్రతిజిల్లాలో వాహనాల సంఖ్యను దృష్టిలోవుంచుకుని జిల్లాల దామాషా ప్రకారము ట్రైల్ల పంపరంచేయాలి.

2. డిలర్లు ఈ పంపకము విధానాన్ని పాటిస్తూ ఆక్రమమార్గాలు అనుసరించకుండాచూడాలి.

3. పి.కె. రెడ్డి రకాలైన ట్రైల్లను నిడుదల చేసేసందర్భంలో డిలర్లు ట్రైల్ల సీరియల్ నంబర్లను వారి యిన్ వాయిస్ కాపీనును సంబంధించిన రిలక్టర్స్ ను ప్రాంతీయ రవాణా అధికారులకు పంపాలి.

4. డిలర్లు ట్రైల్లను, రాష్ట్రము బయటకు ఎగుమతి చేయరాదు.

5. ఏదైనా జిల్లాలో డిలర్ లేనప్పుడు లేదా స్వల్ప చాలనప్పుడు పొరుగునవున్న డిలరునుండి లేదా జిల్లానుండి సరఫరాచేయాలి.

6. రాష్ట్రములోని ఆపరేటర్లకు ట్రైల్లు, టూల్స్ సక్రమంగా పంపిణీ అయ్యేట్లు చూడడము కొరకు బస్ ఆపరేటర్స్ ఉత్పత్తి దారుల ప్రతినిధులు 21 నుండి అధికారులతో రవాణా కమిషనరు చైర్మన్ గా రాష్ట్ర స్థాయి సలహా సంఘము ఒకటి ఏర్పాటు అయింది.

7. ట్రైల్లు యిచ్చినప్పుడు ఆ విషయాన్ని వాహనాల అధికారులతో నమోదు చేయాలని, అవి పునయోగము వున్నవో లేవో చెక్ చేయాలని అట్టి ట్రైల్లు దుర్వినియోగం అయ్యాయని తెలిసినప్పుడు ట్రైల్లు తీసుకున్న వ్యక్తిని జైల్లో లిస్టులో చేయాలని, కమిటీ మున్నందు ట్రైల్లు యివ్వకుండా చర్యలు తీసుకోవాలని కలెక్టర్లకు గట్టి ఆదేశాలు యివ్వడం జరిగింది.

రెండవ కోరిక : — రోడ్డు అభివృద్ధి విషయము ప్రభుత్వ పరిశీలనలో వుంది.

మూడవ కోరిక : లారి ఆపరేటర్లు మున్నగువారిని సతాయించవద్దని పోలీసు యినస్పెక్టరు జనరలు తన క్రిందివుద్గోగులకు తగు ఆదేశాలుఇచ్చారు.

Sri Ch. Parasurama Naidu :—Sir, the lorry transport is a very important sector in the economy of the State. It has become very important as a transport artery more than railways goods traffic. Will the Government take steps to nationalise this industry for making necessary regulations and providing better facilities so that the lorry transport is best utilised for efficient transport of materials and goods in the State ?

శ్రీ జె. చొక్కారావు :—ఇది తైర్లకు సంబంధించిన ప్రశ్న. తైర్ల పుత్తం చేశములో పున్నటువంటి పరిశ్రమలలో జరుగుతున్నది. ఆ పరిశ్రమలను జాతీయము చేయాలనే విషయము కేంద్ర ప్రభుత్వానికి సంబంధించినటువంటిది. గౌరవ సభ్యులకు లారీ ట్రాన్సుపోర్టు సేవనలైజు చేయాలనే పుణ్యము అయివుంటే ప్రస్తుతము ప్రభుత్వానికి జాతీయము చేయాలనే ఆలోచనలేదు గాని కొన్ని లారీలు ప్రభుత్వము నిర్వహించాలనే ఆలోచన చేస్తుంది.

శ్రీ నలవరెడ్డి శ్రీనివాసులరెడ్డి :—యీ లారీ ట్రైరులు ఒక టయరులు ఖరీదు 1800 రూ.లు ఉండేది. ఇప్పుడు 2,200 రూ.ల వరకూ ఉంది. ఆంధ్ర ప్రదేశ్ లో టయరులు దొరకడం లేదు. మద్రాసుకు పోయి ఒక టయరులు 8,000 రూ.లకు కొంటున్నారు. ఇది నిజం కాదంటారా? ఏమి చర్య తీసుకుంటున్నారు యీ టయరులు సప్లయ విషయంలో, పోలీసువారు సతాయిస్తున్నారని అంటున్నారంటే వారిని సతాయించ వద్దని ఆర్డరులు ఇస్తే సతాయించకుండా ఉంటారు ఒక నిర్దిష్టమయిన చర్య తీసుకుంటారా?

శ్రీ జె. చొక్కారావు :—లారీల టయరులు కొంత ఎక్కువ ధరకే అమ్ముతున్నారు. ఆ విషయం ప్రభుత్వముకు తెలిసినందు వలననే టయరుల కంట్రోలు ఉత్తరువులు జారీ చేయబడ్డాయి. మైకోర్టువారు అది కొట్టివేశారు. యీ విషయంలో కేంద్ర ప్రభుత్వానికి వ్రాయడం జరిగింది. ప్రభుత్వం శ్రద్ధ తీసుకుంటున్నది. అయినప్పటికీ మాన్యుఫ్యాక్చరర్సును పిలిచి వారినుంచి హామీకూడా తీసుకుని ఏ డీలరు అక్రమంగా అమ్మువద్దని చెప్పడం జరిగింది. రాష్ట్ర తెలెలులో ఒక కమిటీ డిస్ట్రిబ్యూ క్షర్సుతో ఒక కమిటీ వేయడం జరిగింది. రెండు మానముల నుంచి పరిస్థితి కొంత మెరుగ్గా ఉంది. అక్రమంగా అమ్ముడం పూర్తిగా తొలగలేదు కాని జిల్లా కలెక్టరులు శ్రద్ధ తీసుకుంటున్నారు. అక్రమం ఉండకుండా చూడజానికి. కేంద్ర ప్రభుత్వంతో సంబంధించిన మంత్రిగారితో కూడా మాట్లాడిస్తాము. ఇతర రాష్ట్రాల కంటే మన రాష్ట్రంలో పరిస్థితి కొంత మెరుగ్గా ఉంది.

శ్రీ ఎ. భాస్కరరావు :—లారీ టనర్సు ఇచ్చిన మెమోరాండములో 18 కోట్లు రూ.లు నెవ్ వస్తున్నట్లు 4 కోట్లు రూ.లు ఖర్చు చేస్తున్నట్లు మంత్రిగారు చెప్పారు. యీ వాలుగు కోట్లు కంటే 18 కోట్లు రూ.లు రోడ్లవయిన ఖర్చుచేసే ప్రతిపాదన ఉన్నదా? రోడ్ల మరమ్మత్తుకు ఎంతవరకూ కేటాయిస్తున్నారు?

శ్రీ జె. చొక్కారావు :—రాష్ట్రంలో ఉన్న రోడ్లు మెయిన్ టెయిన్ చేయాలని కొత్త రోడ్లు కావాల్సి రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ప్రయత్నం చేస్తున్నది. అయినచో పంచవర్ష ప్రణాళికలో రోడ్లు మెరుగు చేయాలని ప్రభుత్వం ఆ దృష్టితో ఆర్థిక వనరులు దృష్టితో ప్రయారీటీ ఇచ్చి చేస్తుంది.

శ్రీ మణి జె. ఈశ్వరీబాయి :—భారీ జాతీయం చేయాలని ఉంది. ఇక్కడ టయరులు ఎంత మనకు అవసరం అవుతాయో అంతగా ఉందా? కొంత ఏ విధంగా తీరుస్తారు? కేంద్ర ప్రభుత్వముతో రాయితీదారుల దిమాయిగా జరిపుతున్నారా?

శ్రీ జె. చొక్కారావు :—ప్రశ్నలో వివరాలు చెప్పాలని లేదు. ఆ ఇన్ ఫర్మేషను లేదు. మా లెక్కలు సరిగానే ఉన్నాయి.

శ్రీమతి జె. ఈశ్వరీబాయి :—సమాచారం లేదంటే ఎలాగ. తెప్పించి ఇవ్వండి.

(సమాధానం లేదు.)

శ్రీ వంకా సత్యనారాయణ (పెనుగొండ) :—ప్రభుత్వ ఉత్తర్వులు హైకోర్టు కొట్టేసింద కేంద్ర ప్రభుత్వంతో కరస్పాండుచేసి తెంపరరి అరేంజీమెంటు చేశారు. అందువలన ఇప్పుడు అయిదు వేల రూ.లకు ఎనిమిది వేల రూ.లకు అమ్ముతున్నారు అందుకని ప్రజెంటు అరేంజీమెంటు ఫెయిల్ అయింది. కాబట్టి పూర్తికోటా లారి అసోసియేషన్నుకే ఇచ్చేట్లుగా చేస్తారా? మాన్యుఫాక్చరర్సు 50 శాతం కూడా డీలర్సుకు ఇవ్వడం జరుగుతోంది. కాని పూర్తికోటా లారి అసోసియేషన్నుకే ఇస్తారా?

శ్రీ జె. చొక్కారావు :—ఇది పూర్తిగా విఫలంకాలేదు. జాక్ మార్కెటు ఇతర రాష్ట్రాలకంటే ఇక్కడ తక్కువగా ఉంది. 80 శాతం కోటా అసోసియేషనుకు కలెక్టరు అదృశ్యతతో, పది శాతం కోటా కలెక్టరుల డిస్క్రిషను పయిన లేకపోతే అదికూడా అసోసియేషను కోటాకు ఇచ్చి మొత్తం 90 శాతం కోటా ఏర్పాటు చేశారు. ఇప్పుడు కొంత పరిస్థితి మెరుగు అయింది.

LAND ACQUIRED FOR A BUS DEPOT IN NALGONDA

471—

*3451-Z-Q.— Sri B. Rama Sarma (Devarakonda) :— Will the hon. Minister for Transport be pleased to state:

(a) whether land has been acquired for the construction of a new Bus Depot in Nalgonda Town and if so, the extent of land acquired;

(b) when the construction of the Depot will be taken up; and

(c) whether it has been brought to the notice of the Government that there is shortage of buses and shortage of space in the Bus stand as there is heavy rush since the town of Nalgonda is the district headquarters?

Sri J. Chokka Rao :— (a) Yes, Sir. Five acres of land has been taken possession of in Nalgonda town for the construction of a new bus depot and bus stand.

(b) The construction of the bus depot and bus stand is likely to commence early next year.

(c) The Corporation does not consider that the buses now provided at Nalgonda are inadequate for the requirements of the traffic at that town but is aware that the bus stand is not adequate for meeting the requirements and it is for this reason it has proceeded to acquire a fresh site.

**FUNDS GIVEN BY T.T.D. FOR CONSTRUCTION OF
KALYANAMANDAPAM AT VELLORE**

472—

*3736 Q.— Sri D. Venkatesam :—Will the hon. Minister for Endowments be pleased to state:

(a) whether it is a fact that an amount of Rs. 3 lakhs has been provided from the T.T.D. funds to construct a Kalyanamandapam at Vellore in Tamil Nadu by the special authority during the President's rule of the State;

(b) if so the manner in which the said amount has been released?

The Minister for Endowments (Sri Sagi Suryanarayana Raju):—

(a) No, Sir.

(b) Does not arise.

(ఎ) కాదండీ.

(బి) ఈ ప్రశ్నకు తావులేదు.

శ్రీ డి. వెంకటేశం :—ఫిబ్రవరి మాసములో బోర్డు స్పెషల్ అథారిటీస్ మీటింగు పెట్టి రిజల్యూషను పాస్ చేశారు. అది మంత్రిగారు చూచారా?

శ్రీ సాగి సూర్యనారాయణరాజు :— ప్రశ్నకు సమాధానం ఇచ్చాను. ఎవరికైనా ఇచ్చారా అని ప్రశ్న. లేదని చెప్పాను.

మిస్టర్ స్పీకర్ :—ఏదయినా తీర్మానం పాస్ చేశారా స్పెషల్ అథారిటీ?

శ్రీ సాగి సూర్యనారాయణరాజు :— నావద్ద సమాచారం లేదు. కలెక్టరుగారి ఆఫీసురుగా ఉన్నారు. వారికి అధికారాలున్నాయి.

శ్రీ డి. వెంకటేశం :— అధ్యక్షా, ఇన్ ఫర్మేషను లేదంటే ఎలాగ? సమాచారం తెప్పించుకుని జవాబు చెప్పవలసిన బాధ్యత వారికుండి. మూడు లక్షల రూపాయలు కాంక్షను చేశారండీ.

శ్రీ సాగి సూర్యనారాయణరాజు :— కాంక్షను కాలేదని మావద్ద సమాచారం ఉంది.

శ్రీ వి. శ్రీకృష్ణ :—అందులో లేదంటారేమిటి? ఆ జవాబు మంత్రిగారిది కాదా?

శ్రీ సాగి సూర్యనారాయణరాజు :— రిజల్యూషను జరగలేదని మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ డి. వెంకటేశం :— నేను రిజల్యూషను కాపీతో రుజువు చేస్తాను. అమెరికాకు 7 లక్షల రూపాయలు ఇవ్వడానికి, 3 లక్షల రూపాయలు నెల్లూరులో కళ్యాణ మంటపం కట్టడానికి స్పెషల్ అథారిటీద్వారా కాంక్షను అయింది.

శ్రీ సాగి సూర్యనారాయణరాజు :— అమెరికా ప్రశ్న లేనే లేదు. నెల్లూరు కళ్యాణ మంటపం గురించి రిజల్యూషను లేనట్లు నా దగ్గర ఉంది.

PROVIDING INITIAL SHARE CAPITAL FOR CO-OPERATIVE SOCIETIES

474—

*3299 Q.— Sri Ch. Parasuram Naidu:—Will the hon. Minister for Co-operation be pleased to state:

whether the Government will consider to provide the initial share capital necessary for the formation of Co-operative Societies for Backward classes and weaker section?

The Minister for Co-operation (Sri Bathina Subba Rao):— The Government are providing financial assistance including share capital to cooperatives of weaker sections after the societies are formed.

శ్రీ సిహెచ్. పరశురామాచార్యుడు :—సొసైటీ ఫారం కావడానికి ఇన్‌షియల్ షేర్ కాపిటల్ కావాలి కదా. అది ఏర్పాటు చేయడానికి ప్రభుత్వం పరిశీలిస్తుందా ?

శ్రీ బత్తిన సుబ్బారావు :—ఇన్‌షియల్ షేర్ కాపిటల్ చాలా తక్కువ ఉంటుంది. ఇన్‌షియల్ షేర్ కాపిటల్ వారు వెదికే అది రిజిస్టరు అవుతుంది. ఏదై నా వీకర్ సొసైటీ ఉంటే చేయడం జరుగుతుంది.

FINANCIAL ASSISTANCE TO WEAKER SECTIONS

475—

*8450 (V) Q.— Sri C. V. K. Rao:—Will the hon. Minister for Co-operation be pleased to state :

(a) whether it is true that the Minister in his recent visit to Kakinaada on December 20th has stated that the Government have proposals to give financial assistance to weaker sections like barbers-rickshaw drivers, washermen, taxi-drivers, women and labour and others from the financial year, 1974 ;

(b) if so, what are those proposals and what is the amount earmarked for that and how does the scheme work out ?

(c) what amount and how many persons will be benefited in East Godavari district and whether land colonisation scheme was contemplated in East Godavari District for relieving unemployment to the rural poor ?

Sri Bathina Subb Rao, —(a) Yes, Sir. I mentioned about the proposed outlays for the 5th plan period but not for the year 1974-75 ;

(b) The outlays proposed for the 5th plan period are as follows

Taxi-drivers	Rs. 13 lakhs.
Auto-rickshaws	Rs. 6 lakhs
Cycle rickshaws	35 „
Washermen	20 „
Barbers	18 „
Printing	22.50 „
Women Welfare	25 „
Labour contracts and forest coup	
Co-operatives	44.75 „
Co-operative farming	200 „
Total	Rs. 884.25 lakhs.

(Detailed proposals for all the districts in the State have yet to be formulated.)

శ్రీ సి. వి. కె. రావు :—ఫిస్తు ప్లానులో విషయం చెప్పామని అన్నారు, ఈ సంవత్సరానికి ఎటువంటి సహాయం చేయదలచుకున్నారు ?

శ్రీ బత్తిన సుబ్బారావు :—డిప్టీ కమిషనర్ సెల నుండి చేయడం జరుగుతుందని మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ సి. వి. కె. రావు :—ఈ సంవత్సరంలో బ్యాంక్ వడ్డీ, పీజర్ సెక్యూరిటీ సహాయం చేస్తారు కదా. ఎంత చేస్తారు ?

శ్రీ బత్తిన సుబ్బారావు :— 1971-72 లో 48.88 లక్షలు ఉంది. 1972-73 లో 147.49 లక్షలు ఉంది. ఈ సంవత్సరం కొంత చేస్తాము.

SELF IMMOLATION OF SRI S. A. KAMESWARA RAO

476—

*3161 Q.—Sri M. Nagi Reddy :—Will the hon. Minister for Power be pleased to state ;

(a) the circumstances that led to the self immolation of S. A. S. Kameswara Rao, Secretary of A. P. S. E. Board Employees' Union; and

(b) the amount granted to the bereaved family ?

The Minister for Power (Sri G. Rajaram) (a) & (b) :—A statement is laid on the table of the House.

PAPERS PLACED ON THE TABLE OF THE HOUSE

In 1969, keeping in view the scales recommended by the wage Board, the Andhra Pradesh State Electricity Board had given to the Operation Subordinate Staff and the workcharged and N. M. R. Employees of the Board, who were mainly field operation staff, revised scales of pay, with effect from April 1, 1969. The other staff of the Board, consisting of administrative, Clerical, accounts and technical staff, were mostly Government servants deemed to be serving the Board on the deputation, until 30-9-1973. They were paid in the scales of pay applicable to Government servants. The Board was, therefore, paying such staff the Government scales of pay and allowances, following also the revisions ordered by the Government from time to time. Various Unions and Associations of employees had been representing for the revision of the pay scales. As the personnel, on whose behalf representations had been made, belonged to the Government and the Government scales of pay only could be applicable to them, the Board could not take any action to revise their scales of pay. After considering the matter carefully and after obtaining opinions of the Government servants working with the Board, the State Government issued orders on 7-11-1973 and 17-11-1973 transferring to the Andhra Pradesh State Electricity Board the services of such of those personnel, who had opted for service in the Board with effect from 1-10-1973. The Board, however, took anticipatory action and held meetings with the representatives, so that revised scales of pay could be brought about after the transfer of the service of the Government servants to the Board. The Board sent its officers to other Electricity Boards in the Southern States like Tamil Nadu, Kerala, Karnataka and collected information in regard to prevailing scales of pay and other benefits being given by the Boards to their employees. A Negotiating Committee was constituted by the Board on October 22, 1972 and a series of discussions were held with the representatives of the staff, including Sri S. A. S. Kameswara Rao. Sri Kameswara Rao was reported to have gone on hunger strike on October 26, 1973, but, after discussions by the Union Deputy Labour Minister with the Chairman and Secretary of the A. P. State Electricity Board he broke his fast on October 30, 1973. It is reported that he was advised not to resort to such measures, but to hold discussions with the authorities of the Board, since the Board was seriously considering the question of the revision of the scales of pay of the staff after transfer of the Government staff to the Board. Sri Kameswara Rao, met the Chairman and other officials of the Board on November 24, 1973 and suggested that, as the period the recommendation of the Wage

Board would expire by March, 31, 1974 and as the Government of India had set up a Committee to lay down guide lines to the Electricity Boards for wage revision for the staff of the State Electricity Boards in the country, the Board should give suitable pay scales, pending the report of the Wage Committee set up by the Government of India. The Board is reported to have informed him that the Board also was of the same view and that revised scales of pay were being worked out. The Board worked out the revised scales and held discussions with the joint Negotiating Council, consisting of the recognised Unions. Taking into account the suggestions of the Joint Negotiating Council and keeping in view the financial conditions of the Board, the Board came to final conclusions on November 29, 1973 regarding revised scales of pay for the staff. As the staff had been transferred from the Government to the Board with effect from October 1, 1973, the Board felt that it was possible to delink the pay scales of the Board employees from those of the Government employees and give effect to the revised scales only with effect from October 1, 1973, the date of transfer of the services of the Government servants to the Board.

2. Sri S. A. S. Kameswara Rao was an ex employee of the A. P. State Electricity Board: He was the General Secretary of the Vidyut Employees Union, Vijayawada, which was an unrecognised body. Recently when various Unions of the Electricity employees in Andhra and Telangana regions of the State Electricity Board formed a joint Action Council of the employees of the A. P. State Electricity Board to achieve the implementation of the recommendations of the Central Wage Board, he was chosen as the Convenor. Since then, he was visiting the A. P. State Electricity Board frequently and representing the demands of the employees to the Chairman, Secretary and Director of Industrial Relations of the Board. He met them on October 30, November 17, November 18, November 24, and November 28, 1973 and urged them to implement the Wage Board scales to the administrative and clerical staff of the Board. The Chairman and the Director of Industrial Relations are reported to have assured him to decide the matter early. On November 28 he met the Chairman and demanded early implementation of the Wage Board Scales. The Chairman is learnt to have told him that the matter was receiving his attention. On November 29, 1973, at about 3-00 P. M. Sri S. A. S. Kameswara Rao met the Director of Industrial Relations at the A. P. State Electricity Board and then submitted a memorandum (addressed to the Chairman, A. P. S. E. Board) to the P. A. to the Chairman, who in turn passed it on to the Chairman at about 3-10 P. M. In the memorandum Sri Kameswara Rao stated that the Board was evading implementation of the Wage Board scales to the administrative and clerical employees permanently, which amounted to discrimination among the employees of the Board that the attitude of the Board was detrimental to the socialistic pattern of society and the Constitution of India and that, in order to make the Board realise its dictatorial attitude and to do justice, he would be risking his life by self-immolation that day (November 29) at the Committee Hall of the Board. As soon as the memorandum was received by the Chairman, the Deputy Commissioner of Police, was informed at about 3-30 P. M. by the Secretary of the Board about the threatened self-immolation. The Deputy Commis-

sioner of Police promised to send the concerned Assistant Commissioner of Police immediately to prevent self-immolation. In the meanwhile, Sri Kameswara Rao is reported to have taken out a bottle of petrol from his pocket, poured it all over his body and set fire to himself in the corridor opposite the Office room of the Chairman. The Chairman and other officers rushed to him, tried to put out the fire and rushed him to the Osmania General Hospital. The then Adviser to the Governor Sri H. C. Sarin, the Chairman, Secretary and other officials of the Board visited him in the Hospital. Despite best efforts to save his life, he passed away in the Hospital on the morning of November 30, 1973. Immediately, the Board sanctioned an ex-gratia amount of Rs. 5,000/- to the family of the deceased and a further sum of Rs. 500/- for meeting the funeral expenses. It was also ordered by the Board that all the offices of the Board throughout the State would be closed on November 30, 1973 as a mark of respect to the deceased.

8. The A. P. State Electricity Board had constituted another Negotiating Committee on 19-12-1973 for purposes of arriving at a negotiated settlement of fixation of the pay scales of the employees based on the guide lines given in the Wage Board Recommendations. After detailed discussions, the Negotiating Committee arrived at a negotiated settlement with the representatives of various Unions and Associations of the employees. After examination of the agreed settlement the Board has revised the pay scales of the administrative ministerial and other employees of the A. P. S. E. Board with retrospective effect from 1-4-1972.

RECONSTITUTING OF THE A. P. S. E. BOARD

477—

*3381 Q.— Sri M. Nagi Reddy:—Will the hon. Minister for Power be pleased to state:

(a) whether the Government have decided to reconstitute the Andhra Pradesh Electricity Board;

(b) if so, the names of members of the same; and

(c) the reasons for the said reconstitution?

Sri G. Rajaram:—(a) to (c):—Consequent on the expiry of the term of Office of Sri K. V. Srinivasa Rao, Chairman, Andhra Pradesh State Electricity Board by the end of January 1974, the Government have reconstituted the Andhra Pradesh State Electricity Board from 1-2-1974 until further orders, with the following members:—

(1) Secretary to Government,
Public Works Department

Chairman.

(2) Secretary to Government,
Finance Department.	Member.
(3) Sri D. Sankaragurusawamy, I.A.S.,
Member (Accounts) to A.P.
State Electricity Board.	Member
(4) Sri D. Rama Rao.
Member (Technical), A.P.
State Electricity Board.	Member.
(5) Director of Industries,
Andhra Pradesh, Hyderabad.	Member.
(6) Secretary, A. P. State Electricity
Board.	Member.

**STRIKE OF ELECTRICITY BOARD EMPLOYEES OF NELLORE AND
PRAKASAM DISTRICTS**

478—

*3160 Q.— Sri M. Nagi Reddy :— Will the hon. Minister for Power be pleased to state:

(a) whether it is a fact that the employees of Andhra Pradesh Electricity Board of Nellore and Prakasam Districts went on strike in the month of December, 1973;

(b) if so, the demands of the employees; and

(c) the action taken by the Government to settle their demands?

Sri G. Rajaram:—(a) Yes Sir.

(b) There were 22 demands put forth by the Union.

(c) The matter relates to the A.P. State Electricity Board, and the Board has negotiated with the Union and pursuant to the agreement reached with the Union, the strike was called off on 13-12-1973.

శ్రీ:— ఇక్కడ జాంగు సేవ్ మెంటు టేబుల్ మీద పెట్టినప్పుడు ఉమ్మడిమిమ్మ చేయడానికి నిల్వ లేకుండా ఉంది. ఇప్పుడు 478వ ప్రశ్న శ్రీ ఎస్. ఎ.ఎల్. కామేశ్వరరావు అత్యాచారికి దారిదీపన పరిస్థితుల గురించి. ఇది ఇంపార్టెంటు ప్రశ్న. ఇది మేము చదువుకోవడానికి నిలులేకుండా ఉన్నది ఇప్పుడు.

మిస్టర్ స్పీకర్ :—ముందుగానే పదాలు క్లారిఫై.

శ్రీ వి. శ్రీకృష్ణ :—మేము రాకడంతోనే పెడతారు. ఇటువంటివి 4, 5 ఉంటాయి. మొత్తం అన్నీ చదవడానికి కష్టం అవుతుంది. కనుక క్వశ్చన్సుతో పాటు టేబులుమీద పెట్టి ఆన్సరు కూడా ఒక రోజుముందు ఇస్తే బాగుంటుంది.

Mr. Speaker:—I will examine and see what can be done. Suppose the question is not put in the house and the answer is in your hands; then what happens? Will it be against the rules? Anyway I will examine and see.

WRITTEN ANSWERS TO QUESTIONS

(Unstarred Questions)

ANDHRA N.G.O's, STRIKE IN NOVEMBER, 1972.

491—

3078 Q.—Smt. J. Eshwari Bai :—Will hon. the Chief Minister be pleased to state :

(a) whether it is a fact that Andhra N.G.O's had gone on strike during the month of November, 1972 ;

(b) if so, for how many days ; and

(c) whether the Telangana N.G.Os' absented themselves from duty during the month of December, 1972 ?

A—

(a) Yes.

(b) For 4 days during November, 1972.

(c) Yes, for 3 days during December, 1972.

AMOUNTS COLLECTED BY ANDHRA PRADESH RAFFLES

492—

189 Q.—Sri D. Venkatesham :—Will hon. the Chief Minister be pleased to state :

(a) the amounts collected by the Andhra Pradesh Raffles that were conducted in our State ; and

(b) The various purposes for which they are utilised.

A—

(a) and (b) : The answer is placed on the Table of the House.*

HON. SECRETARY OF ANDHRA PRADESH WELFARE FUND

498—

1648 Q.—Sri Nallapareddi Srinivasul Reddy :—Will hon. the Chief Minister be pleased to state :

(a) when did Thakur Hari Prasad take over as the honorary Secretary of Andhra Pradesh Welfare Fund ;

(b) Who were the Chairman and Directors of the Board of the Welfare Fund then ; and

(c) who are the present Chairman and Directors ?

A—

(a), (b) and (c): The answer is placed on the Table of the House *

ACCIDENT TO LORRY BEARING REGN. NO. A.P.S. 1087.

494—

1872 Q.—Sarvasri V. Palavelli and Janni Mutyalu :—Will hon. the Chief Minister be pleased to state :

(a) whether any accident occurred in the month of March, 1972 to the lorry bearing regn. No. APS 1087 at a distance of two furlongs from Makkuva village, Srikakulam District ;

(b) if so, the number of persons died ; and

(c) the action taken by the Government in the matter ?

A—

(a) On the night of 25/26-2-1972 lorry A.P.S.1087 while returning from Makkuva dashed against a culvert and fell into a ditch at a distance of 2 K. Ms. East of Makkuva ;

(b) Four ; and

(c) Charge sheet has been filed against the accused driver and the owner of lorry and the same is pending trial.

MISAPPROPRIATION OF RS. 1 LAKH IN GURAJALA
PANCHAYAT SAMITHI.

495—

1511-T Q.—Sarvasri M. Nagi Reddy, V. Srikrishna and Vanka Satyanarayana :—Will hon. the Chief Minister be pleased to state :

(a) whether it is a fact that an amount to the tune of one lakh rupees debited towards I.M.S. Loans Disbursement in the year 1969-70 in Gurajala Panchayat Samithi of Guntur District has been misappropriated by the Block Development Officer and others without the signatures of the Loanes and the Block Development officer on the respective loan order files ;

(b) whether it is also a fact that the amount was put under objection in para 44 of the Audit Report ;

(c) whether it is also a fact that some of the members of the Gurajala Panchayat Samithi including M.L.C's of the Samithi have submitted many petitions to the Government ;

(d) whether it is also a fact that the present Block Development Officer of the said Panchayat Samithi has reported this matter to the Revenue Divisional Officer, Narsaraopet in his Rc. No. 1458/71, (21), dated 14-2-1972 ; and

(e) if so, the action taken by the Government ?

A—

(a) The matter is under investigation by Crime Branch, C.I.D. ;

(b) Yes, Sir.

(c) Yes, Sir.

(d) Yes, Sir; and

(e) The Government referred the case for thorough investigation by the Crime Branch, C.I.D., Hyderabad and its report is awaited.

SCARCITY OF DRINKING WATER IN GUDDIGUDEM ETC., VILLAGES
496—

1537-M. Q.—Sri S. Venkata Rao :—Will hon. the Chief Minister be pleased to state :

(a) whether it is a fact that there is scarcity of drinking water in villages of Guddigudem, Gollagudem, Errampeta and Tirgudumetta of Kovvur taluq, West Godavari District ; and

(b) if so, the steps taken by the Government thereon in the matter ?

A.—

(a) Yes. It is a fact that there is scarcity of drinking water in Guddigudem, Gollagudem, Errampeta and Tirgudumetta of Kovvur taluk, West Godavari District ;

(b) The villagewise information regarding steps taken to provide drinking water facility is as follows :

(1) Gollagudem Village an amount of Rs. 19,425 has been sanctioned under Drought Programme for providing single point distribution and providing power line to the work spot. Accordingly a bore has been provided in the existing well, a 5 H. P. Motor has been erected and cystem was constructed for single point distribution with 8 taps. As such there is no scarcity of water at Gollagudem now.

(2) Errampeta Village : A bore well has been provided in the existing well under Drought Programme. By providing this bore, water level has been raised in the well and now there is no scarcity of water.

(3) Guddigudem Village : There are certain wells and Minor Irrigation tanks for the supply of drinking water to Guddigudem village. At Harijanawada recently a bore with Andhra Pradesh Agro Industries power drill was provided and completed under Drought Programme.

(4) Tirgudumetta Village : A bore has been provided in an existing well under Drought Relief Programme and this well is serving well since water level has raised up to a considerable height in the well. Another bore has been provided with a hand pump in Harijanawada under Social Welfare grant and this is also catering to the needs of public. In addition, an amount of Rs. 5,000 has been sanctioned to provide a bore and a well under the pooled up grant of 15% general funds of the Panchayat Samithi and Zilla Parishad and this work is being undertaken by the Panchayat Samithi, Gopalapuram.

**Primary Health Centres Where Rural Water Supply Schemes
Are Being Taken up.**

497—

1598 Q.—Sarvasri J. Narsing Rao, R. Narasimhamayya and G. Bhoopathi :—Will hon. the Chief Minister be pleased to state :

(a) whether the Government are contemplating to open Primary Health Centres for all the 58 places in Telangana where rural water supply schemes are being taken up; and

(b) if not, when this proposal will be examined?

A—

(a) and (b) No, Sir. The Planning Commission have stated that no New Primary Health Centres should be established during the Fifth Five Year Plan. In view of the above, the question of opening new Primary Health Centres in near future does not arise.

Special Pay to Local Body Employees Scheduled Areas

498—

1892 Q.—Sri M. Omkar :—Will hon. the Chief Minister be pleased to State :

(a) whether it is a fact that the employees of local bodies working in the Scheduled areas were sanctioned special pay (bad climate allowance) with effect from 6-9-1971;

(b) Whether it is also a fact that the payment of the same has not been made due to unsound financial position of the general funds of the Panchayat Samithis and Zilla Parishads; and

(c) if so, the action taken by the Government for payment of the same?

A—

(a) Yes, Sir. Orders have been issued in G. O. Ms. No. 609, Panchayati Raj (Establishment IV) Department, Dated 6-9-1971.

(b) Yes, Sir.

(c) The expenditure involved on this account is estimated at Rs. 9,00,900 to the end of March, 1973. As the Panchayat Samithis and Zilla Parishads were not in a position to bear the additional expenditure involved, they had requested the Government for financial assistance. The matter is under consideration.

Audit of Alavalapadu Panchayat—Accounts.

499—

1970 Q.—Sri D. Rajagopala Reddy :—Will hon. the Chief Minister be pleased to state :

(a) whether the accounts of Alavalapadu Panchayat, Darul taluk, Prakasam District, have been audited from 1973 to 1970;

(b) if so, whether the said audit party has mentioned in its report that there are lapses in the said panchayat;

(c) if so, the action taken by the Government thereon; and

(d) in case the accounts of the said panchayat have not been audited during the said years, whether the Government will take immediate steps to get the said accounts audited?

A.—

(a) Yes, Sir.

(b) Yes, Sir.

(c) Surcharge certificates have been issued by the Audit Department ; and

(d) Does not arise.

Provision of Drinking Water Facilities.

500—

2166 Q.—Dr. B. Kalavathi :—Will hon. the Chief Minister be pleased to state :

(a) whether the Government proposed to cover 16,000 villages with drinking water facilities on the occasion of silver jubilee of freedom ; and

(b) if so, the number of villages benefited in Visakhapatnam District ?

A—

(a) It was proposed to cover 2,300 villages with drinking water facility in this State during the 25th Independence Jayanti year.

(b) 48 villages are benefited with drinking water facility in Visakhapatnam District.

Availability of land after Ceiling

501—

853 Q.—Sri M. Nagi Reddy :—Will hon. the Chief Minister be pleased to state :

(a) whether it is a fact that the Union Minister for Agriculture Sri Fakhruddin Ali Ahmed has written letters to the Chief Ministers to let the Centre know how much land would be available after lowering the ceiling and streamlining the exemptions ;

(b) If so, whether the Government have sent any reply to the Union Government ; and

(c) the extent of surplus land available in our State ?

A—

(a) On 18th September, 1971, Sri Fakhruddin Ali Ahmed, Union Minister for Agriculture, addressed a D. O. letter to the Chief Minister of Andhra Pradesh stating that the recommendations of the Central Land Reforms Committee for bringing about a measure of uniformity in the State laws on ceiling were accepted by the Government of India and suggesting to the State Government to examine the existing ceiling law in the light of the Committee's recommendations and to initiate necessary action to bring the law in line with the National policy.

(b) a reply was sent to the Government of India stating among other things that action was being taken to revise the existing ceiling law in the light of the National guidelines.

(c) a revised ceiling law viz., The Andhra Pradesh Land Reforms (Ceiling on Agricultural Holdings) Act 1978 (Act 1 of 73)

has since been enacted and gazetted on 1st January 1973. It has yet to be enforced and it is therefore too early to say even approximately the extent of surplus land that would be available under the revised ceiling legislation.

CAR WITH ILICIT LIQUOR CAUGHT BY POLICE AT MUCHERLA VILLAGE.
502—

345I Q.— Sarvasri Mohd. Rajab Ali and B. Yella Reddi :— Will hon. the Chief Minister be pleased to state :

(a) whether it is a fact that a car in which illicit liquor was being transported from Hyderabad was caught by the Police at Mucherla village and Satanigudem of Yellandu Taluk, Khammam District on 14-1-1974 ;and

(b) if so, the action taken against the culprits ?

A—

(a) Yer, Sir.

An Ambassador Car No. A.P.F. 4798 was caught with 250 litres of illicit liquor which was being transported from Hyderabad in the early hours of 14-1-1974 at Satanigudem, hamlet of Mucherla Yellandu Taluk of Khammam District.

(b) the car with 250 litres of illicit liquor was seized and four occupants of the car including the driver were arrested and remanded to judicial custody. The car with the seized liquor was deposited in Munsiff-Magistrate Court, Khammam. A case in Cr. No. 5/74 under section 84 of the Excise Act read with 828 I.P.C and section 87 (i)(a) 3 and 48(1) read with 112 M.V. Act was registered at Khammam town police station and is under investigation.

HEAD SLUICE TO ANDALAMALA SUPPLY CHANNEL.

503—

262 Q.— Sri Nallapareddi Sreenivasul Reddi :— Will hon. the Chief Minister be pleased to state :

(a) whether estimate has been prepared for the construction of head sluice to Andalamala supply channel in Gudur Taluk of Nellore District ;

(b) if so when will the work be taken up for execution ; and

(c) whether it is a fact that Andalamala supply channel is being silted up every year for want of head sluice and revetment ?

A—

(a) Yes, Sir. An estimate amounting to Rs. 16,500 has been prepared for the work.

(b) The District Collector, Nellore in August, 1973 has recommended the construction of a head sluice at the site of off take. The estimate will be sanctioned and the work taken up for execution as and when funds are available.

(c) Yes, Sir, the Channel is being silted up, whenever flood water from the river enter the channel for want of head sluice.

BALANCING RESERVOIRS UNDER THE K. C. CANAL AND
TUNGABHADRA LOW LEVEL CANALS.

504—

1350 Q.—Sri Nallapareddi Sreenivasul Reddy :—Will Hon. the Chief Minister be pleased to state:

(a) whether there is proposal to construct a number of balancing reservoirs to stabilise the irrigated dry ayacut under the K. C. Canal and Tungabhadra low level canals in Rayalaseema region ;

(b) whether investigations will be taken up soon and plans and estimates be prepared for the balancing reservoirs.

(c) whether the balancing reservoirs would ensure water for the tail end areas ; and

(d) whether there is any proposal to construct such balancing reservoir on the Kundu river near Kurnool.

A.—

(a) Proposals for the construction of a balancing reservoir under K.C. Canal near Alaganur about 0.5 K. M. from Kundu river across Mogalivagu and Sallavagu, and formation of storage tanks under Tungabhadra Project Low Level Canal are under consideration ;

(b) Preliminary Plans and estimates are under study. Detailed investigation will be taken up after the result of the study is known ;

(c) Since the proposals are under study, it is too early to say anything in this regard ; and

(d) No, Sir,

NAGARJUNASAGAR WATER TO DARSI TALUK

505—

1516 Q.—Sri D. Raja Gopal Reddy :—Will the hon. Chief Minister be pleased to state :

The time by which the Nagarjunasagar water will be supplied to Darsi Taluk by the Government ?

A.—

The ayacut in Darsi Taluk to be covered by Nagarjuna Sagar Right Canals is 1,14,112 acres in Blocks 11 and 16 to 22. 2614 acres which are covered by Block 11 have already received water. For the supply of water to the Nagarjunasagar Project ayacut in the entire Darsi taluk, the main canal excavation has to be completed upto M. 126. The canal excavation up to M. 126 and the corresponding branches and distributaries is expected to be completed by the end of Fifth Plan period.

ROAD FROM GOVINDAPURAM TO TANGEDA

506—

3346 Q.—Sri M. Nagi Reddy :—Will hon. the Chief Minister be pleased to state :

(a) Whether it is a fact that the Government of India has sanctioned the construction of a road from Govindapuram to Tangeda (via) Vemavaram village, Palnad Taluk, Guntur District under Area,

Development Programme in the Nagarjunasagar Command with the Central Government funds vide letter No. 1063-CI/72-8, dated 2-12-1972 of the P.W.D., Projects Wing, Government of Andhra Pradesh ;

- (b) if so, the estimated cost of the Road ; and
- (c) when will the work be commenced ?

A.—

- (a) No, Sir.
- (b) and (c) Does not arise.

ANICUT ON 'YEDDUVAGU' NEAR UPPALAPADU IN
SATTENAPALLI TALUK.

507—

3397 Q. Sri M. Nagi Reddy :—Will hon. the Chief Minister be pleased to state :

(a) whether it is a fact that survey has been done for the construction of an anicut on 'Yedduvagu' near Uppalapadu in Sattenapalli Taluk, Guntur District ;

(b) if so, whether the Government have sanctioned the construction of the said projects ;

(c) the estimated expenditure therefor ;

(d) the village-wise extent of land for which water supply will be ensured under the said project ; and

(e) when will the construction work be taken up ?

A.—

(a) It is reported that no such scheme by name "Construction of anicut on Yedduvagu near Uppalapadu in Sattenapalli Taluk, Guntur District" was investigated by the Special Investigation Division, Vijayawada.

(b), (c), (d) and (e) Does not arise.

MINING CORPORATION

508—

1443 Q.—Sri M. Nagi Reddy :—Will hon. the Chief Minister be pleased to state :

(a) when the Mining Corporation was established in Andhra Pradesh ;

(b) the year-wise loss incurred ;

(c) the reasons for the losses ; and

(d) the steps taken by the Government to get profits.

A.—

(a) Andhra Pradesh Mining Corporation was established in February, 1961.

(b), (c) and (d) A statement is placed on the Table of the House.*

REMOVAL FROM SERVICE OF AN OFFICE BEARER OF GOVERNMENT
EMPLOYEES UNION

509—

1512 -Y Q.—Sri A. Sreeramulu :—Will hon. the Chief Minister be pleased to state:

(a) whether any office bearer of a Government Employees Union was removed from service under the provision of Article 311 (2) (c) of the Constitution of India in G. O. Ms. No. 797, dated 30-6-1972;

(b) if so, the circumstances that led to the extraordinary measure; and

(c) whether the Government will reconsider the matter in the larger interests of Cordial relations between the Government and staff Associations?

A.—

(a) An office bearer of the Union was dismissed from service in the G. O. indicated.

(b) the office bearer of the Employees Union while working as Assistant of the Industries and Commerce Department and as President of the Telangana N.G.Os. Association was indulging in inflammatory speeches calculated to create disaffection between Telangana and Andhra Employees. He was further inciting the Government employees to acts of violence and was acting in a manner prejudicial to the maintenance of public order. The Governor had therefore in exercise of his extraordinary powers under Article 311 (2) of the Constitution of India ordered his dismissal.

(c) No, Sir.

NEW CO-OPERATIVE SUGAR FACTORIES

510—

2185 Q.—Dr. B. Kalavathi :—Will hon. the Chief Minister be pleased to state:

(a) whether there is any proposal to set up new sugar factories on either co-operative basis or otherwise in the next two years;

(b) if so, the number of such factories to be set up along with the places of their location, region-wise;

(c) the estimated cost of each factory;

(d) the estimated production capacity of the said factories; and

(e) when the said factories are likely to come into production?

A.—

(a) Yes, Sir.

(b) A Statement is placed on the Table of the House.

(c) About Rs. 260.00 lakhs.

(d) The estimated production capacity of each factory of 1250 Metric Tonnes of cane-crushing capacity a day would be of the order of 18,000 M. Ts. of sugar for a season.

(e) Bhimadole factory is likely to go into production during 1974-75 season while Cuddapah and Bhimasingi factories are expected to go into production during 1975-76. Share capital collection is going on in respect of factories for which letters of Intent have been received and the date of going into production in these cases will depend on the progress in the collection of share capital.

SUGAR FACTORY IN CO-OPERATIVE SECTOR AT DIMILI

511—

3401 Q.—Sri P. V. Ramana :—Will hon. the Chief Minister be pleased to state :

(a) whether there is any proposal to establish a sugar factory in Co-operative sector at Dimili in Visakapatnam District ;

(b) if so, whether licence has been issued by the Government ; and

(c) if not, when will it be given?

A.—

(a) Yes, Sir.

(b) No, Sir.

(c) The matter is under consideration of the Government of India.

CO-OPERATIVE SUGAR FACTORY IN NELLORE DISTRICT

512—

3450-K Q.—Sri Nallapareddy Sreenivasul Reddy :—Will hon. the Chief Minister be pleased to state :

(a) whether there is any proposal to establish a Co-operative Sugar Factory in Nellore District.

(b) where will it be located ; and

(c) what will be the capital investment in it

A.—

(a) Yes, Sir.

(b) Kovur Taluq, Nellore District.

(c) About Rs. 360 lakhs.

FOOD CRAFT TRAINING INSTITUTE AT HYDERABAD

513—

1524-V. Q.—Sri Nallapareddy Srinivasul Reddy :— Will hon. the Chief Minister be pleased to state ;

(a) whether it is a fact that a food craft training institute sponsored by the Government of India will be set up at Hyderabad in August this year ;

(b) what are the training courses proposed to be introduced; and

(c) What is the expenditure to be incurred by the Government?

A.—

(a) Yes, Sir. The Food Craft Institute has been set up during 1972.

(b) Training is being given in the following courses :

- (1) Bakery and Confectionery ;
- (2) Cookery ;
- (8) Restaurent & Counter Service ;
- (4) Hotel Reception and Book-keeping ;
- (5) House-keeping; and
- (6) Canning and Food preservation ;

(c) The State Government have provided a suitable developed piece of land for construction of Institute's buliding, hostels, and staff quarters. The non-recurring expenditure on construction of building has to be borne by the State Government. However there is no immediate commitment on this aspect. The entire recurring expenditure of Rs. 1,57,000 and non-recurring expenditure on procurement of furniture and equipment estimated at Rs. 2,00,000 will be borne by the Government of India for the period of five years from the commencement of the Institute and thereafter the entire recurring and non-recurring expenditure will be borne by the State Government.

ASHRAM SCHOOLS

514—

2205 Q.— Dr. B. Kalavathi:—Will hon. the Chief Minister be pleased to state:

(a) Whether there are any proposals to start Ashram Schools in the State during 1972-78.

(b) if so, the names of the places where the said schools will be started; and

(c) the number of schools existing now?

A.—

(a) and (b) 7 Ashram Schools were opened during 1972-73 at the following places:

- (1) Budamboo colony, Srikakulam District.
- (2) Konam, Visakhapatnam District.
- (3) Kundada, East Godavari District.
- (4) Palam Cheruvu, Kurnool District.
- (5) Koida, Khammam District.
- (6) Kothuru-Ranigudam, Warangal District.
- (7) Rampalli, Adilabad District.

(c) 218,

VISAKHAPATNAM TOWN PLANNING TRUST

515—

2184—Q. —Dr. B. Kalavathi:—Will hon. the Chief Minister be pleased to state:

(a) whether it is a fact that the Town Planning Trust, Visakhapatnam is undertaking the construction of residential buildings at a cost of Rs. 10.7 lakhs during the year 1972-73; and

(b) if so, the areas, colonies markets and auditorium covered under the above scheme?

A.—

(a) and (b) The Town Planning Trust, Visakhapatnam had proposed to undertake construction of following works at an estimated cost of Rs. 12,46,900 during 1972-73 as detailed below :

Name of work	Plingth area in sq. ft.	Colony	Estimated amount. Rs.
1. Construction of 7 L.I.G. Buildings.	597.2	Seethammadara South extension.	2,23,800
2. Construction of L.I.G. Buildings.	597.2	Seethammadara South extension.	1,01,400
3. Construction of Shopping-cum-Office Centre.	6999.00	Bose layout near the Waltair Club.	5,93,000
4. Construction of 4 F type quarters	1232.25	Seethammadara South extension.	2,39,200
Total :			12,46,900

The shopping Centre referred to as item (3) will have 15 shops 20'x12' each and 15 stalls of 10'x12' each in the first and second floors respectively. There is no auditorium covered by the above schemes. These works, could not however actually be taken up during that year as the tenders had not been finalised.

DIRECT RECRUITMENT TO VARIOUS CADRES IN JUDICIAL DEPARTMENT.

516—

1403 Q.—Sri Y. Venkata Rao :—Will hon. the Deputy Chief Minister be pleased to state:

(a) The percentage of direct recruitment to the various cadres in Judicial Department;

(b) whether there is any proposal to increase the proportion of direct recruitment;

(c) whether the skill proportion is increased during the year 1972-73; and

(d) if so, the reasons therefor?

A—

(a)	
(i) District and Session Judges	40%
(ii) District Munsifs	55%
(iii) Judicial II Class Magistrates	60%
(b) No Sir.	
(c) No Sir.	
(d) Does not arise.	

SHORT DURATION PADDY SEED ALLOTTED TO SRIKAKULAM DISTRICT 517—

1536-E Q. Sarvasri Ch. Parasuram Naidu and P. Sriramamurthy:—Will the hon. Deputy Chief Minister be pleased to state:

(a) the number of tonnes of short duration paddy seed allotted to Srikakulam District under the Drought relief schemes; and

(b) whether the Government are aware of the fact that about 500 tonnes of seed is required to provide seed relief to the said district?

A.—

(a) and (b) As against a requirement of 500 tons of seed for 1972 Kharif, 490 tons were released. For the drought affected areas 71.750 tonnes of short duration High Yielding Varieties seed were supplied against 75 tonnes required by the Deputy Director of Agriculture, Srikakulam.

EMPLOYMENT IN THE INTEGRATED MILK PROJECT SCHEMES 518—

1882 Q.—Smt. J. Eswari Bai:— Will Hon. the Deputy Chief Minister be pleased to state:

(a) number of persons employed in the Integrated Milk Project Schemes including Milk Chilling/ Cooling centres;

(b) how many of them belong to Scheduled Castes and Tribes; and

(c) Whether they are in proportion to the reservation made to these communities in service?

A.—

(a) 2,451 (as on 1-1-1973)

(b) Scheduled Castes -89 Scheduled Tribes-17.

(c) No, Sir.

PROJECTS UNDER THE CONTROL OF AGRICULTURAL UNIVERSITY 519—

8253 Q. - Sri P. V. Ramana:— Will Hon. the Deputy Chief Minister be pleased to state:

(a) what are the projects that are under the control of the Agricultural University;

(b) what is the total expenditure, per year, for the projects;

(c) what is the amount the State Government used to get from the Indian Council of Agricultural Research (I.C.A.R.) hitherto ;

(d) whether the State Government have to bear some of the amount from 1974-75 ; and

(e) if so, to what extent ?

A.—

(a) The following 33 All India Co-ordinated Research Projects of Indian Council of Agricultural Research are under the control of Andhra Pradesh Agricultural University :

1. Rice
2. Wheat
3. Maize
4. Sorghum
5. Millets
6. Pulses
7. Sugarcane
8. Oilseeds
9. Jute
10. Cotton
11. Soyabean
12. Tobacco
13. Fruits
14. Citrus Dieback
15. Tuber Crops
16. Vegetables
17. Spices and Cashewnut
18. Coconut and Arecanut
19. Water management and Soil Salinity and New Cropping pattern.
20. Use of Saline Water
21. Correlation of Soil testing with crop response
22. Micronutrient research
23. Measurement, evaluation and improvement of soil structure.
24. Dry Farming Research
25. Agronomic Research
26. Research and Development of farm machinery and implements and production of prototypes and their evaluation.
27. All India Co-ordinated Research Project on Cattle, Lam and Chintaladevi.
28. All India Co-ordinated Research Project on Sheep for mutton, Palamaner.

29. All India Co-ordinated Research Project on Poultry for Eggs, Rajendranagar.
30. All India Co-ordinated Research Project on Pigs, Tirupathi.
31. All India Co-ordinated Research Project on Dressed Poultry and Piggy Products, Gannavaram.
32. All India Co-ordinated Research Project on Dairy Economics Scheme, Rajendranagar.
33. All India Co-ordinated Research Project on Forage Crops, Rajendranagar.

(b) The total expenditure per year for the projects is as follows:

YEAR		RS. IN LAKHS
1970-71	..	17.75
1971-72	..	47.28
1972-73	..	67.74
1973-74	..	59.62

(c) The State Government used to get the following amounts from Indian Council of Agricultural Research hitherto:

YEAR		RS. IN LAKHS
1970-71	..	17.69
1971-72	..	46.94
1972-73	..	66.54
1973-74	..	58.05

(d) & (e) The State Government has to bear 25% of the total cost of the projects from 1974-75 onwards.

VACANT POSTS IN THE COMMERCIAL TAXES DEPARTMENT

520—

1522-R. Q. —Smt. J. Eshwari Bai:—Will the hon. Minister for Finance be pleased to state :

(a) whether the Gazetted Officers' Guild in the Commercial Taxes Department had recently submitted a Memorandum to the Chief Minister requesting him to fill up the vacant posts in the Commercial Taxes Department ; and

(b) if so, what action the Government propose to take in the matter.

A.—

(a) Yes, Sir

(b) 35 posts of Deputy Commercial Tax Officers have since been filled up and the remaining vacant posts will be filled up shortly. The posts of Commercial Tax Officers could not be filled, in view of the stay orders of the High Court.

LOANS TO MARGINAL FARMERS BY FINANCIAL BANKS

521—

156-D. Q.—Sri P. V. Ramana :—Will the hon. Minister for Finance be pleased to state :

(a) what percentage of loan amount was given to Marginal Farmers by the Financial banks in 1971-72 ;

(b) whether the Government have proposed to the Banks to issue more loans to marginal farmers in the year 1972-73 ; and

(c) if so, to what extent ?

A.—

(a) Information is not readily available as no separate accounts regarding issue of loans exclusively to Marginal Farmers are being maintained by the Financing banks. However so far as loaning in State Bank of Hyderabad is concerned about 25% of the loaning to Agricultural Sector is for small farmers owning Acres 5-00 and below while it is about 50% to 60% for those owning Acres 10.00 and below.

(b) & (c) A meeting with the representatives of Commercial Banks was held on 17-7-1972 to impress on them the need to augment credit flow to small farmers among agriculturists and urged them to see that 80% of the total agricultural lendings should be to small farmers. The State Government have also issued orders prescribing that not less than 50% of the credit obtained for the Central Co-operative Banks should be made available to small farmers.

ASBESTOS FACTORY IN VELIDENDLA

522—

1444 Q.—Sri M. Nagi Reddy :—Will the hon. Minister for Industries be pleased to state :

(a) whether Government have constructed an Asbestos factory in Velidendra, Cuddapah District ;

(b) if so, the expenditure incurred on the factory ;

(c) whether the said factory has started production ; and

(d) the probable annual out put ?

A.—

(a) No, Sir.

(b) (c) & (d) Does not arise.

EXTENSION OF HYDERABAD-NELLORE BUS SERVICE TO GUDUR

523—

3024 Q.—Sri Nallapareddy Srinivasul Reddy :—Will the hon. Minister for Transport be pleased to state :

(a) whether there is any proposal with the Government to extend the buses of the Road Transport Corporation being run from Hyderabad to Bellare, upto Gudur; and

(b) if so, when will it be materialised ?

A.—

(a) No, Sir.

(b) Does not arise,

NUMBER OF BUSES UNDER THE MANAGEMENT OF A.P.S.R.T.C.

524—

3123 Q.—Sri K. Ranga Dass :—Will the hon. Minister for Transport be pleased to state

(a) the total number of buses under the management of A.P.S.R.T.C. at present;

(b) the number of routes in which the said buses are being operated;

(c) the number of new 'Chassis' purchased during 1972-73 ;

(d) the names of companies from which tenders were invited for building bus bodies for the same; and the names of companies which built the bodies of those buses ;

(e) the total investment by the Government on the R.T.C. till December, 1973 ;

(f) the total amount raised through public loans till December, 1973 by the R.T.C. ;

(g) the salary of its Chairman ;

(h) the amount of rent being paid for the residential building of the Chairman; and the cost of maintenance of the said building every year ; and

(i) the name and cost of the car that is being used by the Chairman ?

A.—

(a) 2904 buses are held by the Andhra Pradesh State Road Transport Corporation as on 20.12.1973.

(b) The buses are operated on 1,058 routes.

(c) 327 passenger Chassis were purchased during 1972-73.

(d) Limited enquiries were made with :

(1) M/s. Hyderabad Allwyn Metal Works Ltd., Hyderabad.

(2) M/s. Shahsons Pvt. Limited, Secunderabad.

(3) M/s. Automechanical Corporation, Hyderabad.

(4) M/s. M.G. Automobiles, Yemmiganur.

(5) M/s. Jayanand Khira & Co., Pvt. Ltd., Bombay.

(6) M/s. Sion Garge Pvt. Ltd., Bombay.

(7) M/s. Ruby Coach Builders Pvt. Ltd., Bombay.

The following firms were entrusted with bus body fabrication:

- (1) M/s. Hyderabad Allwyn Metal Works Ltd., Hyderabad.
- (2) M/s. Shahsons (P) Limited, Secunderabad.
- (3) M/s. Automechanical Corporation, Hyderabad.

In addition to above, 110 bus bodies were fabricated by bus body unit of the Corporation.

- (e) Rs. 9,59,00,156.30 ps.
- (f) Nil
- (g) Rs. 2,000 including house rent allowance of Rs. 500 per month.
- (h) Rs. 530 p. m. and the amount of expenditure during 1971-1972 and 1972-73 towards minor repairs and maintenance incurred is Rs. 4,104.

- (i) Ambassador Car -Rs. 25,000 approximately.

AMOUNT SPENT ON FAMILY PLANNING

525—

1576-Q.—Sarvasri A. Bhasker Rao and Kota Ramaiah:—Will the hon. Minister for Health and Medical be pleased to state:

(a) the amount spent on Family Planning during the years 1967-68 to 1971-72 in the State;

(b) whether the rate of growth of population has increased or decreased after the introduction of Family Planning; and

(c) if there is an increase what are the reasons?

A.—

(a) The following amounts have been spent on the Family Planning Programme during the years indicated below:

		(Rs. in lakhs)
1967-68	..	152.13
1968-69	..	218.16
1969-70	..	316.68
1970-71	..	464.25
1971-72	..	588.61

(b) The growth of population has increased.

(c) The reasons are as follows:

(i) Death rate has decreased from the level of over 25 per mille to about 16 per mille of population, whereas the birth rate has decreased only slightly from 41 per mille to 37 per mille of population; and

(ii) The impact of Family Planning Programme efforts on the growth of population also may not be perceptible till sufficiently long period, because of the fact that population may go on increasing for some decades even though several couples have adopted successfully.

the Small Family Norm of 2 or 3 children, has more younger persons born already during the past 15 to 20 years may, during the successive years enters the reproductive span of life, then those persons that would be going out of the reproductive ages.

ANANTHALAXMI AYURVEDIC COLLEGE, WARANGAL.

526—

1851—Q. —Sri P. Dharma Reddy:—Will the hon Minister for Health and Medical be pleased to state :

(a) the number of students admitted to the Anantha Laxmi Ayurvedic College Warangal each year from 1957 to 1972 ;

(b) the number of beds provided at the Government Ayurvedic Hospital, Warangal for training the clinical students of the said college ;

(c) the steps taken by the Government to upgrade the Government Ayurvedic Hospital, Warangal from 1968 to 1972 ;

(d) the reasons for upgrading only the Government Ayurvedic Hospital and the Unani Hospital at Hyderabad and raising its bed strength from 148 to 180 ;

(e) the date when the Anantha Laxmi Government Ayurvedic College was affiliated to the Osmania University and for what period ;

(f) the long and short term measures the University Inspection Committee wanted to be fulfilled by the Government by 1972 ;

(g) the steps taken to fulfil the same ; and

(h) whether the Government will consider to upgrade the Anantha Laxmi Government Ayurvedic College to bring on par with the Government Ayurvedic College, Hyderabad ?

A.—

(a) Total admissions from 1957 to 1972 is 329

(b) 50.

(c) Due to paucity of funds, it was not possible to upgrade the Government Ayurvedic Hospital, Warangal till 1972. The Government have however, in G.O. Ms. No. 2 Health, dated 1-1-78, sanctioned thirty beds with necessary staff to Government Ayurvedic Hospital, Warangal and thereby increased the bed strength of the Hospital from 20 to 50.

(d) Consequent on the affiliation of Government Ayurvedic College, Nizamia Tibbi College with the Osmania University and on the basis the recommendations of the University Inspection Commission, the bed strength in each of the Government Ayurvedic Hospital and the Nizamia Tibbi College, Hyderabad was increased from 148 to 180 to cater to the needs of clinical facilities for the students at each of the said Hospitals.

(e) On 27-10-1970, the Osmania University Hyderabad granted provisional affiliation to Anantha Laxmi Government Ayurvedic College, Warangal for running the B.A.M.S. Degree Course for a period of 3 years with effect from the academic year 1969-70 and subsequently the same period has been extended for another 3 years from 1972-73 (i.e. upto 1974-75).

(f) The Inspection Commission recommended the following immediate, and long range measures for the Improvement of Anantha Laxmi College;

Immediate Measures :

(1) Provision of Laboratory space for three groups of subjects in the First Year viz.: Sareera Rachana and Kriya (Anatomy and Physiology), Jeeva Bhowtika and Jeeva Rasayana Sastras (Biophysics and Biochemistry) and Jantu and Vriksha Sastra (Zoology and Botany);

(2) Erection of temporary sheds in the college premises for accommodating these sections until such time some permanent buildings are erected.

Long range measures :

There is an open site of 5 acres earmarked for this college. The Commission has visited the site. It is on a level ground and there are good approach roads. The commission feels that this is an ideal place for constructing entire complex of this college consisting of college, in-door Hospital and Hostels in a planned way. The present college premises can be utilised as an out patient-cum-casualty wing and patients needing indoor services could be shifted to the main hospital by ambulance service.

(g) An amount of Rs. 1 lakh was sanctioned during 1972-73 for effecting improvement to Anantha Laxmi Government Ayurvedic College, Warangal for fulfilling certain immediate requirements suggested by the University Commission.

(h) Subject to availability of funds necessary steps will be taken to fulfill the recommendations of the Inspection Commission of the Osmania University: under a Phased Programme.

MISAPPROPRIATION IN DISTRICT CO-OPERATIVE CENTRAL BANK ADILABAD

527 —

1583-W-Q.—Sri Y. Srikrishna:—Will the hon. Minister for Co-operation be pleased to state:

(a) whether it is a fact that the President, District Co-operative Central Bank, Adilabad, Sri Sudarshana Reddy misappropriated nearly one lakh of rupees by drawing the amounts in the name of the members of the Manjulapuram Village Co-operative Society;

(b) whether any enquiry was conducted by the Personal Assistant to the District Collector; and

(c) whether the misappropriation was detected and whether any action was taken so far?

A.—

(a) Sri T. Sudarshana Reddy:—Ex-President of the Adilabad Zilla Kendra Sahakara Bank Ltd., Adilabad along with others is alleged to have misappropriated the amounts of the Multipurpose Co-operative Society, Manjulapuram, Nirmal taluk, to the tune of Rs. 1,50,823.00 in his capacity as the President of the society.

(b) Yes, Sir.

(c) In pursuance of the enquiry conducted by the District Co-operative Officer/Personal Assistant to Collector (Co-operation), Adilabad, the Collector (Co-operation), sanctioned prosecution against Sri T. Sudarshana Reddy and seven others in respect of the amount of Rs. 1,50,823 alleged to have been misappropriated and the matter has been referred to the Police for further investigation.

MISAPPROPRIATION IN THE LARGE SCALE CO OPERATIVE SOCIETY,
KANRATAPALEM.

528 —

1535-L-Q.—Sri Kona Prabhakara Rao:—Will the hon. Minister for Co-operation be pleased to state :

(a) the amount of money misappropriated by the President, Large Scale Co-operative Society, Kankatapalem, Bapatla taluk between 1964-72;

(b) whether the President was prosecuted for misappropriation of the huge amounts;

(c) whether there are any complaints from the members of the said society that loans were taken by the President forging their signatures; and

(d) if so, the action taken by the Government against the said President?

A.—

(a) Rs. 35,586.66 ps.

(b) Sanction was accorded to launch prosecution against Sri D. Subba Rao the ex-President of the society.

(c) Yes, Sir.

(d) All the complaints have been referred to the Arbitrator.

VILLAGES IN PALNAD AND VINUKONDA TALUKS UNDER
CLUSTER SCHEME FOR SUPPLY OF ELECTRICITY

529—

3427Q.—Sri M. Nagi Reddy:—Will the hon. Minister for Power be pleased to state :

(a) the names of villages in Palnad and Vinukonda taluqs of Guntur district included under Cluster scheme for supply of electricity;

(b) the names of villages which have already been electrified and the names of villages which are under progress; and

(c) when they will be completed?

A.—

(a) A statement is enclosed.....

(b) Out of 37 villages, 36 villages as shown in the statement have already been electrified. Kandlagunta village in Pained taluq is the only village yet to be electrified. The works in this village are in progress.

(c) Kandlagunta village will be electrified during 1973-74.

TOURISM DEVELOPMENT CORPORATION.

530—

1428Q.—Sri M. Nagi Reddy :—Will the hon. Minister for Tourism be pleased to state :

(a) whether the Government have decided to set up a Tourism Development Corporation in our State; and

(b) if so, when it will be set up?

A. —

(a) No Sir.

(b) Does not arise.

SCHOLARSHIPS FOR MERITORIOUS STUDENTS IN THE COMMON EXAMINATION OF 7TH CLASS

531—

1027Q.—Sri O. Venkatasubbaiah :—Will the hon. Minister for Education be pleased to state :

(a) whether it is a fact that the Government announced to give scholarships for the students that come out meritoriously in the common examination of 7th class held in March, April 1971; and

(b) if so, why the scholarships have not been disbursed so far?

A.—

(a) Yes, Sir.

(b) Amounts have been disbursed by the District Educational Officers concerned except in a few cases where the disbursements are delayed due to the transfer of students from one region to the other and from one district to another.

AWARDS TO CHILDREN OF THE TEACHERS.

532—

1107Q.—Sri M. Nagi Reddy :—Will the hon. Minister for Education be pleased to state :

(a) whether awards have been sanctioned to the children of the teachers working in the educational institutions in the country during the years 1971-72 and 1972-73, by the Central Education and Social Welfare Ministry; and

(b) the number of the awards got by our State during each of the said years?

A.—

(a) Yes, Sir.

(b) 1971-72

..36 awards

1972-73

. 33 awards.

BAD CONDITION OF THE CEMENT ROAD BETWEEN NIZMABAD AND BODHAN 583—

1512-U-Q.—Sri M. Narayana Reddy :—Will the hon. Minister for P. W. D. be pleased to state :

(a) whether the Government are aware of the serious inconvenience and hardship experienced by the vehicular traffic on Public Works Department cement road between Nizamabad and Bodhan due to the bad condition of the road ;

(b) when and at what cost this road was laid ;

(c) whether any inquiry was instituted to ascertain the causes for the premature deterioration and damage of the road ; and

(d) the action contemplated to rectify the defects ?

A.—

(a) Yes, Sir.

(b) Laying of C.C. on Nizamabad-Bodhan was taken up in the year 1959 and completed in the year 1963 at a cost of Rs. 18. 88 lakhs.

(c) It was found by the Public Works (Roads and Buildings) Department that the premature deterioration of the road was due to rapid increase in the traffic intensity after the completion of the road. An Officer from the Central Road Research Institute, New Delhi, also had inspected the road in April 1973 and suggested certain remedial measure.

(d) Emergent repairs like filling up pot holes with B. T. patch work were taken up and completed during 1972-78 in the reaches from K M 18 to 20, 21 to 23, 29 to 35, 35 to 39 and 39 to 43. Taking into account the suggestion made by the Central Road Research Institute, the Public Works (Roads and Buildings) Department has decided to provide flexible always over the existing C. C. road for which the estimates are under preparation by the Chief Engineer (Roads and Building).

MADUGULAPADERU ROAD

534—

1527 Q.—Sri T. Chitti Naidu :—Will the hon. Minister for P. W. D. be pleased to state :

(a) whether it is a fact that Tenders were called for in the month of July 1972 for the Madugulapaderu Road, Visakhapatnam District ;

(b) if so, the estimated expenditure of the same ;

(c) the names of the persons applied for tenders ; and

(d) whose tender was accepted and whether he is solvent ?

A.—

(a) Yes, Sir.

(b) The expenditure on maintenance of Madugulapaderu road from KM. 6.40 to KM. 46.00 is:

1970-71	Rs. 1,12,789.41
1971-72	Rs. 1,53,930.59
1972-73	Rs. 63,271.74

and the estimated cost of reconstructing collapsed retaining wall in K. M. 28.80 is Rs. 16,400.

(c) As there was no response for maintenance work from KM. 6.40 to KM. 46.00 of the road, the work was taken up departmentally. But for reconstructing collapsed retaining wall in KM. 28.80 the following persons applied for tender schedules.

- (i) Sri L. Kuppumuthu.
- (ii) Sri V. Satyanarayana.
- (iii) Sri J. Venkataramana.
- (iv) Sri M. Bodam Naidu.
- (v) Sri P. Venkateswara Rao
- (vi) Sri T. Appalakonda.

(d) The tender of Sri J. Venkataramana, which was 22.45% less than the estimate rates was accepted. He produced solvency certificate to the sum of Rs. 25,000.

HOUSES ALLOTTED TO NELLORE DISTRICT BY THE A. P. S. Cs. & S.Ts CO-OPERATIVE HOUSING SOCIETIES FEDERATION

535—

1510-M. Q.—Sri O. Venkatasubbaiah :—Will the hon. Minister for Social Welfare be pleased to state :

(a) the number of houses allotted to Nellore District by the Andhra Pradesh Scheduled Castes and Tribes Co-operative Housing Societies Federation for the year 1971-72 and the number of houses withdrawn subsequently ;

(b) whether the Government received any representation from the District Collector, M. L. As., and Chairman, Zilla Parishad, Nellore, in this regard ; and

(c) the action taken thereon ?

A.—

(a) 2810 houses were allotted to the Nellore District by the Federation for the year 1971-72 out of which 1000 houses have been withdrawn subsequently.

(b) A letter dated 28-4-1972 has been received from the Collector, Nellore.

(c) No action on the Collector's Letter was considered necessary as the 1000 houses had been withdrawn on the basis of the Collector's progress report showing that he had taken up only 1375 houses as on 31-3-1973 and that he could take up more than 1810 houses.

APPENDIX-I

Vide Answer to Qn. 491- 3073 Q.

A.—

(a) Rs. 2.40.70, 113-only.

(b) The Fund financed welfare Schemes like Health, Medical Educational and Recreational projects. The main items are the construction of maternity and Child Welfare, Centres, Bal Bhavans. Ambulances for the Hospitals, Blood Banks, Establishment of Rehabilitation Centres for the Mentally and Physically handicapped children construction of low cost housing colonies for the cyclone victims and electrification of Harijan Wadas etc.

APPENDIX-II

Vide Answer to Qn. 492, 189 Q.

A.—

(a) Sri Thakur Hari Prasad took over as Hon. Secretary of the Andhra Pradesh Welfare Fund on 28-2-1968.

(b) Sri P. V. Narasimha Rao, was the Chairman of the Executive Committee. The list of other members is placed on the Table of the House.

(c) The present Chairman is Sri K. Rajamallu, the Health Minister. The term of the Executive Committee expired on 10-10-70, and there is no Executive Committee now. The affairs of the Fund are now being managed by Sri K. Rajamallu, Health Minister Ex-Officio Chairman, Sri U. B. Raghavender Rao, I. A. S. Honorary Secretary and Sri P. S. Vaidya, General Manager, State Bank of Hyderabad, Honorary Treasurer.

ANNEXURE

LIST OF THE MEMBERS OF THE EXECUTIVE COMMITTEE
WHEN SRI THAKUR V. HARI PRASAD, TOOK CHARGE
AS HONERARY SECRETARY

1. Hon'ble Minister for Health & Medical Ex-Officio Chairman.	.. Chairman
2. Hon'ble Minister for Education, Ex-Officio Vice-Chairman.	.. Vice-Chairman.
3. Hon'ble Minister for Panchat Raj.	.. -do-
4. Hon'ble Minister for Social Welfare.	.. -do-
5. Sri Thakur V. Hari Prasad.	.. Hon. Secretary
6. Sri Y. Narayana Rao, Manager, Andhra Bank Ltd..	.. Honorary-Treasurer
7. The Secretary to Health, Housing & Municipal Administration Department.	.. Member.
8. The Secretary to Education Department.	.. Member.
9. The Secretary to Panchayat Raj Department.	.. Member.
10. The Secretary to Revenue Department.	.. Member.
11. The Director of Medical & Health Services, Ex-Officio Member.	.. Member.
12. The Commander, HQRS: Andhra (INDEP) Sub-Area, Ex-Officio Member.	.. Member.

13.	Dr. (Mrs) Santha Bai Satwalekar.
President, Indian Medical Association	..	Member.
14.	Dr. M. N. Lakshminarasayya.	..	Member.
15.	Smt. Kumudini Devi, M.L.A.	..	Member.
16.	Sri M. A. Ramachandra Reddy, M.L.A.		Member.
17.	Sri Kaza Ramanandam, M.L.A.	..	Member.
18.	Sri Chandra Sekhar Reddy.	..	Member.
19.	Sri M. Lakshmikantha Reddy.	..	Member.
20.	Sri Parakala Seshavaturam.	..	Member.
21.	Sri P. V. Ramanayya.	..	Member.
22.	Smt K. Sugunamani	..	Member.
23.	Sri P. L. Bhandari.		Member.
24.	Sri C. B. Shanmugam	..	Member.
25.	Sri Janaki Prasad	..	Member.

and all the 20 District Collectors, who are Chairmen of the District Committees.

APPENDIX-III STATEMENT PLACED ON THE TABLE OF THE HOUSE

with reference clauses (b), (c) and (d) of L. A. Q. No. 1443

Clause (b)	The year-wise loss incurred
Year	Loss incurred (Rs. in lakhs.)

1963-64	..	0.76
1964-65	..	5.91
1965-66	.	8.32
1966-67	.	1.64
1967-68	..	5.07
1968-69	..	18.56
1969-70	..	9.55
1970-71	..	7.47

Clause (c)	..	The reasons for the losses :
------------	----	------------------------------

(i) Maintenance of prospecting Division with drilling units for investigation of mineral deposits.

(ii) due to large variations in actual production of minerals and expected reserves based on investigation reports ;

(iii) the cost of production being higher than the market rate.

(iv) the uneconomic low sale price fixed for the Iron ore mined by the Corporation at Veldurthi, Kurnool District by the M. M. T. C.

(v) high cost of production involved in mining operations underground for production of Barytes etc.

Clause (d) .. Steps taken by the Corporation to get profits :

- (i) Uneconomic mines were closed down wherever possible.
- (ii) Certain measures calculated to effect economy in expenditure were undertaken. For instance, a significant reduction in the Head Office over-head expenditure was brought about through various measures.
- (iii) Increase in productivity was emphasised in field operations in the mines.
- (iv) Sales promotion was given considerable importance to clear the stocks of the Corporation.
- (v) Some beneficial management techniques were adopted like a efficient audit, monthly review meeting and stricter supervisory control.
- (vi) Strict budgatory control was exercised leading to economy.

APPENDIX—IV

STATEMENT PLACED ON THE TABLE OF THE HOUSE IN ANSWER TO CLAUSE (b) OF L.A. Q. No. 2135 (STARRED)

Region.	Letters of Intent Received.		Sugar Factories	
			Applications recommended by the State Government and pending with the Government of India.	
	Co-operative.	Public.	Co-operative	Public.
Andhra	1. Gurazala 2. Hanumanjunction. 3. Mandasa 4. Bhimadole 5. Bhimasingi 6. Ibrahimpatnam		1. Vattigudupadu 2. Burugupudi 3. Tenali 4. Nellore 5. Dimili 6. Idarpalli 7. Kothakota.	
Rayalaseema	7. Ranigunta 8. Cuddapah		8. Kurnool. 9. Nandyala. 10. Punganur. 11. Hindupur. 12. Medak.	
Telangana	1. Zaheerabad 2. Miryalguda 3. Pochampad			1. Alampur 2. Kadam 3. Palair 4. Huzurnagar

APPENDIX-V

VIDE ANSWER TO CLAUSE (A) ON L.A.Q. No. 3427 AT S. N.529.

Names of Villages in Vinukonda and Palnad Taluqs of Guntur District included under Cluster Scheme for supply of Electricity:

LIST OF VILLAGES :

I. Vinukonda Taluq :

1. Pamidipadu.
2. Garikipadu.
3. Gummanapadu.
4. Ramidicherla.
5. Sholayapalem.
6. Ravulapuram.
7. Gandiganamala.
8. Hanumapuram.

II. Palnad Taluq :

9. Koppunur.
10. Bellamkondavaripalem.
11. Nagulavaram.
12. Subbareddipalem.
13. Pasuvemula.
14. Tallapalli.
15. Kandlagunta.

16. Oppicherla.
17. Veldurthi.
18. Uppalapadu.
19. Gundlapadu.
20. Gangulagunta.
21. Gottipalle.
22. Chintapally.
23. Kotlavcedu.
24. Muthukur.
25. Kelagutla.
26. Konanki.
27. Ganesunipadu.
28. Pillutla.
29. Mallavolu.
30. Murjampadu.
31. Regulagadda.
32. Vemavaram.
33. Pinnelli.
34. Mutyalampadu.
35. Tangedu.
36. Machavaram.
37. Madinapadu.

re: Correction of answer to a supplementary to Q. No. 1519-G. dated 21-1-74 regarding establishment of a Paper Factory at Kurnool.

Statement by the Minister for Industries

re: Correction of answer to a supplementary question (No. 1519-G d/21-1-1974) regarding establishment of a paper factory at Kurnool.

Sri P. Basi Reddy :— As per the statement made by me on 21-1-1974, I had stated that the Andhra Pradesh Industrial Development Corporation is already holding a licence for the establishment of a paper plant in Kurnool district ; it may be corrected as : “The Andhra Pradesh Industrial Development Corporation has applied for a letter of intent to establish a paper plant at Kurnool and the letter of intent has since been obtained by the Andhra Pradesh Industrial Development Corporation.”

శ్రీ వంకా సత్యనారాయణ : — మంత్రిగారు ఆ రోజున లెటర్ ఆఫ్ ఇంటెంటు రాకుండానే తీసుకున్నాము, స్టాంపు చేస్తున్నాము అన్నట్లుగా అర్థం అవుతున్నది. పాపము, పబ్లిక్ మిస్ లీడ్ చేసినట్లు అవుతుంది. అందుకే మంత్రిగారు ఇటువంటి సమాధానాలు జాగ్రత్తగా చెప్పాలనే ప్రజలను మాయలో పెట్టవద్దని తమరు ఒక డైరెక్షను ఇవ్వాలి అధ్యక్షా.

శ్రీ పి. బసెరెడ్డి :—ఆ రోజున నాకు ఇచ్చిన ఫైలులో Letter of intent had been obtained by the A. P. Industrial Development Corporation అని ఉన్నది. తరువాత నేను ఇంటికి వెళుతూ సెక్రటేరియట్ లో చూస్తే We are sorry; it has been put down there by mistake అన్నారు. వెంటనే Voluntarily I am making the statement of correction.

శ్రీ వంకా సత్యనారాయణ :—వాలంటరీగా నేను నా మిస్టేకును సరి చేసుకొన్నానని అంటున్నారు. లేకపోతే ప్రివిలేజ్ మోషను వచ్చేది. ఆ సెక్రటరీ, డిప్యూటీ సెక్రటరీలను కొంచెము వారన్ చేయవలసి ఉంటుంది కదా.

Sri P. Basi Reddy :—They have been warned.

MATTERS UNDER RULE 341

re: Closure of Canteen in the New-Legislafors Hostel

* * *

Mr. Speaker :—I will go into the matter and settle the entire issue relating to the Canteen outside the House.

* * *

But I feel that the proceedings starting with Mr. C.V.K. Rao and Sri V. Srikrishna on this canteen affair should be expunged from the Proceedings.

* Expunged as ordered by the Chair.

re : DISTRIBUTION OF FERTILISERS

శ్రీ వి. శ్రీకృష్ణ : — అధ్యక్షా, ఫర్టిలైజర్లు డిస్ట్రిబ్యూషన్ సమస్య మీద గత కానసభలో చాలా డిస్కుషన్లు జరిగింది. గవర్నరుగారి ప్రచంగము మీదను, తరువాత ప్రత్యేక డిబేట్ కూడ జరిగింది దీని మీద దాని తరువాత క్యాబినెట్ మీట్ అయి, 1967-68 మిలీటరీ రిపోర్టు ఇచ్చిన సర్దుచాన, క్యాబినెట్ డిసిషన్ తీసుకొనడం ఆ విధంగా ముఖ్యమంత్రిగారు ప్రాటన చేయడం. ఆ సర్దుచాన ఆ క్యాబినెట్ డిసిషన్ ప్రెస్ కాన్ఫరెన్స్లో కూడ వచ్చింది. మరి ఇక్కడ కానసభ ఉండగా ఇంకవరకు దాన్ని గురించి పోలీస్ స్టేట్ మెంటు ఇక్కడ ఇవ్వడానికి ప్రభుత్వము పూనుకోలేదు. మొదట రోజు కూడా ఇక్కడేమీ రెండవ రోజు కూడా ఇక్కడేమీ. బయటికి ఆ సంగతి చెప్పినప్పుడు ఇక్కడ మా దృష్టికి అది తీసుకురావడం జరగాలి. చర్చలలో ప్రధానంగా వచ్చిన విషయాలు కొన్ని ఉన్నాయి. వాటిమీద ప్రభుత్వము సరఫరా మంత్రిగారు చెప్పినట్లువంటి సమాధానం గురించి చెప్పిన విషయాలు కూడా ఉన్నాయి. ఇప్పుడు వీటి డిస్ట్రిబ్యూషన్లో చాలా అడ్డంకులు జరుగుతున్నాయి. ఫ్రాంట్ చాలా ఎక్కువగా జరుగుతున్నది. ఇప్పుడు ఉన్న డిస్ట్రిబ్యూషన్ మెకానిజం అంతా ఫెయిల్ అయింది. వివరీతంగా ధరలు పెరిగిపోయాయి, ఈ విషయాన్ని ప్రభుత్వ దృష్టికి తెచ్చారు. దానికి కారకులు, డి సి ఎం. ఎన్. గాని, అగ్రికల్చరల్ రెసూర్స్ డెవలప్మెంట్ డిపార్టుమెంటుగాని, సమీక్షలుగాని, మొత్తము అన్ని కూడా ఈ అడ్డంకు డిస్ట్రిబ్యూషన్కు కారకులు అని. వివరీతంగా ఫ్రాంట్, మిక్స్చోప్రెయిషన్, అంచగొండి తనం జరుగుతున్నాయని అదరు కూడా, అన్ని పార్టీలవారూ చెప్పారు. దీనికి సొల్యూషన్ డిస్ట్రిబ్యూషన్ మొత్తము అంతా ప్రభుత్వ ఆద్యర్థముతో తీసుకోవాని డైరెక్ట్గా డిస్ట్రిబ్యూషన్ కార్పొరేషన్మీద జరగాలని, అందుకు పాస్బుక్కు పెట్టి, దాంట్లో అన్ని విషయాలు ఎంటర్ చేసి ఆ విధంగా సక్రమంగా డిస్ట్రిబ్యూషన్ చేయడానికి ఒక మెకానిజం పెడతామని కూడా ఇక్కడ చెప్పడం జరిగింది కాని ఇదివరకు ఎవరైతే దానిలోని అప్రమాదకు కారకులుగా ఉండిరో ఆక్సీయంలు, అట్లే ఈ మెకానిజంలో కూడా ఉంటున్నారు. దీని డిస్ట్రిబ్యూషన్ ప్రభుత్వము ఆద్యర్థము సక్రమంగా చేయాలని అని మీకు అనుకొన్నప్పుడు, ఈ డిస్ట్రిబ్యూట్ చేసేటటువంటి వేరియన్ ఛానల్లు కూడా జాగ్రత్తగా ఉండేటట్లు చూసుకోవాలి. ఈ ఆవిరేటిన్ స్టాప్ టెక్నిక్ ప్రయత్నం పోస్టుకు ఉండడానికి అభ్యంతరము లేదుగాని దానిని కంట్రోలు చేసేటటువంటి అకౌంటింగ్ ఇదివరకే ఉన్నటువంటివారికే ఇచ్చారు అంటే దొంగకు తాళము పెట్టిన ఇచ్చారన్న మాట.

విలేజ్ లో కరణం ఎట్లా సర్టిఫికేట్ ఇస్తారో మనకు తెలియండి కాదు. విలేజ్ ఆఫీసర్స్, బి. డి. ఓ. తహశీల్దారు నామినేట్ చేసిన ఇద్దరు మెంబర్స్-యూ మెకానిజిమ్ తో దొంగలకు తాళం చెపులు ఇచ్చి వంచే వద్దతి-ఇది వరకు మన హావుస్ లో వ్యక్తం చేయబడిన అభిప్రాయాలకు, ప్రభుత్వం చేసిన వాగ్దానాలకు భిన్నంగా ఉంది. ఇప్పుడు ఇస్తున్న కార్డులు చూస్తుంటే భార్య పేర ఒక కార్డు, భర్త పేర ఒక కార్డు, ఇతరుల పేరుతో ఒక కార్డు-యీ విధంగా అనేక పేర్లతో ఒకటే పొలానికి కార్డులు ఇచ్చిన ఘటనలు ఉన్నవి. ఎరువుల సక్రమ పంపిణీ అజ్ఞాయిషీ ప్రతి లెవెల్ లో అన్ని పార్టీల ప్రతి నిధులతో కూడిన ప్రజా కమిటీలు పెట్టి ఆ రకంగా ఎరువుల డిస్ట్రిబ్యూషన్ కు ప్రభుత్వం పూనుకుంటే సక్రమంగా జరుగుతుంది. అట్లా కాకుండా మళ్ళీ పాత వద్దతియే పెట్టి తిరిగి అక్రమాలు జరగటానికి ఎందుకు అవకాశం కలుగజేస్తున్నారు? ఆహార పదార్థాల పంపిణీ విషయంలో చౌక డిలీల అజ్ఞాయిషీ కొన్ని కమిటీలు ఏర్పాటుచేసి విషయం ఆలోచిస్తూన్నారు. అదే విధంగా ఫర్టిలైజర్ డిస్ట్రిబ్యూషన్ విషయంలో అజ్ఞాయిషీ చేయటానికి అన్ని పార్టీల రిప్రెజెంటేటివ్స్ తో ప్రతి లెవెల్ లో కమిటీ పేయటానికి ప్రభుత్వం పూనుకోవాలని, ఆ విధంగా మంత్రివర్గం తమ నిర్ణయం మార్చుకోవాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ బి. సి. సుబ్బారెడ్డి :—అధ్యక్షా, గౌరవ సభ్యులు ఆ బి. ఓ. మొదటినుండి చదివి ఉంటారనుకొంటాను. చాలామంది గౌరవ సభ్యులతో, ఇతర డిలీస్ తో, కంపెనీలతో, మూనిసిపాలిటీలతో సంప్రదించిన తర్వాతనే యీ పాలసీ ఎవాల్యూ చేశాము. మన రాష్ట్రానికి కావలసిన ఫర్టిలైజర్ రిక్వయిర్ మెంట్, ఎంతవరకు రావాలో అంతవరకు రాబట్టటానికి ప్రయత్నం జరుగుతున్నది. కేంద్రం నుంచి మనకు కావలసిన ఫర్టిలైజర్ రాబట్టే ప్రయత్నం అది పేరే జరుగుతున్నది. వచ్చినా సప్లయ్, సక్రమంగా, ప్రభుత్వం నిర్ణయించిన ధరకు ప్రతి రైతుకు ప్రాచీనా-వ్యాయంగా అంచాలనే అభిప్రాయంతో యీ పాలసీ ఏర్పాటు చేయటం జరిగింది. అన్ని దశలలో ప్రయత్నం డిలీస్ గాని, కో-పరేటివ్స్ గాని డిస్ట్రిబ్యూషన్ చేయటాని అవకాశం ఉంది. సమితి లెవెల్ లో సమితి ప్రెసిడెంట్, బి. డి. ఓ. లోకల్ లెజిస్లేటర్, అందరు కలిసి కూర్చుని కార్డు సిస్టమ్ ప్రకారం ఇస్తారు. గ్రామంలో సర్ పంచ్, గ్రామ మువనబు, గ్రామ కరణము, రైతుల తరపున ఇద్దరు ప్రతినిధులు కలిసి ఏ రైతుకు ఎంత ఇవ్వాలి అన్నది నిర్ణయించి కార్డు ఇస్తారు. అందుకు ఒక ఫాటమ్ కూడ ఉంది. దాని ప్రకారం-రైతుకు ఉన్న మాగాణి భూమి ఎంత ఉన్నదో, మెట్టభూమి ఎంత ఉన్నదో, ఆ వివరాలను ఆధారం చేసుకొని ఏ రైతుకు ఎంత ఇవ్వాలనేది వారు డిసైడ్ చేస్తారు. దాని ప్రకారం వచ్చిన సప్లయ్ ను బట్టి వారి ఎదుట ప్రత్యక్షంగా ఎరువుల డిస్ట్రిబ్యూషన్ జరుగుతుంది. కో-ఆపరేటివ్స్ ప్రెసిడెంట్ డిలీస్ స్టాకిస్ట్ గా మూలకమే ఉంటారు. ఇప్పుడు ఉన్న వద్దతి ప్రకారం ప్రెసిడెంట్ డిలీస్ 50 పర్సెంట్ కి కార్డు సిస్టమ్ మీద ఇస్తున్నారు. మిగతా 50 పర్సెంట్ తమ యిష్టం వచ్చినవారికి, తమ ఇష్టం వచ్చిన ధరకు ఇమ్మకొంటున్నారు. ఇప్పుడు ఆ వద్దతి అంతా పోతుంది. ఈ కొత్త వద్దతి ప్రయోగాత్మకంగా ప్రయత్నం చేసిన తర్వాత, దానిలో ఏమైనా

లోటుపాట్లు ఉంటే, పొరపాట్లు ఉంటే సర్దుబాటు చేసుకొనటానికి ప్రయత్నం చేస్తాము. పూల్ ఫర్టిలైజర్స్ కు సంబంధించినంతవరకు ఆగ్రో ఇండస్ట్రీస్ కార్పొరేషన్ వారికి, వారిద్వారా జిల్లా కమిటీలు, నమితి కమిటీలకు అందరికీ ప ప జిల్లాలలో ఎంత ఎలాట్ చేయాలనే విషయం కూడ డిస్ట్రిబ్యూషన్ చేశాము. వారు కూడ ప్లాక్స్ గానే ఉంటారు. నమితి లెవెల్ లో వారి సమక్షంలో డిస్ట్రిబ్యూషన్ జరుగుతుంది. అది పాలిసి.

శ్రీ వి. శ్రీకృష్ణ :—మొత్తం ఫర్టిలైజర్స్ డిస్ట్రిబ్యూషన్ అంతా వర్షావృష్టి, ఎన చేతిలోకి తీసుకొన్న మాట వాస్తవము. అది సంతోషము. అయితే డిస్ట్రిబ్యూషన్ కు విలేజ్ లెవెల్ లో మీరు కరచావ్వి. అక్కడ ఉన్నటువంటి విలేజ్ లెవెల్ వర్కర్స్ ను, తహశీల్దారు నామినేట్ చేసిన ఇద్దరు రైతులను పెట్టారు. అయితే ఇప్పుడు డిస్ట్రిబ్యూషన్ జరుగుతున్నది వారి అధ్వర్యములోనే కదా. అసలు యీ ప్రాజెక్టు ఎవరు కారక లో తిరిగి వారికే-విలేజ్ లెవెల్ లో పంచాయితీ బోర్డ్ ప్రెసిడెంట్, కరణం, -వగైరా నామినేటెడ్ మెంబర్స్ కే యీ డిస్ట్రిబ్యూషన్ అప్పజెప్పుతున్నారు. కాలూకా లెవెల్ లో వి.డి.ఓ. తహశీల్దార్, రోకల్ ఎం. ఎల్. ఎ. అన్నారు. నేను చెప్పేది ఏమిటంటే-స్టేట్ లెవెల్ నుండి గ్రామ లెవెల్ వరకు-వర్తి లెవెల్ లో అన్ని పార్టీల రిప్రెజెంటేటివ్స్ తో కూడిన కమిటీలు వేస్తే ఎవరికి నష్టం జరిగినా, చెప్పకోడానికి అవకాశం ఉంటుంది.

శ్రీ వి. వి. సుబ్బారెడ్డి :—విలేజ్ లెవెల్ కమిటీ సంబంధించినంతవరకు డిస్ట్రిబ్యూషన్ కు-వారికి-ప మాత్రం సంబంధంలేదు. ప రైతుకు ఎంత ఆస్తీ ఉన్నది. ఆలాండ్ వర్టిక్యులర్స్ అన్నీ వారు చూస్తారు.

శ్రీ వి. శ్రీకృష్ణ :—విలేజ్ లెవెల్ లో తప్పుడు కార్డులు వ్రాస్తున్నారు అలా వ్రాయటంలో వారంతా భాగస్వాములు. విలేజ్ లో ఉన్న అన్ని పార్టీల నామినేట్ కమిటీ పెడితే ఎవరికి అన్యాయం జరిగినా చెప్పకోటానికి అవకాశం ఉంటుంది.

శ్రీ వి. వి. సుబ్బారెడ్డి :—వారందరు కుర్చుని తప్పుడు కార్డులు వ్రాస్తుంటే ఇక నువ్వం ఎవరిపైన ఆధారపడి చేయాలి? గ్రామంలో నక్ వంప్, విలేజ్ అఫీసర్ కరణం. నామినేటెడ్ మెంబర్స్ తో కమిటీ పెట్టడం జరిగింది.

శ్రీ వి. శ్రీకృష్ణ :—ఇదివరకు తప్పులు చేసినవారికే మళ్ళీ తాళం చెప్పులు ఇచ్చారు. కార్డులమీద అక్వాయిండ్ అధికారింకూడ వారికే ఇచ్చారు. ప్రజా లెవెల్ లో అన్ని పార్టీల రిప్రెజెంటేటివ్స్ తో కమిటీ పెడితే ఒకరిమీద ఒకరికి నిష్కా ఉంటుంది.

శ్రీ తె. వెంగళరావు :—అన్ని పార్టీలు తేలి విలేజ్ లో కాలూకా ఉన్నాయి. అక్కడ అన్ని పార్టీల రిప్రెజెంటేటివ్స్ ను తీసుకువచ్చి ఎట్లా పెడతారు ?

శ్రీ వి. శ్రీకృష్ణ :—ఉన్న చోట్ల పెట్టింది. కరణంలో ఒక ఒక ప్రాజెక్ట్ కన్ స్ట్రక్షన్ విషయంలో ఆల్ పార్టీ రిప్రెజెంటేటివ్స్ తమిటిలు పెట్టారు. అది తాగా ఫంక్షన్ చేసి మూడు నెలలలో ఒక ఇంట్లకు ఎక్కితనన్ ప్రజాకోసం పోటీ

చేయగలిగారు. ఆల్ పార్టీస్ రిప్రజెంటేటివ్స్‌తో కమిటీ పెడితే ఒకరిపైన ఒకరికి నిఘా ఉంటుంది. అన్యాయం జరిగినవారు ఆ పార్టీ తరపునవచ్చి చెప్పుకోవటానికి అవకాశం ఉంటుంది.

శ్రీ జె.వెంగళరావు :—మేము పార్టీ అని పేరు అనలేదుగాని, ఫార్మర్స్ నుండి ఇవ్వరు రిప్రజెంటేటివ్స్ ను నామినేట్ చేయమని అన్నాము. సాధ్యమైనంత వరకు మంచివారినే నామినేట్ చేస్తారు.

శ్రీ వి.శ్రీకృష్ణ :—తాహశీల్దార్ ఎట్లా నామినేట్ చేస్తారో మనకు తెలియదా

శ్రీ జె.వెంగళరావు :—తాహశీల్దార్ నామినేట్ చేయకపోతే — సమితి పెసిడెంట్ నామినేట్ చేస్తే మీకు కుదరదు కదా.

శ్రీ వి.శ్రీకృష్ణ :—నామినేషన్ వద్దు అన్నాము. పొలిటికల్ పార్టీస్ ను మీరు అడిగితే—వారు తమ రిప్రజెంటేటివ్స్ పేర్లులిస్తే ఇస్తారు.

శ్రీ జె.వెంగళరావు :—అది మంచి పద్ధతికాదు. ఇప్పుడు ఒక పద్ధతి పెట్టాము. బాగా పనిచేస్తుందో, లేదో ఒక నెల రెండు నెలలు చూడండి. ఒకటి రెండు నెలలు ఓపిక పట్టి చూడండి. దాంట్లో ఏమైనా డిఫెక్టు ఉంటే సరిచేసుకోవడాము.

శ్రీ వి.శ్రీకృష్ణ :—ఇప్పుడు తప్పుడు కార్డులు విపరీతంగా ఇచ్చినట్లు మాకు రిపోర్టువచ్చాయి.

శ్రీ జె.వెంగళరావు :—అసలు యీ స్కీము ప్రకారము ఇంకా కార్డులు ఇవ్వటం మొదలుపెట్టలేదు. ఇప్పటి సిస్టమ్ ప్రకారం కొత్తగా కార్డులు వ్రాయాలి.

శ్రీ వంకానత్యనారాయణ :—ఒక ఎం.ఎల్.ఏ. రెండు క్లాకులలో ఉండే పరిస్థితి ఉంది. కన్ సరస్టు మెంబర్ అంటే ఏమిటి?

శ్రీ జె.వెంగళరావు :—అతడు రెండింటిలో ఉండవచ్చును.

శ్రీ వి.ఎల్లారెడ్డి(ఇంద్రుర్రె) :—ఇప్పుడు ప్రతిక్లాకులో నెం.1 కమిటీ ఒకటి ఉంటుంది. అది అగ్రికల్చర్ సబ్ జిల్డ్ డిట్ చేస్తుంది. ఇప్పుడు వారికి సంబంధం లేకుండా యీ క్లాకు తెవెల్లో కమిటీ ఉంటుందా? వారినికూడ అసోసియేట్ చేసుకోవటానికా? వారినికూడ అసోసియేట్ చేసుకోవటం మంచిది.

శ్రీ జె.వెంగళరావు :—దానికి సంబంధంలేదు. అవన్నీ పనికొరవనీ, ఇందులో ఎం.ఎల్.ఏస్ కు హేండ్ ఇవ్వాలనే ఉద్దేశంతో సెపరేట్ కమిటీ పెట్టబడింది. రంగరాజ్ గారు ఇన్న-కొందరి ఎం.ఎల్.ఏ.ల సంతకాలతో—అసలు దానికి రైర్ మన్ గా ఎం.ఎల్.ఏ ఉండాలని ఒక మొమోరాండం ఇవ్వాము. అది గవర్నమెంట్ ఆలోచిస్తున్నది.

శ్రీ నల్లపూరెడ్డి శ్రీనివాసులురెడ్డి :—ఎం.ఎల్.ఏ. ఏ ఏ కమిటీలో మెంబరుగా ఉంటాడో ఆ పరిస్థితిలో ఫిల్డర్ షర్ కమిటీలో కూడా మెంబర్ గా

ఉంటాడని స్పష్టంగా యున్నది. ఎమ్.ఎల్.ఎ. నియోజకవర్గంలో రెండు మూడు సమితులు ఉన్నాయి. మిగిలిన సమితులకు సరైన అంశం లేకుండా చేస్తున్నారు. జి. ఓ. లో స్పష్టంగా యున్నది.

శ్రీ తె. వెంగళరావు:—అది చూస్తాము. వారు లడిగిన న్యాయమైన పనులు తప్పకుండా ఒప్పుకుంటాము.

Mr. Speaker : —It is mentioned that members of State Legislature of the Samithi area.

శ్రీ నల్లపురెడ్డి శ్రీనివాసులరెడ్డి:—ఒక్కొక్క నియోజకవర్గంలో రెండు మూడు సమితులు ఉంటాయి.

మిస్టర్ స్పీకర్:—రెండు మూడు ఉండినా, you will be there.

Sri B.V. Subba Reddy:—Yes: మునిసిపల్ కౌన్సిల్ చైర్మన్ కూడా ఉంటాడు.

శ్రీ కుడిపూడి ప్రభాకరరావు:—రెండు మూడు సమితులు ఉన్నప్పుడు రెండు మూడు సమితులలో ఎమ్.ఎల్.ఎ. మెంబరుగా ఉండాలని స్పష్టంగా లేక పోతే దున్నపోతు తననిండి అంటే దూడను కట్టివేయడనే విధంగా అసీనర్లు ప్రవర్తిస్తారు. కనుక జి.ఓ. లో స్పెసిఫిక్ గా ఉండాలని మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ తె. వెంగళరావు:—దున్నపోతు తననిండి అంటే దూడను కట్టివేయ వద్దని చెబుతాము.

శ్రీ బి.వి. సుబ్బారెడ్డి:—ఎన్ని సమితులు అంటే అన్ని సమితులలో ఉంటాడు.

శ్రీ వి. శ్రీకృష్ణ:—జిల్లా కలెక్టర్ యిదివరకు కార్డు సిస్టమ్ అని కార్డు కయారు చేయమన్నారు. వి.ఎల్.డబ్ల్యు. కరణం వీరి చేస్తారు. అనుభవంతో చెబుతున్నాను, మళ్ళీ వారే దీనిని తయారు చేస్తారు. ఒకవేళ తప్పుడు కార్డు ప్రాకారాని కంప్లయింట్ యిస్తే ఎట్లాంటి పనిష్ మెంటు యిచ్చే అవకాశం ఉన్నది. ఇదివరకు జరుగుతున్నాయి.

శ్రీ తె. వెంగళరావు:—కంప్లయింట్ వస్తే సీరియస్ గా తీసుకోబడుతుంది.

శ్రీ కోన ప్రభాకరరావు (బాపట్ల):—బ్లాక్ లెవెల్ కమిటీ అధ్యక్షుడుగా ప్రెసిడెంట్ ను పెట్టారు. అది ఎమ్.ఎల్.ఎ. పెడితే బాగా ఉంటుందని సజెస్ట్ చేశాము. వద్దనే వారు ఉండవచ్చు. సమితి ప్రెసిడెంట్ వాళ్లవాళ్ళు అయినప్పుడు వద్దు అంటారు.

శ్రీ తె. వెంగళరావు:—సమితి ప్రెసిడెంట్ కు ఎక్కువగా తప్పు పప్పు అంటారు. అనుకూలంగా ఉన్న వారు గావాలి అంటారు. అది ఆలోచించ బడుతుంది.

శ్రీ తె. ప్రభాకరరావు:—వారు కన్సిల్ జి.ఓ. లో యాక్చుయల్ గా విలేజ్ లెవెల్ లో ఏ ఏజెన్సీ వారు యిచ్చి డిస్ట్రిబ్యూట్ చేస్తారో అది రెండు

Calling Attention to Matters of urgent Public Importance: 21st March, 1974. 209
re : Shortage of Ordinary Paper in the State.

సామెంటు ద్వారా చేస్తారా? అది క్లియర్ గా కావాలి. విలేజ్ తవెల్ లో ఎవరు చేస్తారు? అమాయపి చేసేవారు వున్నారు ఎవరి ద్వారా జరుగుతుందో నేది క్లియర్ గా లేదు

శ్రీ కె. రంగదాస్ :—ఈ విషయంలో 82 వుంది ఎం.ఎల్.ఎ లు సంతకాలు చేసి ఎమ్.ఎల్.ఎ గారికి మెమోరాండం : మర్పించడం జరిగింది బ్లాక్ తవెల్ లో ఎమ్.ఎల్.ఎ. ను చైర్మన్ చేయవలసిందని. దానిలో మార్పులేకుండా చేయవలసిందని మనం చేస్తున్నాను.

శ్రీ పి. వెంకటరావు :—ప్రభుత్వ ఆలోచనలో యున్నదని చెప్పాను.

మిస్టర్ స్పీకర్ :—ఆలోచన చేసేటప్పుడు నేను కూడా ఒక ఎమ్.ఎల్.ఎ. ను నా గతి కూడా ఆలోచించండి You should give facility to a nominee of mine to preside. Are you going to preside over this or not?

శ్రీ పి. వెంకటరావు :—చిన్న కమిటీలకు తమరి లాంటి వారు ఎలా వెళతారు?

మిస్టర్ స్పీకర్ :—అందుకే అది కూడా ఆలోచించండి.

CALLING ATTENTION TO MATTERS OF URGENT PUBLIC IMPORTANCE

re : SHORTAGE OF ORDINARY PAPER IN THE STATE.

Sri M. Narayana Reddy (Bhodhan) :—There is serious shortage of ordinary paper throughout the State. We have received several representations from the student community, the main sufferers, text books presses, Telugu Book Academy and printing presses who print ordinary material for the common man. In this regard, we have two paper mills with majority shares of the Government. Normal production is nearly 50,000 tons per year. They also produce quality paper and the entire requirements of the State are much less than the production that is made in these two paper mills. It is alleged that these factories are exporting paper outside the State as well as to some foreign countries also leaving out the local requirements. In view of this, I request that the Government should fix a limit about the disposal outside the State.

Recently, the Central Government has decided that the paper to be supplied to the student community should be priced low. Whether that decision or policy is being implemented or not is also to be looked into by the hon. Minister. I request the hon. Minister to enlighten us on all the points.

*Sri P. Basi Reddy :—There is an overall shortage of paper in the country. However, there is no statutory control over the price and distribution of paper. It is understood that the Government of India has introduced a system of voluntary control according to which a

210 21st March, 1974. **Calling Attention to Matters of urgent
Public Importance:**
re: Shortage of Ordinary Paper in
the State.

small percentage of the production of each mill is placed at the disposal of the Director General of Supplies and Disposals who allots this paper to the various Government Departments for their official use. It is true that there are two paper mills in the State but in the absence of any statutory powers, the Government cannot compel these mills to market any fixed percentage of its production within the State or at any fixed price. However, in order to avoid hardship to important consumers of paper, particularly the student community, the Government have discussed the matter with these 2 paper factories. As suggested by the Government, these factories made arrangements to sell paper to students and educational institutions at reasonable prices at Hyderabad, Rajahmundry and Vijayawada through their dealers. In addition to this, whenever any special difficulty in obtaining paper is brought to the notice of the Government by any public agency or small scale industrial unit, the Government have been taking up the matter with the paper mills and trying to arrange supplies. The Government will also take action through its directors on the Boards of management of these companies to impress on the companies the need to meet the demand for paper within the State to the maximum extent possible. The Government would welcome any other concrete suggestions the Hon'ble Members may have in the matter.

The Government are also separately pursuing action to have a new paper mill set up near Kurnool through the Andhra Pradesh Industrial Development Corporation which will help in increasing the availability of paper within the next two or three years.

The letter of intent has been obtained for the Paper Unit at Kurnool.

As regards fixation of quotas from these two Paper Mills, as I have already submitted there are no rules or statutory provision to control distribution of paper. Now, I have taken up this matter with the two Paper Mills and I have also called them for a meeting very shortly. We are trying to increase the quota from these two paper Mills.

Sri M. Narayana Reddy :—Apart from controlling this industry, at the Government level, in normal course these are our own factories and since we have majority representation, the Board of Directors of these factories without formal intervention from the Government side, can fix up the quota from disposal of paper within the State to meet the local needs.

The second thing is, Hon'ble Minister may kindly also consider the supply of paper at Rs. 2,700/- per ton to the student community, as fixed by the Government of India itself.

Sri P. Basi Reddy :—The Paper is being supplied to the student community at a reasonable price. What the price is I will ascertain.

re: Mis appropriation of Money sanctioned by T.T.D. for renovation of old temples.

శ్రీ నల్లవరెడ్డి శ్రీనివాసులరెడ్డి:— అధ్యక్షా! ఒక విచిత్రమైన సంగతి జరిగింది. తిరుపతి తిరుమల దేవస్థానం బ్రహ్మబోధువారు శిథిలావస్థలో నున్న పాత దేవాలాసు పునరుద్ధరించాలనే ఉద్దేశంతో ఫిహాన్సియల్ ఎసిస్టెన్స్ ఇచ్చారు. గత రెండు మూడు సంవత్సరాలలో; యివ్వడంలో కూడా చాలా వివరీతంగా యిచ్చారు. దేవాలాలు అసలు అక్కడ వున్నాయా, లేవా? అనేది కూడా చూడకుండా యిచ్చారు. నెల్లూరు జిల్లాలోని ఒక తాలూకాలో 60, 70 దేవాలాలు పున్నట్లుగా భావించి యిచ్చారు. అందులో 10, 15 దేవాలాలు వున్నాయి. మిగతా దేవాలాలు కూడా లేవు. ఆ లేని దేవాలాలు, శిథిలావస్థలో వున్నట్లు, వాటి పునరుద్ధరణకు ఫిహాన్సియల్ ఎసిస్టెన్స్ ఇచ్చారు. ఎడాన్స్ గ్రాంటు ఇచ్చి— చెక్స్ కూడా యిచ్చారు. ఆ చెక్స్ మొత్తం చారక్కడ భోంచేశారు. ఇప్పుడక్కడ దేవాలయాలు లేవు; అందువలన పునరుద్ధరణ కార్యక్రమమనే ప్రశ్న లేదు. ఇంత మోరం, ఇంత అన్యాయం జరుగుతున్నామంటే గత నాలుగు సంవత్సరాలుగా ప్రభుత్వం మామూలు పూరుకున్నది. అనేక పర్యాయాలు—ఇటీవల కూడా— ప్రభుత్వ దృష్టికి తీసుకు రావడం జరిగింది. దీనిపై ప్రభుత్వం ఏమి చర్యలు తీసుకున్నది? ఇచ్చినచోట దేవాలాలు వున్నట్లు తేలివదా, లేనట్లు తేలివదా? లేకపోతే వారిపై క్రిమినల్ ప్రొసీక్యూషన్ జరుగుతున్నదా? ఇంక ఏవీ చర్యలు తీసుకోబోతున్నారో స్పష్టంగా ఒక ప్రకటన చేయవలసినదిగా మీ ద్వారా మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను.

శ్రీ సాగి నూర్యనారాయణరాజు:— అధ్యక్షా! దేవాలయాల చట్టము లోని 91వ సెక్షన్ను తిరుమల తిరుపతి దేవస్థానాల నిధుల వాడుకను గూర్చి తెలియజేస్తుంది. తిరుమల తిరుపతి దేవస్థానాల ఆధ్వర్యములో నున్న సంస్థల నిర్వహణకేగాక, ఇతర మత సంస్థల సహాయార్థం కూడా తిరుమల తిరుపతి దేవస్థానాల నిధులను మళ్ళించవచ్చును. దేవాలయాల పునరుద్ధరణకు టి.టి.డి. నిధులను మళ్ళించడం జరుగుతున్నది. నెల్లూరు జిల్లాలోని దేవాలయాల పునరుద్ధరణ కొరకు మళ్ళించిన టి.టి.డి. నిధులను గురించి గౌరవసభ్యుడు యిది వరలో ప్రశ్నించడం జరిగింది. ఆ సందర్భంలో టి.టి.డి. బ్రహ్మబోధువారు నెల్లూరు జిల్లాకు సంబంధించిన రిజిస్ట్రలకు పునరుద్ధరణమిత్తం రూ. 4,17,500 లను దేవస్థానం నిధుల నుండి మళ్ళింపునకు ఒప్పుకోని, ఆయా సంస్థలకు సొమ్ము ఇవ్వడం జరిగిందని ప్రభుత్వం వారికి తెలియజేయబడింది. గత వారంలో నెల్లూరు జిల్లాలోని వాకాడు, గొల్లపాలెం, తెప్పంపూడి, లక్ష్మీకృష్ణంపేట, ఆరుంధివాడ గ్రామాల ప్రజలు తమతమ గ్రామాలలో దేవాలయాలు లేకున్నట్లు తి.టి.డి. వారి పునరుద్ధరణకొరకు టి.టి.డి. నిధులను మళ్ళింపుచేయడం జరిగిన విషయం తమిళనాడు అధికారుల చేతులు, దేవాలయాల్ని లేకపోయినప్పటికీ వాటి పునరుద్ధరణ కొరకు నిధులను మంజూరుచేయడమనేది చాలాపొరపాటు కాబట్టి, పునరుద్ధరణ

Calling attention to matters of
urgent public importance:
re: Misappropriation of Money
sanctioned by T. T. D. for re-
novation of old temples.

కమిషనరు వారిని, నెల్లూరు జిల్లాలోని దేవాలయాల పునరుద్ధరణ నిమిత్తము టి. టి. డి. నిధులను మళ్ళింపుచేసిన విషయాలన్నింటినీ విచారణ చేసి రిపోర్టు పంప వలసినదిగా కోరడమైనది.

ఈ కాలెట్రన్ షన్ మోషన్ కు సంబంధించిన నోటీసు 19-8-1974 వ తేదీ సాయంత్రం ఆలస్యంగా అందిన కారణంచేత దీనికి సంబంధించిన పూర్తి వివరములు నేకరించి సభా ముఖమున ఉంచుటకు వీలులేకపోయింది.

ఎండోమెంట్స్ కమిషనర్ వారిని యీ విషయాన్ని సాకల్యంగానూ, సవిస్తరంగానూ దర్శాపు చేయవలసినదిగా కోరుచున్నాము. ఈ నిధులు ఏవిధంగా వయినా దుర్వినియోగమైనట్లు కనుగొనబడినచో తగిన చర్య తీసికొనబడును. ఈ విషయాన్ని యింకెవరిచేతనయినా దర్శాపు చేయించవలెనా అనే ప్రశ్న కమిషనరు గారి రిపోర్టు పరిశీలించిన తరువాతనే పుత్తన్నమపుతం.

శ్రీ నల్లవరెడ్డి శ్రీనివాసుల్ రెడ్డి:— అధ్యక్షా! ఈ ఎనత్తై వాలుగు దేవాలయాలలో కనీసము 70 దేవాలయాలు అసలు లేవు. 18 వ తేదీన కాలెట్రన్ షన్ నోటీసు వారికి అందిన తరువాత నయినా తెలిఫోన్ మెసేజ్ ఇచ్చి, ఆ అసిస్టెంట్ కమిషనర్ నుంచి సమాచారం తెప్పించివుంటే బాగుండేది. ఇన్ని దేవాలయాలు అసలు పున్నాయా, లేవా? వుంటే ఎన్ని పున్నాయి? ఎన్ని లేవు? లేకపోతే పునరుద్ధరణచేర ఫివాన్సియల్ ఎసిస్టెన్స్ ఎందుకు యిచ్చారు? దీనియిల్ల రిపోర్టు తెప్పించి అందకెస్తే బాగుండేది. ఇది ఆలస్యం చేయవలసిన విషయము కాదని మనవికేస్తున్నాను.

శ్రీ పొగిమూర్తినారాయణరాజు:— పైము చాలలేదు, ఫోన్స్ చేశారు మనుషులు వెళ్ళారు. కొంత పైము వదుతుంది, 70 నుంచి రికార్డు చూడవలసి వుంటుంది కాబట్టి సమయం చాలలేదు. మరి కొద్ది రోజులలో పున్న విషయము తెలుస్తుంది.

శ్రీ నల్లవరెడ్డి శ్రీనివాసుల్ రెడ్డి:— 70 దేవాలయాలు లేవని నేను అరో పిస్తున్నాను. కనీసం యీ సెషన్ లో వలసయినా చెబుతారా?

శ్రీ పొగిమూర్తినారాయణరాజు:— ఇరో ఎంక్వయరీకి వీలవుతుందనే కమిషనర్ ను వేళాము, రిపోర్టు యివ్వమన్నాము. కమిషనర్ ఇన్ని పేర్లు, యీ మొత్తం భోగట్టా మూడు రోజులలో తేగలదా?

శ్రీ నల్లవరెడ్డి శ్రీనివాసుల్ రెడ్డి:— అసిస్టెంటు కమిషనర్ ను అడిగి, ఆతర్వాత అసలు దేవాలయాలు వున్నదీ, లేనదీ చెప్పుచుందా.

శ్రీ పొగిమూర్తినారాయణరాజు:— క్రింది లెటర్ లో చారు చెప్పిన నానికొక శ్రేణి వచ్చింది కాబట్టి, పెద్ద అఫీసర్ ను వేళాముగదా. మళ్ళీ ఏదయినా అయితే వారే తేవు మళ్ళీ అడగవలసిందే.

re : Misappropriation of money sanctioned
by T.T.D. for renovation of old temples.

శ్రీ నల్లపరెడ్డి శ్రీనివాసుల్ రెడ్డి :— ఇది ఒక చిన్న విషయం కాదు: ఎనభై నాలుగు దేవళాలలో 70 దేవళాలు అసలు లేనేలేవు.

మిస్టర్ స్పీకర్ :— మీకు తెలుసునన్నమాట ఆ ఇన్ ఫర్ మేషన్. ఆ లిస్టు మీరు వారికి పాస్ ఆన్ చేయండి.

శ్రీ నల్లపరెడ్డి శ్రీనివాసుల్ రెడ్డి :— నేను చాలావరకు యిచ్చాను. వారు లిస్టు యిస్తే, నేను వున్నదీ, లేనిదీ చెబుతాను.

శ్రీ సాగిసూర్యనారాయణరాజు :— ఇది వరకు మేము పేవర్ పై యిచ్చాము, కాబట్టి వారు యిది అడగడం జరిగింది.

మిస్టర్ స్పీకర్ :— లిస్టు యిస్తే, యింక అక్కడ దేవాలయాలు వున్నదీ, లేనిదీ కనుక్కోవడంలో కష్టమేమిటి?

శ్రీ సాగిసూర్యనారాయణరాజు :— కష్టమండీ; ఆ ఊరు వెళ్ళి చూడాలి గదండీ.

Mr. speaker :— You ask the Collector to find out whether there is temple there or not and place the report before the House adjourns.

శ్రీ సాగి సూర్యనారాయణరాజు :— నేను మనవిజేసేది అదే. ఇందులో దురుద్దేశమేమీ లేదు. 70 ఊళ్లు. కలెక్టరయినా వారం రోజులలో చెప్పగలడా!

మిస్టర్ స్పీకర్ :— అక్కడ ఆఫీసర్లు వున్నారు. కలెక్టరును అడిగితే. The Tahsildar or somebody is there to go and report.

శ్రీమతి టి. ఎన్. అనసూయమ్మ (తంబిళ్ల వల్లి) :— డబ్బు సక్రమంగా ఖర్చు పెట్టారా. లేదా అనేది కనుక్కోవడం కష్టంగాని, అసలు దేవాలయం వున్నదా, లేదా అనేది కనుక్కోవడం కష్టం కాదు.

శ్రీ సాగిసూర్యనారాయణరాజు :— నాకు తెలిసినది చెబుతాను. కొన్ని గ్రామాలలో వగం కట్టి, తక్కినవి పూర్తి చేయడానికి మాకు డబ్బు కావాలని అడిగితే కాంక్షన్ చేసినవి వున్నాయి, నాకు తెలుసు....

మిస్టర్ స్పీకర్ :— మీకు తెలుసునన్నమాట.

శ్రీ సాగిసూర్యనారాయణరాజు :— మా జిల్లా విషయం చెబుతున్నాను.

శ్రీమతి టి. ఎన్. అనసూయమ్మ :— వగం కట్టిన దానికి యిచ్చామంటే అది వునరుద్ధరణక్రిందకు ఎల్లావస్తుంది. శిథిలావస్థలో వున్న దేవాలయాలగురించి చేసేది వునరుద్ధరణ అవుతుంది. ఎలక్షన్సులో ఓట్లకు చెబుతూవుంటారు. చేస్తూవుంటారు అది కాదు.

శ్రీ సాగిసూర్యనారాయణరాజు :— ఇంద్రాల్ కొత్త తర్వాత మొదలైనది యిచ్చారా? అని అడిగాడు. అందువల్లన, ఆ విషయం చెప్పాను. ఏదోయో పొరపాటువుంటే, రిపోర్టు తెప్పించి, దానిని బుక్ చేసిన మార్గములో...

Calling attention to matters of urgent public importance:
re: Agreement with the Governments of Tamilnadu, Kerala and Karnataka for supply of power to Andhra Pradesh.

శ్రీ నల్లవరెడ్డి శ్రీనివాసుల్ రెడ్డి :—ఎన్ ఎఫ్ఎస్ టీ ఇన్ ఆర్డర్, సర్, ఇంచాక్ కొన్క్రేట్ చేపకాలకు యివ్వడం లేదన్నాడు; ఇప్పుడు ఏమిటా కొన్క్రేట్ చేపకాలకు యిస్తున్నామని అన్నారు.

మిస్టర్ స్పీకర్ :—అది ఏమైనప్పటికీ, అసలు అక్కడ చేపాలయం ఉన్నదీ, లేనిదీ కనుక్కోవడం కష్టం కాదు. మీరు కళ్ళెరుసు అడగండి. మీవద్ద లిప్టు ఉన్నది. అసలు చేపాలయాలే లేకుండా ఇట్లా చేయటం సరిగ్గా ఉండదు...

శ్రీ సాగి సూర్యనారాయణరావు :—సర్, నాకు గ్రామాలగురించి వచ్చింది.

మిస్టర్ స్పీకర్ :—వారు కాన్క్రేట్ చేసిన లిప్టు అడిగితే చారివద్ద వుంటుంది.

శ్రీ సాగి సూర్యనారాయణరావు :—కమిషనర్ ను అడిగి, టి. టి. డి. బోర్డు ఆఫీసుకు వెళ్ళి, వారు చెక్ యిచ్చారా; ఎందుకు ఇట్లా యిచ్చారు? యీ మొదలయిన వివరాలన్నీ యివ్వమని ప్రత్యేకంగా అడగడం అంగీకరిస్తున్నది.

మిస్టర్ స్పీకర్ :—ఇన్ ఫర్ మేషన్ ఎప్పుడు తప్పిస్తారు ?

శ్రీ సాగి సూర్యనారాయణరావు :—తైము వదుతుంది, సర్.

శ్రీ బద్దం ఎల్లారెడ్డి :—ఆయా తాలూకాలనుంచి ఇన్ ఫర్ మేషన్ రావడం కష్టం కాదు.

శ్రీ సాగి సూర్యనారాయణరావు :—కలెక్టరుగారికి కూడా వ్రాసి నేను తెప్పిస్తాను.

మిస్టర్ స్పీకర్ :—80 వ తేదీ నాటికి యీ మాచారాన్ని తెప్పించి సభకు ఇవ్వండి. You make a statement on the 30th.

re: Agreement with the Governments of Tamil Nadu, Kerala and Karnataka for supply of power to Andhra Pradesh.

Sri M. Narayana Reddy :—Sir, about the shortage I need not mention. The power as assessed, the shortage during February and March is 5 to 6 lakh units everyday, and in order to make up that shortfall, the authorities have entered into an agreement with Kerala and Tamil Nadu Governments,

As a result of that we are getting two lakh units from Kerala everyday and 3 to 4 lakh units from Tamilnadu. The shortfall has already been made up. Even then, we are feeling shortage in the State, particularly in the agricultural Sector, Sir. The other thing is, we are supposed to give power-supply to Tamil Nadu during April and May. Whether it is feasible or possible for us to supply during the next two months when the pressure for power supply will be more, has also to be considered.

Calling attention to matters of urgent public Importance: 21st March, 1974- 215
re: Agreement with the Governments of Tamilnadu, Kerala and Karnataka for supply of power to Andhra Pradesh.

Sri G. Rajaram :—The details of power supply received from Tamil Nadu, Kerala and Karnataka and Orissa Governments are as follows :

KERALA :

During discussions by the Advisers to the Government of Andhra Pradesh with Chief Minister of Kerala held on 30-6-1973, Andhra Pradesh had agreed to allow the movement of 5,000 tones Whole Rice and 5000 tons of Broken Rice on private account through the Marketting Federation of Kerala. It was also agreed that Kerala would supply to Andhra Pradesh 3 lakh units of electrical energy per day. This supply of power to Andhra Pradesh upto 2 lakh units will be through Tamil Nadu and the balance 1 Lakh units will be through Karnataka Grid. However, it was finally considered to avail 2 lakh units per day through Tamil Nadu Grid as Kerala Electricity Board agreed to give only 2 lakh units.

The Kerala State Electricity Board started supplying 2 lakh units per day to Andhra Pradesh via Tamil Nadu Grid with effect from 15-10-1973 and this supply is being continued as on to day. Out of this 2 lakh units, 0.15 lakh units per day is deducted towards line losses in Tamilnadu and 0.45 lakh units per day is to be distributed to Rubber & Tyre Industries in Tamil Nadu towards the supply of tyres to Andhra Pradesh for use of A.P.S.R.T.C. and by the A. P. State Electricity Board at Lower Sileru Project. About 1.4 lakh units per day remains to be delivered at Chittoor point, but actually only 1.2 Lakh units is being delivered at Chittoor Point. The difference between 1.4 lakh units and actual energy being delivered at Chittoor point is to be set off against the energy that Andhra Pradesh Government owes to Tamil Nadu which was availed on returnable basis in the previous years.

The rate payable to Government of Kerala for the energy is not yet finalised and at present payments are being made at the adhoc rate of 0.6 Ps. per unit. The Andhra Pradesh State Electricity Board has decided to pay the Tamil Nadu Government at 10% of Kerala rate for approximately 1.2 lakh units delivered at Chittoor point towards the wheeling charges. The issue of wheeling charges has yet to be finalised with Tamil Nadu Electricity Board. The Tamil Nadu Electricity Board has to pay Andhra Pradesh for the 45,000 units per day supplied to Rubber & Tyre Industries in Tamil Nadu at the rates the Andhra Pradesh State Electricity Board is paying to Kerala,

KARNATAKA :

The Andhra Pradesh is sending its off-peak energy to Karnataka by generating maximum at its thermal stations which otherwise cannot be utilised by Andhra Pradesh. The Karnataka has agreed to absorb this off-peak energy and is giving relief during other period when required by Andhra Pradesh. This off-peak energy shared with Karnataka will be shared in the ratio of 70:30 between Andhra Pradesh and Karnataka and Karnataka will pay at the rate of 3.5 paise per unit to Andhra Pradesh for this 30% of energy.

Calling attention to matters of urgent public importance :
 re: Agreement with the Governments of Tamilnadu, Kerala and Karnataka for supply of power to Andhra Pradesh.

This arrangement came into force with effect from 15-9-1973 and is being continued now. On account of this transaction, the Andhra Pradesh is benefitted by utilising its off-peak energy to the extent of 70% by way of relief of power from Karnataka during the other periods.

TAMILNADU :

As Tamil Nadu itself is facing energy shortage at present no additional supply is available from Tamil Nadu Electricity Board except wheeling of energy being given by Kerala Electricity Board.

ORISSA :

Andhra Pradesh is drawing the energy generated at Balimela (from Orissa) since its commissioning in 8/73. As Orissa is drawing energy from Machkund in excess of its share, this excess is being set off against the energy supplied to Andhra Pradesh from Balimela. The first 60 M. W. unit at Balimela was commissioned in 8/73 and second unit in February 1974. Payment for this net energy drawn from Balimela is made at 6 paise per unit on an adhoc basis. Andhra Pradesh is at present drawing about 15 lakh units from Balimela every day.

On account of the above mentioned inter-State transmission the extent of improvement in power position in Andhra Pradesh is as follows :

1. Andhra Pradesh is getting 70% of banked energy from Karnataka which otherwise would have gone unutilised.
2. To the extent, the capacity in Karnataka is available, the Andhra Pradesh is availing load relief from Karnataka to a maximum of 50 M. W.
3. Energy to an extent of 1.2 lakh units per day is being availed from Kerala through Tamil Nadu at Chittoor point.
4. On account of Balimela energy, the Andhra Pradesh is benefitted by about 100 to 115 M. W. of power and 20 to 25 lakh units per day, after allowing the excess energy drawn by Orissa at Machkund.

I want to mention only one point, Sir. Our commitment today is of the order of 14 million units per day. As against that, our power generation is 8 million units. We are getting from Balimela and other places to the extent of 2 million units per day and still we are having a shortage of 4 million units.

Sri M. Narayana Reddy :—Sir, it was stated last month that our shortfall will be made up and we will have to supply to some of the neighbouring States in the next two months. While giving supply to the neighbouring States in the next two months we have to keep in view of our own supply position. The pressure for power will be more during those two months in our State. The second clarification I require is, we have had an agreement with the Tamil Nadu Electric

city Board long ago for the exchange of power supply at Kuppam. This agreement was discontinued in November, 1969 or so. That was a very favourable agreement to our State. Whether that agreement is being worked out or whether it is again going to be discontinued in the present circumstances of power shortage. We would like to know.

Sri G. Raja Ram :—I visited Tamil Nadu in this connection. The Andhra Pradesh Electricity Board wanted that Tamil Nadu should give us power on exchange basis because we were very bad in the months of February, March and April. We wanted that they should give us two lakh units so that we could return it when we would be in a better position. We expected that on commissioning Kota Unit by the end of this month, we would be in a position to give them on exchange basis in the month of April or May. But they said that it was not possible for them to give on exchange basis.

10—30

About Kota Project, the dispute is still pending. It is not the fault of Andhra Pradesh Electricity Board. It was the Tamil Nadu Electricity Board which suomoto discontinued it. We tried to revive it ; and still the officials of Andhra Pradesh Electricity Board are negotiating with Tamil Nadu Electricity Board.

PAPERS LAID ON THE TABLE OF THE HOUSE

(i) AMENDMENT TO THE A. P. MOTOR VEHICLES RULES, 1964.

Sri J. Chokka Rao (Minister for Transport) :—Sir, I beg to lay on the Table under sub-section (3) of Section 133 of the Motor Vehicles Act, 1939 copies of the notifications issued under G. O. Ms. No. 1725 Home (Transport-I) Department, Dated 13-12-1973 containing an amendment to the Andhra Pradesh Motor Vehicles Rules, 1964.

Mr. Speaker :—Papers laid.

(ii) AMENDMENT TO THE A. P. CO-OPERATIVE SOCIETIES RULES, 1964,

Sri B. Subba Rao :—I beg to lay on the Table copies of the amendments to the Andhra Pradesh Co-operative Societies Rules 1964 made in G. O. Ms. No. 546 Planning and Co-operation Dated 14-9-1972 and G. O. Ms. No. 244 Planning and Co-operation Dated 21-5-1978, as required under Section 130 (2) of Andhra Pradesh Co-operative Societies Act, 1964.

Mr. Speaker :— Papers laid.

Presentation of the Report of the Committee on Estimates on Revision of the Form and Contents of the Demands for Grants and Restructuring of Budget and Accounts.

Smt. T. N. Ansuyamma (Chairman Estimates Committee) :—Sir, I beg to present the Second Report (Fifth Legislative Assembly) of the Estimates Committee on Revision of the Form and Contents of the Demands for Grants and Restructuring of Budget and Accounts.

Mr. Speaker :—Report presented.

GOVERNMENT MOTIONS

re: CONSTITUTION OF THE COMMITTEE ON PUBLIC ACCOUNTS.
FOR 1974-75.

10.40

Sri J. Vengala Rao (Chief Minister):—Sir, I beg to move that the Members of this House do proceed to elect in the manner required by Rule 273 of the Rules of Procedure and conduct of Business in the Andhra Pradesh Legislative Assembly 15 Members from among their number to be Members of the Committee on Public Accounts for the Financial Year 1974-75.

“That this House recommends to the Andhra Pradesh Legislative Council that they do agree to nominate five Members from Legislative Council to be on the Committee on Public Accounts of this House for the financial year 1974-75.”

Mr. Speaker :—In accordance with the regulations made by me for conduct of elections according to the principal of proportional representation by means of single transferable vote, I fix the following programme of dates for election to the Committee on Public Accounts for the year 1974-75 :

1. The last date for making nominations : 3.00 p.m. on 25-3-74
2. The date for scrutiny of nominations : 11.00 a.m. on 26-3-74
3. The last date for withdrawal : 3.00 p.m. on 28-3-74
4. The date on which a poll shall, if necessary, be taken. : 10.00 a.m. to 3.00 p.m. on Friday the 29th March, 1974, in the Committee Room of Assembly Buildings.

re: CONSTITUTION OF COMMITTEE ON ESTIMATES FOR 1974-75.

Sri J. Vengala Rao (Chief Minister):—Sir, I beg to move :

“That the Members of this House do proceed to elect in the manner required by Rule 275 of the Rules of Procedure & Conduct of Business in the Andhra Pradesh Legislative Assembly, 15 Members from among their number to be members of the Committee on Estimates for the financial year 1974-75”.

“That this House recommends to the Andhra Pradesh Legislative Council that they do agree to nominate five members from Legislative Council to be on the Committee on Estimates of this House for the financial year 1974-75.”

Mr. Speaker :—In accordance with the regulations made by me for conduct of elections according to the principle of proportional representation by means of single transferable vote, I fix the following programme of dates for election to the Committee on Estimates for the year 1974-75 :

1. The last date for making nominations : 3.00 p.m. on Monday, 25-3-74
2. The date for scrutiny of nominations : 11.00 a.m. on Tuesday, 26-3-74

3. The last date for withdrawal of candidature 3.00 p.m. on Thursday, 28-3-74.
4. The date on which a poll shall, if necessary, be taken : 10.00 a.m. to 3.00 p.m. on Friday the 29th March 1974, in the Committee Room of Assembly Buildings.

re : CONSTITUTION OF COMMITTEE ON PRIVILEGES FOR 1974-75

Sri J. Vengala Rao (Chief Minister) :—Sir, I beg to move :

“That the members of this House do proceed to elect in the manner required by Rule 279 of the Rules of Procedure & Conduct of Business in the Andhra Pradesh Legislative Assembly, fifteen Members from among their number to be Members of the Committee of Privileges for the financial year 1974-75”.

Mr. Speaker :—In accordance with the regulations made by me for conduct of elections according the principle of proportional representation by means of single transferable vote, I fix the following programme of dates for election to the Committee of Privileges (1974-75)

1. Last date for making nominations.. 3.00 p.m. on 25-3-74.
2. Date for scrutiny of nominations 11.00 a.m. on 26-3-74.
3. Last date for withdrawal of nominations .. 3.00 p.m on 28-3-74.
4. Date on which a poll shall, if necessary, be taken .. 10.00 a. m. to 3.00 p. m. on 29-3-74, in the Committee Room of Assembly Buildings.

PRESENTATION OF SUPPLEMENTARY ESTIMATES
OF EXPENDITURE FOR THE YEAR 1973-1974.

Sri G. Raja Ram (Minister for Power) :—Sir, with your permission, on behalf of the Minister for Finance, I beg to present the statement showing the Supplementary Estimates of Expenditure for 1973-1974.

Mr. Speaker :—Report presented.

BUDGET FOR 1974-75 (VOTE ON ACCOUNT)
GENERAL DISCUSSION (Contd.)

Mr. Speaker :—Before we proceed with discussion on the Budget I would like the Leaders of Parties and whips to send the names of Members who desire to speak, before 1.00 p. m. I will not be in a position to accept any names after 1 p. m. If the names are sent before 1.00 p. m. it will help me to see if more time is required; and if necessary, we may think of another half a day on the morning or evening of 25th March, 1974. When once the list is given,

the names must be before the Speaker, and I expect the Members to be in their seat because it may not be possible for me to follow strictly the order of the list. I will have to choose names from various Parties and from various sides. I expect that Members would be available in their seats, so that I may call them.

Now, Sri Srinivasul Reddy will speak.

శ్రీ నల్లపురెడ్డి శ్రీనివాసులరెడ్డి :—అవ్వడా, ప్రభుదేవులు రూలు కాలంలోను అంతకు ముందు జరిగిన అగ్రమాలను గురించి తమ ద్వారా ముఖ్యమంత్రి గారి దృష్టికి తీసుకురావాలని అనుకుంటున్నాను. పేరుభొట్లపాలెం డిప్ కట్ మాదిరిగానే లోయర్ సీలేరులో కూడా బ్రహ్మాండమైన డిప్ కట్ జరిగింది. 49 లక్షల రూపాయలతో ఎస్టిమేటు ప్రారంభమైనది. గిట్టుబాటుయిన ధర ఉన్నంతవరకు పని చేసుకుని లాభం వచ్చే పనిని పూర్తి చేసుకుని మిగతాపని మాని వేయడం జరిగింది. తరువాత అధికారులు కంట్రాక్టర్లు గాలూచీ వది కోటి రూపాయల చిల్లరకు ఎస్టిమేటు చేసి మరల క్లోజ్ చేసిన తెుందరును తిరిగి పెట్టుకుంటూ అదే కంట్రాక్టరుకు రిటైజ్ అయిన రెట్లతో, సగానికి గల రేటు పెంచి, వారికే అప్పగించడం జరిగింది. ఇందులో బ్రహ్మాండమైన గోల్డార్ ఉందని మనవి చేస్తున్నాను. లోయర్ సీలేరు హైల్డ్ ఎలక్ట్రిక్ ప్రాజెక్టు క్రింద ఉత్తర భారతం నుంచి వచ్చిన మత్స్యాలి కంపెనీతో ప్రభుదేవులు రూలు కాలంలో అధికారులు లాలూచీపడి-ఇది కొంతమంది వ్యక్తుల సమక్షంలో జరిగింది. 40 లక్షల రూపాయలను ఆంధ్రప్రదేశ్ స్టేట్ ఎలక్ట్రిసిటీ బోర్డు మత్స్యాలి కంపెనీకి ఎద్వాన్లుగా యివ్వడం జరిగింది. ఇటువంటి సమయం ఎక్కడా జరిగి ఉండదు. ఇంత మొత్తం స్వంతానికి వాడుకోడం జరిగి పోయింది. పని మాత్రం ఎక్కడా కనిపించలేదు. మత్స్యాలి కంపెనీ స్వంతానికి వాడుకోదాంబిగింది ఆంధ్రప్రదేశ్ స్టేట్ ఎలక్ట్రిసిటీ బోర్డు వారు మత్స్యాలి కంపెనీ నుంచి రికార్డ్ చేయాలంటే ఒక ట్రాక్టరు, ట్రక్ తప్ప మరేమీ దొరికినట్లు లేదు. వాటిని మాత్రమే సీక్ చేసి ఆకాశం వైపు చూస్తున్నారు. మిగిలిన 38 లక్షల చిల్లరకు ఏమీ చేయాలో అర్థం కాని పరిస్థితిలో ఉన్నారు. ఇంకొక డిప్ కట్ అగ్నిగుండాలకు సంబంధించినది. బ్రహ్మాండమైన పని. పేరుభొట్లపాలెం మాదిరిగానే తరంగం జరిగిపోయింది. స్పష్టంగా ఫైల్స్ లో కనపడే విషయం. లాభం వచ్చే పని, గిట్టుబాటుయే పని. రూపాయికి వది రూపాయలు వచ్చే పని కంట్రాక్టరు పూర్తి చేసాడు. మిగతా పని చేయకుండా వర్క్ క్లోజ్ చేయడం జరిగింది. మిగిలిన పని కష్టమైన పని. లాభం వచ్చే పని చేసుకుని కంట్రాక్టరు వెళ్ళిపోయాడు. కష్టమైన పని, నీళ్లు తోడవలసిన పని మిగిలి ఉంది. ఆ కంట్రాక్టరుకు ప్రభుత్వం డిపాజిట్ ను తిరిగి యిచ్చి ఉండకూడదు. గత మంత్రివర్గం పతనమైన తర్వాత అఖిల రోజు తర్వాత మరుసటి రోజు డేట్ వేసి ముఖ్యమంత్రి గారు ఫైలు మీద డిపాజిట్ రిఫండ్ చేయాలని ఆర్డరు వేశారు. యాంటీ డేట్ చేయడంలో పొరపాటు పడ్డారేమో కాని తరువాత కాగితం వేసి రిఫండ్ చేయాలి అన్నారు. శరీన్ గారు గాజ్యము వచ్చింది. డిపాజిట్ రిఫండు చేస్తే ఏమి ప్రమాదం వస్తుందో పని నిలిపివేశారు. ఇది అగ్ని గుండాల డిప్ కట్. దీనిని కొనసాగా నిలిపివేయలేక పోయినారు సరీన్ గారు కూడా. ఢిల్లీ నుంచి ఏమి ఒత్తిడిలు వచ్చినవో తెలియదు.

అఖరు రోజులలో పాపులర్ గవర్నమెంటు రాబోతున్న రోజులలో అయిన డెసిషన్ తీసుకుని యిచ్చేయమన్నారు. కంట్రాక్టరుకు డిపాజిట్టు యిచ్చేవారు. అది జరిగి పోయింది. పాపులర్ గవర్నమెంటు చేతిలో ఈ నాడు ఏమీ లేదు. గోల్ మాల్ యిప్పటికే జరిగిపోయింది. ఇక లోయర్ సీలేరు ప్రాజెక్ట్ ఎలక్ట్రిక్ ప్రాజెక్టు వ్యవహారం. 1973లో ప్రెసిడెంటు రాజ్యంలో శివవేల బస్తాల సిమెంటు బెజవాడనుంచి నరసీపట్టణానికి ఓపెన్ రైల్వే వ్యాగునున్నలో పోతున్నది. ఎందుకు పోతున్నది? లోయరు సీలేరు ప్రాజెక్టు కొరకు పోతున్నది. డిపార్టుమెంటల్ సప్లయ ఉన్నటువంటిది 30 వేల బస్తాలు సిమెంటు తడిసిపోయినది. దానిని ఏ విధముగా అక్కోంట్ ఫర్ చేసినారు? అధికారులు చెప్పలేకుండా ఉన్నారు. ఈ విషయాన్ని ఎందుకు హామ్ అప్ చేశారు? ఎందుకు శాసనసభ్యులను మభ్య పెట్టారు? ప్రజలను ఎందుకు మభ్యపెట్టారు? క్యాబినెటును ఎందుకు మభ్య పెట్టారు? పాపులర్ గవర్నమెంటు దృష్టికి తీసుకు రాకుండా శివవేల బస్తాల సిమెంటు అంతులేకుండా వెళ్లిపోయింది. తడిసిపోయినది తడిసిపోగా ఎత్తుకు పోయినది కొంత ఉన్నది. అది కూడా విచారణ చేయవలసిన అవసరం ఉన్నది. అప్పర్ సీలేరు ప్రాజెక్ట్ ఎలక్ట్రిక్ ప్రాజెక్టులో జరిగిన గోల్ మాల్. ప్రెస్టీల్ కన్స్ట్రక్షన్ అండ్ ఫేబ్రికేటర్లు కంపెనీ యొక్క వర్కుషాప్స్ కి పనులన్నీ అప్పజెప్పడం జరిగింది. ఆ కంపెనీకి లీజుకి యిచ్చారు. ఎందుకు యిచ్చారో తెలియదు. ఈ గోలుమాల్ ఎందుకు జరిగిందో అర్థం కాదు. ప్రయివేటు కంపెనీకి లీజుకు యివ్వవలసిన అవసరం ఏముంది? టెండరు పెట్టి యిచ్చారా? పబ్లికు ఆక్షన్ పెట్టి యిచ్చారా? అది కూడా స్పష్టంగా లేనే లేదు. ఎంతో గోలుమాలు జరిగింది. మొత్తం ఫ్యాక్టరీ కంపెనీకి యిచ్చేయడం జరిగింది, ఈ వర్కుషాపుని అధారం చేసుకుని మోనాపలి తయారై నది. ఇంకొక కంట్రాక్టరు ఆక్కడకు రావడానికి వీలు లేదు. అక్కడ ఉన్న పనులన్నీ కూడా వర్కుషాపు సహాయంతో కాంట్రాక్టరు నిర్వహించడం ప్రారంభించాడు. టెండరు వేసినా సమృత్తిస్తారోలేదో ఆ వర్కుషాపు సహాయం లేనిదే పనులు నిర్వహించలేమనే భావన ప్రతి ఒక్కరిలో వచ్చింది. అదంతా కూడా మొత్తం ప్రెస్టీల్ కన్స్ట్రక్షన్ అండ్ ఫేబ్రికేటర్లు ప్రయివేట్ లిమిటెడ్ కి మొత్తం స్వాధీనపరచి నిర్వహిస్తూ కోటు ఆర్డించు కొనడానికి బ్రహ్మాండమైన సదుపాయం కలిగించారు. బలిమెల ప్రాజెక్ట్ ఎలక్ట్రిక్ ప్రాజెక్టు జాయంటు వెంచరు. 1950లో ఉమ్మడి మదరాసు గవర్నమెంట్ ఒరిస్సా గవర్నమెంటు ఒక అగ్రిమెంటు చేసుకొని ఉండిరి. రెండు రాష్ట్రాలు మైడో ఎలక్ట్రిక్ ప్రాజెక్టు నిర్మించాలని ఉద్దేశించబడినది. 11 కోట్ల చిల్లర మన రాష్ట్రం అధ్యాన్ను చేసినది. కాని ఒరిస్సా ప్రభుత్వం సరియైన కాలంలో ప్రారంభించ లేకుండా పోయింది. ధరలు పెరిగాయి, స కాలంలో ప్రారంభం చేయలేదుకాబట్టి కొరవ డబ్బు యివ్వండి అని ఒరిస్సా గవర్నమెంటు అడిగింది. మన ప్రభుత్వం నిరాకరించింది. మా తప్పు లేదు. జాప్యానికి కారణం మీరే కనుక ఆలస్యం వల్ల ధరలు పెరిగినందుకు బాధ్యత వారిదేనని స్పష్టంగా చెప్పడం జరిగింది. ఆ తరువాత యిప్పుడు మనం అక్కడనుంచి విద్యుచ్ఛక్తి కొనుక్కో పులిసిన పరిస్థితి ఎందుకు వస్తుందో అర్థం కాని పరిస్థితి వస్తుంది. జాయంటు వెంచరు

అన్న తరువాత మన డబ్బు కూడా పెట్టుబడి పెట్టిన తరువాత ఎందువల్ల బలిమెల ప్రాజెక్టునుంచి పెద్దొచ్చు కొనవలసిన ఇంట్ల ఎందుకు పెట్టించని ప్రశ్నిస్తున్నాను మన డబ్బు పెట్టి పెట్టిన ప్రాజెక్టు జాయంటు పంచరు..

(శ్రీ) రి. రాజారాం :- వారికి డ్రాస్ మిమిను స్ట్రస్సు లేవు ఆ వాటా మొత్తం కొంటున్నాం.

(శ్రీ) నివాసుగ్ రెడ్డి :- నిమిల మాన్ - రి. మంచి మనం విద్యుచ్ఛక్తిని సేవ అవకాశం ఉంది. హాం సెయిట్ తగ్గి ఉన్నా జోన్ డౌన్ చేసుకుంటారు. మనం లుగు ఎక్కవ రేటు యివ్వడం అనవరం. మన కోటా మనం సేసుకోదాని అవకాశం ఉంది. ఇక ఎంప్లొగామి సెవెంజు లో మన కోటా ఎంప్లొయూమెంట్ డిస్కాంట్లు యిచ్చారా అని ప్రశ్నిస్తున్నాను. జాయంటు పంచరు అయివున్నాడు అండ్రి ప్రజేక్ట్ గం బంధించి డబ్బు పెట్టుబడి పెట్టినప్పుడు లెజిస్లేట్ అగ్రిమెంటు ప్రకారం మన దామోషా ఉద్యోగాల గురించి శఫ్టుండో అగ్రిమెంటులో పుగడి. ఆ అగ్రిమెంటు ప్రకారంగా ఎందుకు అమలు పరచలేదు? వాటిని బడిగిరాని. వారు మేముగినిటిరాని. అది ఎందుకు బడి లేదని ప్రశ్నిస్తున్నాను. 4.5 కోట్లు మాత్రం 74-75 సంవత్సరంలో విద్యుచ్ఛక్తి విస్తరణ కార్యక్రమానికి ఖర్చుపెట్టబోతున్నాం స్ట్రస్సు స్కీము, మిని స్కీములు అన్నీ కలిపి అని ప్రకటించడం జరిగింది. రాజారాంగారు ఒక విషయం స్పష్టం చేశాడు. 74-75 సంవత్సరంలో 400 గ్రామాలు కొత్తగా విద్యుచ్ఛక్తి సరఫరా చేశామని ప్రకటించారు ఈ మధ్య స్కూలు ఉల్లాల డెవలప్మెంటు బోర్డు సమావేశంలో ఆంధ్రప్రదేశ్ స్టేటు ఎలక్ట్రిసిటీ కార్పొరేషన్ ఒక ప్రకటనచేస్తూ ఏ పరిస్థితిలోనూ కొత్త గ్రామాలు యివ్వలేదు. సర్వీసు కన్వెన్యూ మాత్రం ఏ గ్రామాలలోనైతే సిద్ధుచ్చ యిదివరకే పుండో అక్కడ విస్తరణ కార్యక్రమానికి ఎంప్లొమెంట్ మే ఇవ్వగలము అని స్పష్టంగా చెప్పారు. ఎంక్ట్రీసటిటీ బోర్డు కార్యదర్శి ప్రకటన మంత్రిగారి ప్రకటన పరస్పర విరుద్ధముగా ఉన్నవి. దాని గురించి ఆలోచించవలసిన అవసరం ఉంది. ప్రతి సంవత్సరం కూడా లాండ్ రెవెన్యూ నాలుగు వాయిదాలలో కడుతూ వచ్చివాం. దానిని రెండు వాయిదాలకు పరిమితి చేయడంతో రైతులు శీవ్రమైన ఆందోళనకు గురి అయినారు. నాలుగు వాయిదాలలో చెల్లించేదానిని రెండు వాయిదాలలో చెల్లించాలని సీబిడెనలు పెడితే రైతులు తీరగబడవలసిన అవసరం వస్తుంది. ఈవాటికి మంచినిరు దొరకని గ్రామాలు ఆంధ్రప్రదేశ్ లో వున్నాయి. రిగోలు ఎంత తోతుకు వెళ్ళినప్పటికీ మంచినిరు తగలని ప్రదేశాలున్నాయి. స్వతంత్ర్యం వచ్చిన 27 సంవత్సరాల తరువాతకూడా ఈ పరిస్థితి ఉంది. సోమలిల ప్రాజెక్టు ప్లానింగు కమిషను ఆమోదించింది. దానిలో కొన్ని నాన్ డెల్టా కాటాకాల కనిపించడంలేదు. నెల్లూరు కొవ్వారు కాటాకాలకు పరిమితం అయినది. ఎక్సిస్టింగ్ అయకట్టుకి పరిమితం అయినది. అది పూర్తిగా తడిసిన తరువాత ఫ్లష్ వాటరై నా ఇవ్వండి నాన్ డెల్టా కాటాకాలకు, యిరిగేషన్ సోర్సెస్ నుంచి ఫీల్డ్ చానల్సు త్రవ్వించి సముద్రంలో వృధాగా పోయే రివర్స్ వాటరు వై కా జై వర్డు చేయడని కోరడం జరిగింది. అది విశేష దిక్కులేది పరిస్థితి వచ్చింది.

దానిని పునఃపరిశీలన చేసి యిప్పటికే నా ముఖ్యమంత్రిగారు గూడూరులో మేము చేసిన విజ్ఞప్తికి సమాధానంగా ఏప్రిల్ లో పునఃపరిశీలన చేస్తారని చెప్పిన దానిని అమలుపరచాలి. కండేరు, స్వర్ణముఖ, కాళంగి ఈ మూడు రివర్సును కనెక్టు చేసి రావూరు, అశ్వకూరు, కావలి తాలూకాలకు ప్రత్యేకంగా ఈ ప్రాజెక్టు ఉప యోగించే రీతిగా తయారు చేయాలని కోరుతూ శలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ యమ్. ఆర్. డిన్ :—అధ్యక్షా, ఆర్థికశాఖామంత్రిగారు ప్రవేశపెట్టిన బడ్జెటు చాలా బాగావుంది. ఈ పన్ను సమయములో అనేక పథకాలను ప్రవేశపెట్టి నందుకు వారిని ఆశించిస్తున్నాను ఎక్కువ దిగుబడినిచ్చే రకాలక్రంద భూమి రి లక్షల హెక్టార్లకు తక్కువగా వుండేది 73-74 కి 18 లక్షల హెక్టార్లకు పెరిగింది. స్టీల్ ప్లాంట్ కి లాండ్ అక్విజిషన్ గురించి, 31 సిమెంటు ఫ్యాక్టరీల విషయము, 40 కోట్ల హైస్కూలు ప్రారంభించడానికి ప్రొవిజన్ కలుగజేయడము మొదలైనవి చెబారు. మెడికల్ ప్రొఫెషన్ నోబుల్ ప్రొఫెషన్. దాన్నిగురించి ప్రత్యేకముగా ఏమీ ఇందులో చెప్పలేదు. వారు కోరుతున్న కనీస కోర్కెలను నెరవేర్చాలని ప్రజలుకూడ కోరుతున్నారు. ఇక్కడ ఇచ్చే రూ. 210 లు చాలా తక్కువ. ఇతర రాష్ట్రాలలో దీనికి 2, 3 రెట్లు యిస్తున్నారు. కష్టపడవలసిన దంతా జూనియర్ డాక్టర్ల కనుక వారికి యిచ్చే దానిని పెంచాలని, డాక్టర్లకు గృహవసతి కలుగచేయాలని కోరుతున్నాను సెల్ఫ్ ఎంప్లాయిమెంటు స్కీమ్ పెట్టారు. డాక్టర్లు నిలేజెస్ కి పోయి ప్రాక్టీస్ చేయాలంటే అక్కడున్న చిట్కా వైద్యులంత తట్టుకోలేక పోతున్నారు. అక్కడున్న చిట్కా డాక్టర్లకు డయాగ్నోసిక్ చేయడముకూడ చేతకాదా. వారి ఎదుట వీరు ఏమి ప్రాక్టీస్ చేయగలుగుతారు? 70, 80 వేలు ఖర్చుచేసి చదువుకొన్న డాక్టర్లు సెక్యూరిటీ ఆఫ్ సర్వీస్ లేకుండా వుంది కనుక దానిని కలుగచేయాలని కోరుతున్నాను. జూనియర్ డాక్టర్లు ఆరోగ్యశాఖామంత్రిగారిని ఘెరావ్ చేయడము చాలా బాధాకరమైన విషయము. ప్రభుత్వము వారి కనీస కోర్కెలను నెరవేర్చాలని డాక్టర్లు సమ్మెను విరమించాలని మనవిచేస్తున్నాను. స్వర్ణకారులు 25-2-74 నాడు వారి డిమాండ్స్ ని ప్రభుత్వానికి తెలియపరిచారు. వారు తమ వ్యక్తులను కోల్పోయారు. రి సెలెక్ షన్ తము తులము 200 రూపాయలు వుండే బంగారం ఇప్పుడు 5, 6 వందలు అయివుంది. ఈ హెచ్చు ఖరీదులో కొనేవారు లేరు. అందువల్ల స్వర్ణకారుల వని తగ్గిపోయింది. వారి బిడ్డలకు ఉద్యోగావకాశాలు కల్పించాలని కోరుతున్నాను. చిన్న చిన్న పరిశ్రమలను పెట్టుకొనడానికి వారికి ప్రత్యేకముగా ఋణాలను యిప్పించాలి. యూనివర్సిటీస్ లో విద్యార్థులకు రిప్రజెంటేషన్ కావాలని కోరుతున్నారు. సెనేటులోను, సిండికేట్ లోను, అకాడెమిక్ కౌన్సిల్ లోను ప్రత్యేకముగా స్థానము యివ్వాలని కోరుతున్నాను. ఇక యూనీవర్సిటీ మూడెంటుకు సంవత్సరమునకు స్కాలర్ షిప్ క్రింద రూ. 500 లు యిస్తే ఏమి సరిపోతుంది? వెలకు రూ. 200, 300 చొప్పున 2000, 3000 ఖర్చు అయితే ఆ రూ. 500 లతో ఎట్లా మెడ్యూల్ కాన్స్ట్రూరు, వెనుకపడిన వర్గాల పిల్లలు ఎట్లా బ్రతుకుతారు? ఇక ఎంప్లాయిమెంట్ ఎక్స్ చేంజిల పరిస్థితి చాలా అధ్వాన్నముగా వుంది. వన్ జాబ్ ఫర్ వన్ ఫ్యామిలీ వచ్చినప్పుడు ఒక్కరోజులో వికాఖలో 2, 3 వేల అప్లికేషన్స్ ఫార్మ్స్ వచ్చాయి.

ఇప్పుడు ఎవరైనా ఉద్యోగంకోసము వెడితే అప్పుడు అస్సలు పట్టలేదు కాబట్టి ఉద్యోగము లేదు అని రెప్పుట్లో చేయడం జరుగుతోంది. విశాఖపట్టణమును బి 2 క్లాస్ సిటీగా డిక్లర్ చేయాలని అవేరసార్లు కోరాము సంవత్సరమునకు 90 కోట్ల ఆదాయము వస్తున్నది. బి 2 సిటీగా చేయడమువల్ల కేంద్ర ప్రభుత్వం ఉద్యోగులకు కొంత లాభము జరుగుతుంది. కేంద్రం దగ్గరకు ఈ సమస్యను పీసుకువెళ్లాలి అని మనవిచేస్తూ శ్రద్ధ పీసుకొంటున్నాను.

Smt. Fatimunisa Begum (Peddakurapadu) :- Mr. Speaker, Sir, In the budget speech the Honourable Minister for Finance has given due importance to agriculture, Animal husbandry, irrigation, power, industries, education and welfare of weaker sections. My humble suggestion is that simultaneously medical care should also be given prime importance. Of course the Medical Department is not a revenue-earning one. The budget allotment for this particular department has been constant for the past few years and is much less when compared to other neighbouring States like Orissa and Tamilnadu. These States have made remarkable progress in various fields of medicine and improved their hospitals whereas our hospitals find no improvement at all due to lack of funds for the past 10 years.

I shall confine myself to the requirements of medical care in rural areas. The present system is to appoint one medical officer for each Primary Health Centre and he is supposed to serve one lakh population. I suggest to the Minister concerned to consider seriously of appointing at least one Medical officer for every 20,000 population that comes to about 4 to 5 junior Medical Officers for each P. H. C. I also suggest that one of the doctors working in the P. H. C. must compulsorily be a Woman Medical Officer to attend to deliveries-institutional or otherwise. Now the drug allotment for each P. H. C. per year comes to about Rs. 7000/-. This is a meagre amount and has to be considerably increased.

Regarding the Taluk hospitals in the State, I wish to state that they are in a bad condition and the 108 Taluk hospitals have to be compulsorily converted in to 25-bedded hospitals. All equipment including E. C. G. apparatus must be provided and above all Medical Officer with Post-graduate qualification should be kept in charge of each Taluk hospital.

As recommended by the Sixth Finance Commission, additional budget of Rs. 2½ crores has been sanctioned for drugs, diet and hospital necessities. This may be best utilised to improve the drug availability in the Hospitals to overcome the shortage of X-rays and to enhance the stocks in blood banks. Practically speaking, with all my personal experience, I can tell you that the diet in all the Government Hospitals can be given freely for all poor and deserving patients but can be considerably cut down for chronic patients who are there for a number of years and these savings can be diverted for the purchase of drugs.

The drug allotment, viz., Rs. 2,000 per bed per year has to be definitely increased to at least double the amount in view of the serious non-availability of the drugs in all the Hospitals.

Though our Government is providing enough funds for the completion of Nagarjunasagar Project, the problem of tailend villages is not solved' as a result of which most of the villages in Sathanapalli Taluq of Guntur District are chronically drought stricken and backward. Therefore, I suggest to the concerned authority that lift irrigation and minor irrigation schemes which are pending with the Government be completed as early as possible.

I am happy to know that our State is concentrating and making efforts to establish industries, to provide employment for the educated unemployed. In this connection I would like to point out that Vetapalem Block in Prakasam District has been recently excluded from the backward areas. The entire district of Srikakulam and only Giddalur Block have been included as backward areas to be identified for 15% Central Subsidy. Therefore, this particular block, I can tell you, has good scope for starting industries on a large-scale and leading businessmen and capitalists from Guntur are willing to invest as much as Rs. 4 crores for Cotton-Seed Complex, Breweries, Tobacco-Based Export Oriented Industry. Therefore, I would like to request the Hon'ble Chief Minister to try his good offices at the Centre and get this area, Vetapalem Block, included and identified as backward area. This will give direct employment to nearly 2000 people and indirect employment to nearly 10,000 people. Thank you. Sir.

శ్రీ పి. శ్రీరామమూర్తి (నాగరికటకం) :— అధ్యక్షా, ప్రభుత్వ విధానాలు 11.10
పునఃపరిశీలన చేయవలసిన సమయం ఆసన్నమైనదని మనవిచేస్తున్నాను. గత కొన్ని
సంవత్సరాలనుండి ప్రజలకు ఎన్నో వాగ్దానాలు చేసి, వాటిని తీర్చలేకపోవడంవలన
ఈరోజు అవినీతి, దౌర్జన్యము తలెత్తడానికి కారణమైనదని మనవిచేస్తున్నాను.
ప్రస్తుత పరిస్థితులలో రాష్ట్ర ప్రజలను దృష్టిలో పెట్టుకుని, మైనారిటీవర్గాలకు
ప్రాధాన్యం ఇస్తూ వెనుకబడిన జిల్లాలను అభివృద్ధి చేయవలసిందిగా తమద్వారా
ముఖ్యమంత్రిగారిని కోరుతున్నాను. మన రాష్ట్రంలో లెవి వుండడం చాలా
అవసరమే. దీనిని ప్రతి సభ్యుడు సమర్థించవలసినదే. అయితే కుటుంబానికి సరిపోయే
ఆహార గింజలు ఇవ్వకుండా గ్రామాధికారులు తయారుచేసిన లెక్కలనుబట్టి వసూలు
చేయడంవల్ల ప్రజలలో అసంతృప్తి కలుగుతున్నది. గ్రామాలలోనివారు చాలా
ఇబ్బందులు పడుతున్నారు. లెవిద్వారా వసూలుచేసిన ధాన్యం ఫుడ్ కార్పొరేషన్ కు
ఇచ్చినతరువాత ఫుడ్ కార్పొరేషన్ వారు బ్లాక్ మార్కెట్ ధార్దకంలె ఎక్కువ
అరాజకంగా ప్రవర్తిస్తున్నారు. 110 రూపాయలకు కొన్న బస్తాను ఫుడ్
కార్పొరేషన్ 180 రూపాయలకు రిటీల్ చేస్తున్నది. ప్రతి మూడు మాసాలకు 30
రూపాయల చొప్పున పెంచుతున్నది. ఫుడ్ కార్పొరేషన్ కంటే ఈ వంటివి విధానాన్ని
ప్లేట్ ట్రేడింగ్ కార్పొరేషన్ కు యిస్తే బాగుండేది. లెవి చేసినప్పుడు ఏ ధర
యిస్తున్నారో, దీనిపై, మార్చి నెలల్లో కూడా వారు అదే ధరను యిస్తున్నారు.
ఫుడ్ కార్పొరేషన్ నెల నెలకు పదిరూపాయలు బస్తాకు పెంచడం అన్యాయమేనని
విషయంకనుక ఈ ధాన్యపు వంపకాన్ని ప్లేట్ ట్రేడింగ్ కార్పొరేషన్ కు అప్పగించి
తేయాలని మనవిచేస్తున్నాను.

ఇక, విద్యుచ్ఛక్తి విషయం చూస్తే మన రాష్ట్రంలో సప్లయ చేయబడుతున్న విద్యుచ్ఛక్తి తక్కువగా వుంది. లోకల్ వుంది. ఫ్రాంక్ క్రింద పదిహేను పర్సెంట్ పోతున్నది. మన పవర్ మినిస్టరుగారు ఎలక్ట్రిసిటీ బోర్డుపై పవర్ లెస్ మినిస్టరుగా వున్నారనిపిస్తున్నది. వారు తమ పవర్ ను ఆ బోర్డుపై ఉపయోగించలేకుండా వున్నారు. ఎలక్ట్రిసిటీ బోర్డుపై రాష్ట్ర ప్రభుత్వానికి కంట్రోలు వుండేట్లు చూడాలి. లేకపోతే బోర్డు సక్రమంగా పని చేయడం సాధ్యం కాకుండా వుంటుందికనుక ప్రభుత్వానికి బోర్డుపై కంట్రోలు వుండేట్లు చూడవలసిందిగా కోరుతున్నాను.

ఎకవుల సప్లయ విషయంలో కార్డుస్వీప్ ప్రవేశపెడతామన్నారు. దానికి ఒక నిర్దిష్టమైన ప్రణాళికను తయారుచేసి, ఎట్టి అవకతవరాలు జరుగకుండా సక్రమ ముగా గిరుపులు పంపిణీ జరిగేట్లు చూడవలసిందిగా కోరుతున్నాను.

శ్రీ కాకుళం జిల్లాలో పంశధార అతి ముఖ్యమైనది. దానికి క్రింద 5 లక్షల ఎకరాలు సాగువుతుంది. దానికి 5 కోట్ల రూపాయలు ఖర్చు చేయడం మేగార్ మూడు సంవత్సరాలలో యింకా ఎక్కువ మొత్తం కేటాయించి దీనిని పూర్తి చేస్తామని ముఖ్యమంత్రిగారు ప్రకటించినందు. వారిని మా శ్రీకాకుళం జిల్లా ప్రజల ఆధారపున అభినందిస్తూ మాధ్యమవాదాలు తెలుపుకోవాలి. గుడికాలు రిజర్వాయరు పని ఈరోజువరకూ ప్రారంభం కాలేదు. అది చేయకపోవడంవల్ల వరదలవల్ల విపరీత నష్టం కలుగుతున్నది. అవి జీవనదులు కావుకనుక మొదటిసారికి గ్యారంటీగా నీరు వచ్చే పరిస్థితి లేదు. కనుక ఆ రిజర్వాయరును వెంటనే ప్రారంభించి పూర్తి చేయించి అక్కడి ప్రజలను కరువునుండి రక్షించాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ కాకుళం జిల్లాలో నాలుగు తాలూకాలకు మాత్రమే ఎన్.ఎఫ్.డి.ఎ.ను వర్తింపజేయడం జరిగింది. మిగిలిన ప్రాంతాలుకూడా సెమర్ జిడి వున్నవే. ఆ ప్రాంతాలను వదలివేయడం వ్యాయం కాదుకనుక వాటినికూడా ఎన్.ఎఫ్.డి.ఎ. లుగా పరిగణించాలని కోరుతూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

Sri M. R. Apparao (Nuzvid) :—Mr. Speaker Sir, while supporting the budget, I want to make a few suggestions for the consideration of the Government.

About fertiliser distribution, Government has taken a good measure by taking all those available fertilizers in their hands because there was lot of blackmarketing and it is essential to control also.

The food prices now are increasing by leaps and bounds. Recently the Chief Minister has announced that 5,000 fair price shops will be opened in the rural areas. In addition to these, in bigger towns, Super Bazaars may be opened. By this means some measure of control will be possible.

More than this, agricultural production should be increased by expansion of irrigation facilities. One of the main suggestions I am making is that the extension of the Left Canal of Nagarjunasagar to Krishna District, Tiruvur, Nuzvid and Nandigama taluks and by this means you can extend irrigation to 8 lakhs of acres in one or two years. The Chief Minister promised sympathetic consideration.

Another very important big project is Polavaram, Godavari Barrage. This project is essential for irrigating atleast 2 million acres on the right and left canals. On the right canal Visakhapatnam and East Godavari Districts will be irrigated in addition to supplying water to the needs of the growing industries of the Visakhapatnam town.

This is also part of this Cauvery-Ganga grid which is under consideration of the Central Government.

11—20a.m.

About education, Sir, it has been pointed by many that two Universities at Warangal and Guntur are essential and our Government should consider starting of the two Universities. Because the Post Graduate Centres are also there, the development would not cost much money.

Some people are expressing doubts about the coming of the Central University next year. If this does not come into existence, there will be lot of disappointment. So, our Government must endeavour to see that the University starts in July atleast with Humanities and social Sciences, if not Physical Science subjects. One campus should be started in Andhra area.

For the development of Engineering Colleges under the Jawaharlal Nehru Technological University for six colleges only Rs. 4 lakhs are provided in the Annual Plan. I must say that this is a pitifully small allotment. The allotment should be at least Rs. 25 lakhs.

With these few words, I resume my seat.

శ్రీ ఎస్. నారాయణరెడ్డి (పెనుకొండ):—అధ్యక్షా, ఆర్థిక శాఖామంత్రిగారు ప్రవేశ పెట్టిన బడ్జెటును బలపరుస్తూ కొన్ని సూచనలు చేయదలచుకున్నాను. దేశంలో యీనాడు అన్ని వర్గాలవారు ఏవో స్ట్రెయిన్స్ ఆందోళనలుచేసి వాకి కావలసినటువంటి సౌకర్యాలు సమకూర్చుకుంటున్నారు. కాని రైతాంగము మాత్రము, వారికి ఎలాంటి సౌకర్యాలు కల్పించబడకున్నా వారి మీద ఎలాంటి పన్నులు వేసా, ఓర్పుతో వుంటున్నది. ఈ రైతాంగానికి పొన్నెటిల ద్వారా బ్యాంకు ద్వారా ఎలాంటి వరపతి లభించటంలేదు. ముఖ్యంగా వారికి కావలసినటువంటి ఎరువులు దొరకడములేదు. మందులు దొరకడములేదు. ఎన్నో శాధనాలు పడుతున్నారు, అయినా ఓర్పుతో నిరీక్షిస్తున్నారు. ఏనాటికైనా ప్రభుత్వము మమ్ములను మంచి దృష్టితో చూస్తుంది, మాకు కావలసినటువంటి సౌకర్యాలు కలుగజేస్తుంది అని ఓర్పుతో వున్నారు. వారి ఓర్పును పరిశీలించటము న్యాయముగాదు. వారికి కావలసిన సౌకర్యాలు సమకూర్చాలని ప్రభుత్వానికి మనవి చేస్తున్నాను. రెండవది సివిల్ సప్లయ్స్ విషయము. 18 వేల డిపోలు ఎక్కువ తెరుస్తున్నామని చెప్పారు. డిపోలు తెరవడముతో నియ్యము ఎక్కువ సప్లయ్ చేయడముతో ప్రభుత్వము శాధ్యత తీరిపోదు. ఈ వాడు డిపోలు ఎవరి చేతుల్లో వున్నాయి. సక్రమంగా పంపిణీ జరుగుతున్నదా జరేది చూడాలి. తాలూకా లెవల్లో మాకు డిపోలు యివ్వండి. మాకు గ్రామస్థాయి డిపోలు పడుతున్నారా, ఉద్యోగులకు ఎవరు లంచము యిస్తే

వారికి రికమండ్ చేయడము జరుగుతోంది. వారు అక్కడ డబ్బు సంపాదించుకుంటున్నారని ప్రైవేటు వ్యక్తులకు యిచ్చే బడులు పంచాయితీల ద్వారా కోఆపరేటివ్స్ ద్వారానో యివ్వడం మంచిది. స్టేటు అంతటికి ఒక యూనిఫారమ్ పాలసీ పెట్టాలి. పంచాయితీల ద్వారా జరిగితే అనేక పార్టీలవారు వుంటారు గాబట్టి కొంత శయము వుంటుంది. సక్రమంగా పంపిణీ జరిగే పరిస్థితి వుంటుంది. ప్రైవేటు వ్యక్తులకు యివ్వడము వల్ల గ్రామాలలో ధాన్యం అందే పరిస్థితిలేదు. తాలూకా పాడ్ క్వార్టర్సులోనే అయిపోతున్నది, డిపోలు నామమాత్రంగా వుంటున్నాయి. స్టేటు అంతటికి ఒక పాలసీ పెట్టి పంపిణీ సక్రమంగా చేయాలని కోరుతున్నాను. పోతే సహకార సంఘాల విషయము ప్రజేటు డీలర్లుకు ధాన్యము యిచ్చే దానిలో స్రయారిటీ యిస్తున్నారు. సహకార సంఘాలను పటిష్టం చేయవలసిన అవసరము ఎంతైనా వుంది. సహకార సంఘాల ద్వారానే ఎరువులు మున్నగునవి సప్లయ చేయాలని కోరుతున్నాను. పరిశ్రమలు అన్ని ఒకేచోట పెట్టకుండా ప్రతి తాలూకా పాడ్ క్వార్టర్సులో ఒక పరిశ్రమను స్థాపించేదానికి ప్రభుత్వం ప్రయత్నము చేయాలని మీ ద్వారా ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను. పోతే పాడి పరిశ్రమ. ప్రతి రైతుకు పాడి వుండే ఏర్పాటు చేయాలి. ప్రతి రైతుకు ఒక గేదెనూ అయినా ఒక ఆవును అయినా సప్లయ చేసి ఆ విధంగా సన్నకారు రైతు అభివృద్ధి చే. డేట్లు చూడాలని ప్రభుత్వాన్ని కోరుతూ విరమిస్తున్నాను

(శ్రీ పి నన్నాసిరావు (విశాఖపట్టణం) :— అధ్యక్షా, ఈ బడ్జెటు వాస్తవమైన బడ్జెటు కాదని చెప్పకతప్పదు. నిరుద్యోగానికి ఆకలి మంటలకు మరింత అవకాశము యిచ్చే బడ్జెటు అని చెప్పకతప్పదు. దేశము మొత్తము మీద తీవ్రమైన పరిస్థితి ఏర్పడినప్పుడు, అధిక ధరలకు వ్యతిరేకంగా నిరుద్యోగ సమస్యకు వ్యతిరేకంగా లంచగొండితనానికి వ్యతిరేకంగా కులతత్వానికి వ్యతిరేకంగా పోరాడే పరిస్థితులలో మన బడ్జెటును చూస్తే యీ సమస్యలను పరిష్కరించే బడ్జెటుగా లేదు. ఒక విధంగా కొద్ది కాలములోనే ఆంధ్ర దేశములో ధరలకు వ్యతిరేకంగా నిరుద్యోగ సమస్యకు వ్యతిరేకంగా పోరాటము జరవడానికి యీ బడ్జెటు అవకాశము కల్పిస్తునందుకు ఆశించదనలు నెలుపుతున్నాను. ఏ ప్రభుత్వము అయినా బడ్జెటు తయారు చేసేప్పుడు యిప్పుడు వున్న ధరలు ఏమిటీ యీ సమస్యలను ఏ విధంగా పరిష్కరించాలి అనేది ఆలోచించి కొంత మేలు చేయడానికి పూనుకుంటే ప్రజలు యీ బడ్జెటు మాది యీ ప్రభుత్వము మాది అనుకోడానికి అవకాశము వుంటుంది. ఇది ప్రజల బడ్జెటుగాదు, కొంత మంది పెట్టుబడిదారులకు వుపయోగపడే బడ్జెటు అని చెప్పకతప్పదు. నిన్న ముఖ్యమంత్రిగారు 17 వేల టన్నులు రాష్ట్రము మొత్తము మీద వియ్యం సప్లయ చేస్తున్నామని చెప్పారు. బడ్జెటులో క్రిందటి సంవత్సరము కంటే యీ సంవత్సరము తాగా పంటలు పండాయి అని చెప్పారు. రెండవ ప్రక్కన ఆ బడ్జెటు ప్రసంగములోనే అవసరాన్నిబట్టి చూసినట్లయితే యిప్పుడు వున్న ఆహార ధాన్యాలు చాలవని చెబుతున్నారు. అంటే ధరలు పెరగడానికి యిదొక కారణం. మన దిమాండు ఎంత మనకు వున్న సరుకు ఎంత అనేది చూడాలి. ధరల పెరుగుదలకు అవకాశము యివ్వకుండా సమస్యలను పరిష్కరించే తాదృశము ప్రభుత్వము స్వీకరించాలి. ఏదో 17 వేల

టన్నులు యిస్తున్నామంటే ఎంత మందికి యిస్తున్నారు? రమారమి 4 కోట్ల జనాభాకు ప్రభుత్వము యిచ్చేది 17 వేల టన్నులు అంటే, యిది ధరలు అరికట్టడ మనేది గాకుండా, కొంతమంది మిల్లర్లు బ్లాకు మార్కెట్టు చేసుకొని అధిక ధరలు పెంచేవారికి యీ ప్రభుత్వ విధానము పువయోగవడుంది. అందుచేత యిప్పటికే నా ప్రభుత్వము గుర్తించి ధరల పెరుగుదలను అరికట్టడానికి కావలసిన బియ్యాన్ని యితర ధాన్యాన్ని సరఫరా చేయడానికి పూనుకోవాలి. ఆ రకంగా జరిగినప్పుడే ప్రజలు ప్రభుత్వ విధానాలను బలపరుస్తారు. పరిశ్రమల విషయము చెప్పారు. విశాఖపట్టణంలో స్టీలు ప్లాంటు జింక్ స్పెల్టర్ ప్లాంటు వస్తున్నాయి. కొన్ని గ్రామాలను తీసి వేస్తున్నారు. పునరావసం కల్పిస్తామని చెబుతున్నారు. ఇంట్లకు నష్ట పరిహారమని 240 రూపాయల చొప్పున యిస్తున్నారు. కమ్యూకు యిస్తున్నారో ద్వారాబంధాలకు యిస్తున్నారో తెలియడము లేదు, నిజంగా ప్రజలకు పునరావసం కల్పించడమంటే యిదేనా? గరిబీ హటాప్ అని గరిబ్ లను తొలగించే ఏర్పాటు చేస్తున్నారు.

అందుచేత ఇప్పటికయినా ప్రభుత్వం ప్రత్యేక క్రద్దవహించి వారికి పునరావాసం విషయం చూడాలని వారికి గృహవసతి కల్పించాలని కోరుతున్నాను. 11—30a.m.

ఉద్యోగాల విషయంలో ప్రభుత్వం గ్యారంటీ ఇస్తారనేది ఉంది. ఒక ప్రక్క జింక్ మాన్యుఫాక్చరింగు ప్లాంటువారు మీరు ఎంప్లాయిమెంటు ఎక్సేజిమంచిన తే వని ఇస్తామని అంటున్నాడు మరొక ప్రక్క మీరు భూములు పోయినవారికి పనులు ఇప్పిస్తామని అంటున్నారు. ఇలాగ పేరు పేరు నిర్ణయాలయితే ప్రజలకు న్యాయం జరుగదు. ఇక మంచినిటి నడుస్తో ఉంది. మనం తిండి ఎలాగయినా పెట్టలేక పోతున్నాము. ఆకలికి గ్లాసుడు నీళ్లు త్రాగుదామంటే అదికూడా లేకపోతే ఎలాగ. ఇప్పుడు ఉప్పనీరు త్రాగే పరిస్థితి ఉంది. వైజాగుజిల్లాలో గునవమవల్లిపాడు నిరుమూరు పెదమట్ట గ్రామములలో బాగా లోతుగా శ్రవ్యతే ఉప్పనీరు వడింది. నాలుగయిదు మైళ్ళనుంచి మంచినీరు తెచ్చుకోవడం కష్టంగాఉంది వర్షాకాలం తరువాత మీరు చర్య తీసుకుంటే లాభంలేదు. రిగ్సు పంపిస్తామంటారు ఇది ఆగమ్యగోచరంగా ఉంటోంది. రిగ్సు పంపించి మంచినిటి సరఫరా చేయించాలి. మా కాలూకాలో 1971 డిశంబరులో తమరుగడ ప్రాజెక్టు నిర్మాణం గురించి ప్రభుత్వం జి. వో. ఇచ్చారు. ఇప్పటివరకూ అది ప్రారంభించలేదు. అది జరిగితే ఏడెనిమిది వందల ఎకరాలకు లాభం కలుగుతుంది. ప్రజలకు కరువుకాటకాలమంచి కొంత విముక్తి కలుగుతుంది. ఆ స్కీము చేపట్టాలని కోరుతున్నారు. మా వైజాగు ఎం. యల్. ఎ. గారు చెప్పారు. వారు యీ విషయం చెప్పలేదు.

ఇక ఎంప్లాయిమెంటు ఎక్సేజిమంచిన ఒక అత్యర్థి పేరు వెళ్ళాలంటే వంద మాటయూతై, మూడువందలు ఇలాగ లంచాలు ఇచ్చే రేటు ఉంది అంతే గాకుండా ఫారిన్ లిక్కర్స్ జానివాకరు లాంటివి కూడా రిజిల్ ఎంప్లాయిమెంటు ఆఫీసరు గారికి ఇచ్చుకోవాలి. కిజిప్రేషను విషయంలో అంత కంభకోణం ఉంది 1983 లో 61 డి ఆయిపోతుంది. 1983లో పేరు 1972 లో వస్తుంది, 1972 లో రిజిష్టరు చేస్తే 1983 లిస్తువచ్చి చారికి రాదు. ఎన్నో ఫిర్యాదులు చేశాము. అయిప్పటికి

ఆ ఆఫీసరు ఏ మంత్రిగారి బంధువో అయిఉంటారు. ఆ మంత్రిగారి సహకారము ఆ ఆఫీసరు పాపాలన్ని తుడుతుకుని పోతాయి. అలాంటివి తేరుండా లంచం తీసుకుంటున్నవారిపై న చర్య తీసుకోవాలని కోరుతున్నాను.

తరువాత కార్మికులు సమ్మె చేయరాదు. అధికోత్పత్తిని చేయాలని అంటారు సమ్మె చేయడానికి ముందు కార్మికులు వారి సమస్యలేమిటో తెలుపుతూ ముందుగా వోటీసు ఇస్తారు. ఆ సమస్య పరిష్కరించడానికి కన్సీలియేషన్సు మొదలై నవి విఫలమైతే చివరకు సమ్మె చేస్తారు. సమ్మెచేస్తే యూనియన్ లో ఉన్నటువంటి ముఖ్యులను తొలగిస్తున్నారు. కోరమాండల్ ఫ్యూరైజరు కంపెనీలో కార్మికులు సమ్మెచేస్తే అందులో యూనియన్ లో ఉన్న ముఖ్యులను ప్రసిడెంటును, శక్రటరిని జాయింటు శక్రటరిని రిట్రైంచి చేశారు. ఈ విషయం కార్మిక మంత్రిగారికి చెబితే మంత్రిగారు మేనేజిమెంటును పిలిస్తే మేనేజిమెంటువారు ఎటో ప్రజంటు పుయ్ హాప్ సో టైమ్ అన్నారు. దీనివలన మేనేజిమెంటుకు ఎంత బలమున్నదో తెలుస్తుంది. ఇటువంటి పరిస్థితులు వచ్చినపుడే కార్మికులు సమ్మెకు దిగుతారు.

ఇక పోలీసు కాఖ ఉంది. మాకు మరకాపురం పోలీసు స్టేషను ఉంది. వారు రెండు పార్టీలవారివద్దనుంచి రెండేసి వందల రూపాయల చొప్పున తీసుకుంటారు. కేస్ సెటిల్ కాదు. నన్ను తమరు కొట్టివారని ఫిర్యాదుచేస్తే రామ నాధంగారిని వదలివేసి వాంనుంచి డబ్బు తీసుకున్న వారిని వదలిపెట్టి డెబ్బలుతిన్న నన్ను అరస్టుచేసి నా వద్దనుంచి పసూలు చేస్తారు. నా వద్దకు ఒకాయన డెబ్బలు తిన్నవారు వచ్చి నన్ను వందరూపాయలు పోలీసులు ఇవ్వుంటున్నారని ఏమీ చేయమంటే నేను 100 రూ.లు ఇవ్వున్నాను. వారు వంద రూపాయలు ఇచ్చారు. నేను సర్కిలు ఇన్ స్పెక్టరుతో వందరూపాయలు లంచం తీసుకున్నారు డెబ్బలు తిన్నవారినుంచి ఇదేమీ న్యాయమని అడిగాను. సాయంత్రానికి ఆ డబ్బు వాపసు ఇప్పించారు. ఇలాగయితే దేశంలో రక్షణ ఎలాగ ఉంటుంది. అటువంటి అధికారులవయిన చర్యలు తీసుకుని ప్రజలకు రక్షణ కల్పించాలి, లేకపోతే అలాంటి చెలరేగుతుంది. బ్రాకెట్సుకు రి వేలు, దొంగ సారాయికి రి వేలు ఇలాగ నెలకి 15 వేల రూ.ల వరకూ పోలీసులకు వస్తుంది. అది ప్రభుత్వమున కయినా ముట్టిసల్లయితే యీ పన్నుల బెడద కొంత తప్పేది. ఈ సమస్యలన్నీ ప్రభుత్వం పరిష్కరించి ప్రజలను కరువు కాటకాలకు ఆపకూడాలి చూడాలి. ధరల పెరుగుదల అరికట్టాలి, బియ్యం సక్రమంగా సప్లయ చేయడానికి సక్రమ మయిన చర్యలు తీసుకుంటే ఇది ప్రజాప్రభుత్వమని ప్రజలు అనుకుంటారు కాని ప్రజలు చచ్చిన తరువాత వారికి న్యాయం, చేతుడువ్వామంటే బాగుండదు.

శ్రీ ఆర్. శీతారామయ్య (కమలాపురం):—అధ్యక్షా, మన ఆర్థిక మంత్రిగారు ప్రవేశపెట్టిన బడ్జెట్ సామాన్యులకు ఉపయోగంగా ఉన్నది కాబట్టి సమర్థిస్తున్నాను. మా కడప జిల్లాలో కరువు పరిస్థితి ఉన్న విషయం అందరకూ తెలుసు. కుడికతే ప్రాజెక్టు మైదవరం ప్రాజెక్టు ఇంత మొత్తమని తేటయించలేదు, జమ్మలమడుగు తాలూకా పొద్దుటూరు కమలాపురం ప్రాంతాలకు యీ ప్రాజెక్టు ఉపయోగంగా ఉంది. ఆ ప్రాజెక్టు ఇంత మొత్తమని తీసు అలాట్

చేయలేదు. తప్పకుండా చాలినంత మొత్తము ఆ ప్రాజెక్టుకు అలాట్ చేసి వెంటనే
ఆది పూర్తి చేయిస్తే మాకు కరువు బాధ తగ్గుతుందని మనవిచేస్తున్నాను. తరువాత 11—40a.m.
రోడ్ల విషయం చూస్తే మా జిల్లాలోని గ్రామాలకు అసలు రోడ్లు లేవు. ఎప్పుడైతే
కరువు వస్తే కరువు రోడ్లు వేస్తారు. కరువు అవడంతోనే మధ్యలో ఆపి వేస్తారుటా
కాకుండా యిటు కాకుండా నిలిచి పోతుంది. అందుచేత ప్రభుత్వం రోడ్ల విషయంలో
ప్రత్యేక శ్రద్ధ తీసుకోవాలి. పంచవర్ష ప్రణాళికలోనైనా రోడ్లు సౌకర్యం అయినా
ఇవ్వాలని కోరుతున్నాను. తరువాత చేనేత కార్మికులకు సహాయం చేస్తామని
పై నాన్న మినిస్టరుగారి ప్రసంగంలో ఉంది. కాని ఖచ్చితంగా ఈ విధమైన
సహాయం ఉంటుందని ఏమీ లేదు. రంగులు చాలా విపరీతంగా పెరిగి పోయాయి.
నూలు ధరలు కూడా చాలా విపరీతంగా పెరిగిపోయినాయి. చేనేతవారు కోనే
పరిస్థితులలో లేరు. వారికి వ్యక్తిగతమైన అప్పులు బ్యాంకుల ద్వారా ఇప్పించి
దానిని ప్రభుత్వమే కానుగోలు చేసి సరైన ధరలు వచ్చేట్లు చూడాలని
కోరుతున్నాను. తరువాత మెడికల్ ఎయిడ్ గురించి చెప్పవలసి ఉంది హాస్పిటల్స్
ఉన్నాయి కాని మందులు లేవు. మందులు ఉంటే డాక్టర్లు లేరు. కమలాపురం
తాలుకా పాడ్ క్వార్టర్లు. ఆక్కడ హాస్పిటల్ ఉంది. అది అప్ గ్రేడ్ చేయాలని
ప్రభుత్వనికి చాలాసార్లు మనవి చేసాము. ముఖ్యమైన కేంద్రంలో, తాలుకా పాడ్
క్వార్టర్లలో ఉన్నటువంటి హాస్పిటల్ లో ఒక్క మంచమైనా లేదంటే ఎంత
అయోమయ స్థితిలో ఉందో గమనించాలని ప్రభుత్వానికి మనవి చేస్తున్నాను.
సన్నకారు రైతుల విషయంలో పాధారణంగా జరగవలసింది జరగలేదని మీకు
మనవి చేస్తున్నాను. గొర్రెల పెంపకానికి కాని హరిజనులకు ఎద్దలను నష్టం చేసే
విషయంలో కాని శ్వరత్వరంగా అమలు జరిగే ఏర్పాటు చేయకపోతే దానివల్ల
ప్రజలకు పెద్ద ప్రయోజనం కనిపించదు అందువల్ల ఆ విషయంలో ప్రభుత్వం శ్రద్ధ
వహించాలని కోరుతున్నాను. తరువాత హరిజనుల యిళ్ల స్థలాలు ఇళ్లకట్టడం వగైరా
విషయాలలో సంవత్సరాల తరబడి జాప్యం జరుగుతున్నది. అర్జీలు పెడుతున్నారు,
వస్తున్నాయి అవి బుట్టరాఖిలా అవుతున్నాయి. ముఖ్యమంత్రిగారు ఇంతకుముందు
ఒక ప్రకటన చేశారు. ఓక డిపార్టుమెంటును అడిషనల్ గా వేసి చేస్తామని అన్నారు.
అది చాలామంచిది. ఇళ్ల స్థలాలు లేవి వీధివర్గానికి ఆ సదుపాయం కలుగజేయాలని
ప్రభుత్వానికి మనవిచేస్తున్నాను. ప్రొద్దుటూరుదగ్గర పెన్నానది వున్నది.
ఆక్కడ పూర్వం ఎప్పుడో ఒక కాశ్యేకట్టారు. ఆ కాశ్యేకవైన వర్షాకాలంలో
ట్రాఫిక్ అంతా బండ్ అయిపోతుంది. మొన్న విద్యుత్తుకాళామామ్యలు
శ్రీ రాజారాంగారు వచ్చారు. అక్కడ ట్రాఫిక్ ఎక్కువగా ఉండడంవల్ల
అరగంట సేపు ఇవతలవై పున ఉండిపోయాడు. వారు నీరువస్తే పోదు. రెండుబండ్లు
ఒకేసారి వెళ్లడానికి ఇవకాశంలేదు. మా కడపజిల్లాలో ప్రొద్దుటూరు చాలా
ముఖ్యమైన కేంద్రం. పెద్ద వ్యాపారకేంద్రం. పెద్ద ఇంజనీరు ఉండేడు.
అటువంటిదానిని ప్రభుత్వంవారు ఆశ్రయచేశారు. కాబట్టి మా కడపజిల్లాను
ఆశ్రయ చేయవద్దని మనవిచేస్తున్నాను. విద్యుత్తుకి సరఫరా అనేక గ్రామాలకు
రావలసివుంది. విద్యుత్తుకి లేకపోతే పంటలు పండే అవకాశంలేదు. కాబట్టి
కావులకు విద్యుత్తుకి సరఫరాచేసి పైర్లు పండించే అవకాశం కలుగజేయాలి.
ఎంత లోతువద్దూ కావులలో కూడా నీళ్లులేకుండా పోతున్నాయి. కాబట్టి

ప్రభుత్వం రిగ్యులను చౌకగా బాడుగకు సప్లయి చేసి రి ౨: ౫౦ ల మైపులు యిచ్చేట్లు ఏర్పాటు చేయాలని, అవి ఎక్కువగా కడపజిల్లాలో అవసరమని ప్రభుత్వానికి మనవి చేస్తున్నాను. ఎకనామిక్లల్లీ బ్యాంకువద్ద విద్యార్థులకు ఈ సంవత్సరం స్టాండ్-అర్ పిపు లేవనే అనుమానం యలుదేరింది. అది ఎంతవరకు నిజమో తెలియదు. ఇతర కులాలలో కూడా బీద వారు వున్నారు. అటువంటి విద్యార్థులకు కూడా దయపుంచి తప్పకుండా ఇంతకుముందు ఉన్న సదుపాయాలను కలుగజేయాలని కోరుతున్నాను కుందునదిపైన ఓవర్ బ్రిడ్జి ఒకటి కావాలి. కాబట్టే సదుస్తూ గతసంవత్సరం దాదాపు 20 మంది చనిపోయారు. కాబట్టి ఈ సంవత్సరమైనా ఆ ఓవర్ బ్రిడ్జిని నిర్మించాలని మనవి చేస్తున్నాను. మనం ఎలక్షన్లు అప్పుడు ఏవో చేస్తామని బీదజనానికి చెప్పాము. ఆ ఆశలు ప్రజలలో వున్నాయి. అవి నెరవేర్పాలి. ఆ బీదజనానికి అన్ని సౌకర్యాలు కలుగజేయాలని మీద్యారా ప్రభుత్వానికి మనవిచేస్తూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ కుడిపూడి ప్రభాకరరావు (అమలాపురం) :—అధ్యక్షా, ముఖ్యమంత్రి గారు, విద్యాకాభావం త్రిగారు ప్రస్తుతం అమలులో ఉన్నటువంటి కేవలం తెలుగు మీడియం ఇన్ స్ట్రక్షనే కాకుండా ఇంగ్లీషు మీడియం సెక్షన్లు ప్రతి కాలేజీలోను మల్లీ తీరిగి పునఃప్రారంభిస్తామని ఒక నిర్ణయం తీసుకున్నందుకు ప్రవర్ధమంగా వారిని అభినందించకుండా ఉండలేను. ఇదివరకు ఇంగ్లీషు మీడియం మొత్తానికి ఎత్తేస్తున్నామని అన్న సందర్భంలో నెత్తి నోరు మొత్తుకున్నాము. గత ముఖ్యమంత్రిగారు మొత్తం ఇంగ్లీషు మీడియం తీసివేస్తే తెలుగు చదువుకున్న వాళ్ళందరికీ మన స్టేట్ లో ఉద్యోగావకాశాలు ఉండవు. ఇతర రాష్ట్రాలకు వెళ్లితే ఉద్యోగావకాశాలు దొరకడం కష్టమని చెప్పడం జరిగింది. అందుచేత ప్రతికాలేజీలో ఒక ఇంగ్లీషు మీడియం సెక్షను ఉండేట్లు చూడాలని చెబితే లేదని ముండిపట్టు పట్టి చరిత్రలో వారి పేర్లు సువర్ణాక్షరాలతో లిఖించబడితే చాలనే విధంగా ప్రవర్తించి పిల్లల యొక్క భవిష్యత్తు ఆలోచించకుండా చేసిన దానిని ఒక సక్రమమైన మంచి నిర్ణయం తీసుకున్నందుకు వారిని అభినందిస్తున్నాను.

శ్రీ మండలి వెంకట కృష్ణారావు :—మేము ఏమీ నిర్ణయం తీసుకోలేదు.

శ్రీ కుడిపూడి ప్రభాకరరావు :—మీరు చాలా మంచివారు. తప్పకుండా చేస్తారు. నాకు తెలుసు. తరువాత ముఖ్యంగా మొన్న ఆర్థికకాభావం త్రిగారు ప్రవేశపెట్టినటువంటి బడ్జెటును చూస్తే గోదావరి బారేజ్ విషయంలో వచ్చే ప్రమాదాన్ని ప్రభుత్వం సక్రమంగా గుర్తించినట్లు కనిపించదు. నిజంగా బారేజ్ యొక్క జీవితం 100 సంవత్సరాలు అయితే 120 సంవత్సరాలు అయినా అది దైవానుగ్రహంవల్ల కంటిన్యూ అవుతున్నది. ఆరు మాసాలలోపల బారేజ్ కనెక్షన్లను కాకపోతే ఏ ప్రమాదానికి అయినా గురి అవుతుందని ఎక్కువల్లు సలహా ఇచ్చినప్పటికీ దానికి ఇచ్చే అలాట్ మెరట్స్ చాలా తక్కువగా ఉంటూ వచ్చాయి. ఈ సంవత్సరం ధవళేశ్వరం ప్రక్కన పెట్టినటువంటి వింకోకు సుమారు 4 1/2 కోట్లు కావాలని నూపరించుకుంటున్నారని తెలిస్తే ఇప్పుడు ప్రభుత్వం వారు 2.10 కోట్లు మాత్రమే ఇస్తున్నట్లు కనిపిస్తున్నది. 4 1/2 కోట్లు

కావాలని ఆన్వషుడు. దానికింద లక్షలాది ఎకరాలు సాగులో ఉన్నప్పుడు, ఆంధ్రదేశానికి ధాన్యం అయినటువంటి గోదావరి జిల్లాలో అంత ధాన్యం పండుకున్నప్పుడు ఆర్థికరీతికి ప్రమాదంవస్తే మరల మనం ఇప్పుట్లో చేసేది ఏమీ లేదు. చేతులు కాలినతరువాత ఆకులు పట్టుకొనేకన్నా ముందుజాగ్రత్తపడి దీనికి కావలసిన 4 1/2 కోట్లు కేటాయించాలని కోరుతున్నాను. కనష్టతను మెటీరియల్స్ రేట్లు అన్నీ పెరిగిపోతున్నాయి. ప్టీలు రేట్లు పెరిగిపోతున్నాయి. కాబట్టి ఈ రిక్వెస్టును కన్సిడర్ చేసి, ఉభయ గోదావరి జిల్లాల రైతాంగంయొక్క ఆచేపనను ప్రభుత్వం గృహిలో పెట్టుకొని ఈ 4 1/2 కోట్లు పెట్ ఎ పార్కు చేయాలని కోరుతున్నాను. ఈ సందర్భంలో ఉభయ గోదావరి జిల్లాలలోనే కాకుండా మొత్తం రాష్ట్రంలో ఉండే కాలవలు సిల్లు ఆఫ్ అయిపోయినాయి. నీరు సరిగా ప్రవహించక పోవడంవలన రైతాంగానికి నీరు సక్రమంగా అందడం లేదు. డెర్మియనేజి బోర్డులో ఒక నిర్ణయం తీసుకొని ప్రస్తుతం డెర్మియనేజి బోర్డులో కలెక్టు చేసిన అమౌంటులో 25 లక్షలవరకు విడబుల్చిడికి లోను క్రింద ఇచ్చి కాలవలలోని పూడిక తీయించాలని ప్రపోజలు ప్రతిపాదించడం జరిగింది. గ్రాన్ వయోలేషను ఆఫ్ ఆర్ ది ప్రొసీజరు అవి కూడా ఉన్నాయి. ఎక్కడైతే డ్రయినేజ్ వర్క్స్ జరుగుతున్నాయో, అక్కడ ఉండేటువంటి 11—50a.m. ఇర్రిగేషన్ కానాల్స్ సీలు చేసేటటువంటి ఏర్పాటు చేయాలి. తరువాత, ఫర్టిలైజర్స్ ఫ్యాక్టరీ విషయంలో ఈ రోజున మన రాష్ట్రములో మన ఫర్టిలైజర్స్ రిక్వయర్ మెంట్లు మూడన్నర లక్షల టన్నులు ఉంటే మనకు కేంద్ర ప్రభుత్వము నుంచి వచ్చినటువంటిది కేవలం 85 వేలు టన్నులు మాత్రమే ఈ దామాషా చూచినట్లయితే మనము పండించే పంటలు ఎంతగానో డెబ్బతినేటటువంటి అవకాశము ఉన్నది. కాను రాను రైతులు ఫర్టిలైజర్ — సైండెడ్ అయి పోయినారు గనుక ఫ్యూచర్ లో చాలా డిమాండు ఉన్నది. రేపు అయిదవ ప్రణాళిక పూర్తి అయ్యేటప్పటికి మన దేశములో ప్రొడ్యూస్ చేసేటటువంటిది మన రిక్వయర్ మెంట్స్ కు ఒక లక్ష టన్నులు తక్కువ వచ్చేటట్లు ఉన్నది. ఇది కాకినాడ ఫ్యాక్టరీ ప్రొడక్షన్ లోకి వచ్చినప్పటికి కూడ. కాబట్టి నేను ప్రభుత్వాన్ని కోరేది, ఈ ఫర్టిలైజర్స్ ఫ్యాక్టరీ కాకినాడలో వెంటనే ఎక్స్ ఫిటేట్ చేయించడమే కాకుండా కాకినాడ పోర్టును కూడ వెంటనే డెవలప్ చేయవలసిన అవసరం ఉన్నది. కాకినాడ పోర్టును డెవలప్ చేసినట్లయితే దీనికి కావలసినటువంటి వాటిని దిగుమతి చేసుకోడానికిని, ఇక్కడ తయారైనటువంటి సరుకును ఎగుమతి చేసుకోడానికిని బాగా ఉపయోగపడుతుంది. ప్రస్తుతము కేంద్ర ప్రభుత్వము దీనిని నెగ్లెక్టు చేస్తున్నట్లు కన్పడుతున్నది. మన ఆంధ్ర ప్రదేశ్ కు సంబంధించిన పార్లమెంటు మెంబర్స్ కూడ దీన్ని గురించి పార్లమెంటులో చాలా ఆందోళన చేయడం కూడ జరిగింది. కాబట్టి మన ప్రభుత్వము కేవలం కేంద్ర ప్రభుత్వము ఏదో చెప్పారు కాబట్టి చేసేస్తుంది అనే అభిప్రాయముతో ఉండకుండా దీన్ని గురించి కాన్స్టెంట్ గా పర్యటించే ఈ ఫ్యాక్టరీ విషయంలో దానిని వెంటనే ఎక్స్ ప్లాంట్ చేయడమే కాకుండా కాకినాడ పోర్టును కూడ డెవలప్ చేయాలి. ఇంతే కాకుండా, ఇదివరలో అప్రోప్రియేట్ ఉన్నటువంటి తరీఖల నాగిరెడ్డిగారు చెప్పుకున్నటువంటి

విషయము ఈ నాటికి కూడ చెప్పులో వినవడుతున్నది. వారు ఎప్పుడూ అంటూ ఉండేవారు. ఈ నేపా జేస్తు ఫ్యాక్టరీస్ పెట్టడంవల్ల మనము ఫారిన్ కంట్రీసు మీద ఆధారపడవలసిగుంటుంది. ఫారిన్ కంట్రీసు మన లను స్ట్రాంగ్యులైట్ చేస్తాయి. కనుక మనము చాటిమీద ఆధారపడకూడదు అని వారు పదే పదే చెప్పతూ ఉండేటటుంటి మాట ఈ రోజుకు నిజమైంది. మనకు కోల్ రిసోర్స్స్ ఉన్నప్పటికీ కూడ కోల్ - జేస్తు ఫ్యాక్టరీస్ పెట్టకుండా నేపా - జేస్తు మరియు ఇతర మీడియం జేస్తు ఫ్యాక్టరీస్ పెట్టడంవలన చాలా అనర్గాలు వచ్చినాయి అనేది ఇప్పటికైనా ప్రభుత్వము గుర్తించి కొన్ని గుండెములో చాలా కోల్ దొరుకుతుంది. తెలంగాణా పరియాలో ఒక కోల్ జేస్తు ఫర్మలైజర్స్ ఫ్యాక్టరీ పెట్టించడం చాలా అవసరం. ముఖ్యంగా ఈ ఆంధ్రప్రదేశ్ లో ఉండే టటువంటి అగ్రికల్చరిస్టుకు కావలసిన సీడ్సు అయిదవ పంచవర్ష ప్రణాళిక పూర్తి అయ్యేటప్పటికి కూడ మనము మీట్ అయ్యేటటువంటి పరిస్థితిలో మనము లేము కాబట్టి ఇది చాలా అవసరము అని నేను మనవిచేస్తున్నాను. తరువాత కార్లు నిర్మం పెట్టి ఈ ఫర్మలైజర్సు డిస్ట్రిబ్యూట్ చేయడానికి ప్రభుత్వం ఒక జి. వో. ఇస్క్యూ చేశారు. కాని ప్రస్తుతము గ్రామాలలో ఉన్నటువంటి గ్రామాధికారులు ఏమి చేస్తున్నారంటే ఎవరైనాగాని ఒక రైతుగాని, ఒక రోడిగాని వెదిరించినట్లయితే నీ చేరున, నా చేరున ఉన్నటువంటి భూముల నంబర్లు చాడికి ఇచ్చి ఆ విధంగా దొంగకార్డులు వృష్టించి వారికి ఇస్తున్నారు. కాబట్టి ప్రతి విలేజ్ కి ఆర్. డి. ఓ. చేతి ఒక చార్జ్ చేయించి, ప్రతి విలేజ్ లోను ఏకరేజీ ఎంత ఉన్నది, ఆ ఏకరేజీలో ఉన్నటువంటి ఓనర్సు ఎవరెవరు, ఎవరికి ఎంత భూమి ఉన్నది, అనే టటువంటి వివరాలతో, పూల్ - పూఫ్ గా ఒక చార్జ్ తయారుచేయిస్తే తప్ప, ఇందాక అనేకమంది సభ్యులు చెప్పినట్లు, తప్పుడు కార్డులు తయారయ్యే అవకాశము ఉన్నది. కనుక దానిని ఆ విధంగా రిస్ట్రీక్టు చేయాలని కోరుతున్నాను.

తరువాత మన రాష్ట్రం ఇండస్ట్రియల్ గా డెవలప్ చేయాలని మనమెంతో శ్రమతో ఉన్నాము. అటువంటి పరిస్థితులలో మనకు ఎక్కువ లేబరు ఎంప్లాయి మెంట్ ఇచ్చేటటువంటిది, ఉన్నటువంటి రిసోర్స్స్ కు అవకాశం ఇచ్చేటటువంటిది న్యూన్ ప్రింట్ ఫ్యాక్టరీ ఒకటి. దీనికి ముఖ్యంగా భద్రాచలంలో ఎక్కువగా రిసోర్స్స్ కనపడుతున్నాయి. కనుక ప్రభుత్వం ప్రత్యేక శ్రద్ధ తీసుకొని ఇవన్నీ కూడ ఎక్స్ ప్లాయట్ చేసి భద్రాచలంలో ఒక న్యూన్ ప్రింట్ ఫ్యాక్టరీని, అదే విధంగా గాజుమండ్రలో ఒక న్యూన్ ప్రింట్ ఫ్యాక్టరీ ఏర్పాటుచేసేటట్లు చూడా లని కోరుతున్నాను. తరువాత నెల్లూర్ స్పాన్ సర్దు ఫ్యాక్టరీను ఏవై తే ఉన్నాయో అవన్నీ కూడ పూర్వరీజ్ కేవలం ఈ ట్యూన్ సిటీను పరిధిలోనే కాకుండా ప్రతి జిల్లాలో కూడ ఏర్పాటు చేసినట్లయితే, జిల్లాలలో ఉండేటటువంటి అప్ ఎంప్లాయిమెంట్లు సాల్వు అవుతుందిగాని తేకపోతే సాల్వుకాదు. వైగా ఈ జిజినల్ డిస్పారిటీ కూడ పోవాలి అంటే కూడ ప్రతి డిస్ట్రిక్టుకు ఇంపార్టెన్సు ఇచ్చే టట్లు ఈ నెల్లూర్ స్పాన్ సర్దు ఇండస్ట్రిను డిస్ట్రిక్టు పెట్టవలసిన అవసరం ఉన్నది. ముఖ్యంగా మోతూర్ గోదావరిలో కోనసము డెల్టా పరియాలో కొబ్బరి ఇంకా ఇతర మైన అనేక; కమర్షియల్ క్రాఫ్టు ఉన్నాయి, పరి ఉన్నది. ఇన్ని ఉన్నప్పటికీ

అక్కడ రోడ్ సౌకర్యాలు లేవు. అక్కడ రోడ్స్, అస్ఫాల్టు రోడ్లు ఉన్నాయి. కాబట్టి వాటి డెవలప్ మెంట్ కు అదనంగా డబ్బు సెట్ అపార్డు చేయాలని కోరుతున్నాను.

ఈ బ్యాంక్ వద్ద క్లాస్స్ విషయంలో కార్పొరేషన్ పెట్టి పైనాన్నియల్ ఎయిడ్ ఇస్తామని చెప్పుతున్నారు. అది కూడా ఎక్స్ ప్లెయిట్ చేయాలని కోరుతున్నాను. అఖిరున ఒక విషయము. నాకు ఒక విషయంలో ప్రభుత్వం మీద బాధ ఉన్నది. మనం ఎంత సేపు ఇండస్ట్రియల్ డెవలప్ మెంట్ చేయాలని ప్రయత్నం తప్ప మన యూత్, యంగర్ జనరేషన్ యొక్క క్యారిక్చరును ముట్టలు చేసి ఫిజికల్ గా వారి బాడీ బిల్డు అప్ చేయాలి అనే విషయంలో ఎంతమాత్రం కూడా శ్రద్ధ వహించడంలేదు. విదేశాలలో ఈస్టర్న్ యూరోపియన్ కంట్రీసులో వాళ్లు ఫిజికల్ కల్చర్ కు ఇంపార్టెన్స్ ఇచ్చి వాటికి మేజర్ ఫండ్లు సెట్ అపార్డు చేయడం జరుగుతున్నది. మన దేశంలో అనేక రాష్ట్రాలలో ఆ విధంగా యూత్ కొరకు వారి ఫిజికల్ డెవలప్ మెంట్ కొరకు ప్రతి సంవత్సరం 30 లక్షలు, 40 లక్షలు ఖర్చుపెడుతుంటే మన రాష్ట్రంలో 10 లక్షలు మాత్రము ఖర్చుపెడుతున్నాము. కాబట్టి ముఖ్యమంత్రిగారు ఈ విషయంలో శ్రద్ధ వహించి మన యూత్ క్యారిక్చర్ మోల్డు చేయాలని, ఫిజికల్ వాళ్ళ బాడీ బిల్డు అప్ చేయాలని, ప్రస్తుతం వాళ్లు ఇన్ వాల్వ్ అయినటువంటి ఎక్స్ ప్లైట్ కల్చర్ లో యాక్టివిటీస్ సుండి డై వర్లు చేయాలంటే, తప్పకుండా స్పోర్ట్స్ అండ్ గేముస్ డెవలప్ చేసి అందు కొరకు కనీసం ఈ సంవత్సరం 20 లక్షలు కేటాయించాలని కోరుతూ ఈ అవకాశం ఇచ్చినందుకు తమకు కృతజ్ఞత తెలుపుకొంటూ సెలవు తీసుకొంటున్నాను.

శ్రీ జి. బసప్ప (ఉరవకొండ):— అత్యుజ్ఞా! అర్థిక మంత్రిగారు ప్రవేశ పెట్టిన తీర్మానాన్ని నేను సంపూర్ణంగా బలపరుస్తున్నాను. ముఖ్యంగా నేడు దేశంలో విపరీత పరిస్థితులు ఏర్పడిన అక్కడ చూచినా తీవ్ర ఆందోళన ఏర్పడుతూ ఉంటే మన రాష్ట్రము కొంత శాంతిగా ఉన్నదనేదాంట్లో అపనమ్మకంలేదు. అయితే పరిస్థితులు మాత్రం విషమించినప్పుడు ప్రజానీక పు యొక్క, కోరికలు తీరని పరిస్థితులు ఏర్పడినప్పుడు, వాళ్ళ దారిద్ర్యము దినదినానికి పెరిగిపోయినప్పుడు ఎవరుగాని ప్రజానీకాన్ని ఆపలేరు అని మనవిచేస్తున్నాను.

ఇక, ఆహార సమస్యను గురించి. చాలామంది 'మిత్రులు' మాట్లాడినారు. ప్రజలకు దినగడంగా ఉండేటటువంటి పరిస్థితులు ఉన్నాయని చెప్పారు. అందులో ముఖ్యంగా పేద ప్రజానీకము రి మోసాలకు ఒకసారి నా కందివప్పు అనేది చూశారా, తిన్నారా అనేది అనుమానంగా ఉన్నది వాకు. తరువాత, పత్తి, పేద ప్రజలు తలకు నూనె కూడా అమ్మకొనుటకూడా ఉండే పరిస్థితులు నాకు కన్పిస్తున్నాయి. ఇది చాలా భారాక తమైన విషయము. దీనిని ఇట్టి ముఖ యొక్క దారిద్ర్యము దినదినానికి ఏ విధంగా పెరిగిపోతున్నదో గమనించండి. ముఖ్యంగా మన ముఖ్యమంత్రిగారు దీనిని గమనించాలని, దీని అవకాశంగా ఆందోళన చేయాలని ఈ దారిద్ర్యాన్ని నిర్మూలించేదాంట్లో వారు ఏ విధంగా

ప్రయత్నం చేస్తారో మరి వారిమీద మాకు సంపూర్ణమైన విశ్వాసము ఉన్నది, వారు చేయగలరని మనవిచేస్తున్నాను.

రెండవది, నేడు మా ప్రాంతాన్ని, ముఖ్యంగా మా జిల్లా, పూర్తి వెనుక బడినటువంటి అనంతపురము జిల్లాను ఒక పారిశ్రామిక కేంద్రంగా ఏర్పాటుచేయ వలెనని ఇదివరలోనే నేను మనవిచేశాను. ముఖ్యంగా మా నియోజకవర్గమైన ఉరవకొండ ప్రాంతము నల్లరేగడ భూమి, అక్కడ పత్తి పంట ఎక్కువగా ఉన్నది. మైలెవెర్ కెనాల్ క్రింగ్ ప్రాజెక్ట్ పైరైటీ ఆఫ్ కాటన్ చాలా ఎక్కువగా పండుతున్నది. కాబట్టి మన బజ్జెటులో నాలుగు నూలు మిల్లులు మాత్రం కేటాయించినారుగాని ఉరవకొండలో ఒక నూలు మిల్లు 10.12 సంవత్సరముల నుంచి అక్కడ కానాలని, కోరుతున్నాము. అక్కడివాళ్ళ నిరుద్యోగ సమస్య తీర్చడానికి అది ఒక విధానమని: తరువాత పత్తి పండించే రైతులకు ఒక విధమైన ఎన్ క రేట్ మెంటుగా ఉంటుందని ఇదివరలోనే విన్నవించి నాము. ఇది కేవలం కోఆపరేటివ్ సొరారు క్రింగ్ 10 లక్షలు రూపాయలు కూడ వసూలుచేసేదానికి ఇదివరలోనే నేను వారికి విజ్ఞప్తి చేసినాను కాబట్టి ఉరవకొండలో ఒక పెద్ద నూలుమిల్లు ఏర్పాటుచేసి, అక్కడి ప్రజా నీకానికి, రైతాంగానికి సహాయం చేయాలని కోరుతున్నాను. హెచ్. ఎల్. సి. క్రింద కొన్ని గ్రామాలు పూర్తిగా నీరు ఇవ్వకుండా పడలివేయటం జరిగింది. కొన్ని గ్రామాలకు పూర్తిగా నీరు ఇచ్చారు. ఆయా గ్రామాలకు నీరువచ్చే అవకాశం ఉన్నా, నీరు ఇవ్వనిపోవటంవల్ల మధ్యతరగతి చిన్నరైతులు చాలా బాధపడుతున్నారు. చాలా అందోళన పడుతున్నారు. అక్కడ లిఫ్ట్ ఇరిగేషన్ ఏర్పాటుచేస్తే కాగుంటుంది. అక్కడ ఉన్న పరిస్థితులు మంత్రి రాజారాంగారు వచ్చి చూశారు. హెచ్. ఎల్. సి. క్రింద లిఫ్ట్ ఇరిగేషన్ స్కీమ్ క్రితర ఏ ఏ గ్రామాలకు నీరు ఇవ్వటానికి అవకాశం ఉన్నదో ఆయా గ్రామాలకు నీరు ఇవ్వాలని కోరుతున్నాను. మా కాన్స్ట్రక్షన్ యన్సిలో, మా ప్రాంతంలో కొన్ని గ్రామాలు జతపరచి — హరియానా పేట్రన్ ఆఫ్ స్కీముల ఏర్పాటుచేయాలని కోరుతున్నాను. 74-75 లో ఏ స్కీము ఏదో అవకాశం తేనటువంటి ఆ ప్రాంతంలో కొన్ని గ్రామాలను ఎంపికచేసి — ఆ గ్రామాలకు విద్యుచ్ఛక్తి హరియానా పేట్రన్ ఆఫ్ స్కీము క్రింద ఇవ్వాలని కోరుతున్నాను. మా ప్రాంతంలో దొంగతనాలు విపరీతంగా జరుగుతున్నాయి. మా గ్రామానికి 8 మైళ్ళ దూరంలో పొలుతూరు అనే గ్రామం ఉంది. ఆ గ్రామానికి హెచ్. ఎల్. సి. క్రింద నీరు వచ్చిపండువల్ల ప్రక్కన ఉన్న గ్రామాలవారు పోయి అక్కడ పొలాలు కొన్నారు. వారు అక్కడ పంటలు పండించుకొంటుంటే అక్కడ ఉన్న గుండాలు దొంగలు వారి వస్తువులు దొంగిలిస్తున్నారు. అక్కడ పోలీసు స్టేషను ఒకటి పెట్టాలని, ఉరవకొండలో పోలీస్ సర్కిల్ ఏర్పాటుచేయాలని కోరు తున్నాను. పొలుతూరు సెంటర్ లో పోలీసు స్టేషన్ ఏర్పాటుచేస్తే అక్కడ ఉన్న పరిస్థితులు అదుపులోకి తేవటానికి, లా అండ్ ఆర్డర్ మెయిన్ టెయిన్ చేయ టానికి అవకాశం ఉంటుంది, ఈ రోజు ఉదయం మా గ్రామంనుండి ఇద్దరు

పెద్ద మనుష్యులు వచ్చి నాతో ఒక విషయం చెప్పారు. మొన్న సోమవారం విరూపాక్షయ్యగారింటికి సెంట్రల్ ఇన్ వెస్టిగేషన్ వారు పోయి సుమారు 8, 10 కేజీల బంగారం పట్టుకొని తీసుకువెళ్ళారని తెలిసింది. అక్కడ ఏమీ వంచాయితీ నామా చేయకుండా, ఎంత బంగారం ఉన్నదో కూడ తూకం చేయకుండా తీసుకు వెళ్ళారు. దీనిని దర్యాప్తు చేయకపోతే వారు తీసుకుపోయిన బంగారంలో ప్రభుత్వానికి ఎంత ఇస్తారో తాము ఎంత తీసుకొంటారో తెలియని అయోమయ పరిస్థితి ఉంది. అక్కడ వంచాయితీనామా చేసి, 10 మంది ఎదుట తూకం వేసి తీసుకొంటే బాగుండేది. అట్లా చేయలేదు. దానిని గురించి విచారణ జరిపించవలసిందిగా కోరుతున్నాను. నేను యిదివరకు మట్నా గురించి చెబితే దానిని యాక్షన్ తీసుకొంటామని, దానిని రూపు మాపుతామని ముఖ్య మంత్రి గారు హామీ ఇచ్చారు. దానిని పోలీసువారు ఇంకై రెట్టుగా తమ యొక్క ఆదాయాన్ని పెంచుకొంటూ నడిపిస్తున్న పరిస్థితి ఉంది. దానిని రూపుమాపటానికి సరి అయిన పద్ధతులు అవలంబించాలని కోరుతూ నాకు యీ అవకాశం కలుగజేసి నందుకు ధన్యవాదాలు అర్పిస్తూ సెలవు తీసుకొంటున్నాను.

శ్రీ ఎన్. రాములు (చలకర్తి):—అధ్యక్షా, నాగార్జునసాగర్ నిర్మాణం సందర్భంలో పండిట్ నెహ్రూ గారిచే నామకరణం చేయబడిన విజయపురి పట్టణం నిర్మాణం చేయబడినది. నాగార్జునసాగర్ నిర్మాణం పూర్తి అయిన తరువాత ఆ పట్టణం యిప్పుడు 22 వేల జనాభా కలిగి ఉన్నది. అక్కడి ప్రజలు జీవించే దానికి అవకాశం లేకుండా ఉంది. అభివృద్ధి మండలి ఏర్పాటు చేసిన తరువాత కొన్ని ప్రాంతాలను వెనుకబడిన ప్రాంతాలుగా ఎన్నిక చేసే పద్ధతి ఉంది కాబట్టి నాగార్జునసాగర్ ప్రాంతాన్ని వెనుకబడిన ప్రాంతంగా ఎన్నిక చేసి అక్కడ భారీ పరిశ్రమలు ఏర్పాటు చేసి అక్కడి ప్రజలకు, కూలీలకు జీవనభృతి కల్పించాలని కోరుతున్నాను. నాగార్జునసాగర్ ఎడమ కాలువ క్రింద 48 లిఫ్ట్ యిరిగేషన్ స్కీములు ప్రభుత్వం సర్వే చేసి ఉన్నాయి. దాల్జా 17 స్కీములు మాత్రమే ఇప్పుడు చేపట్టి, మిగతా స్కీములను అట్లాగే ఉంచారు. ఇప్పుడు నాగార్జునసాగర్ ను 6 కోట్ల మంజూరు చేసినట్లు బడ్జెటులో చూపించారు. లిఫ్ట్ యిరిగేషన్ స్కీములకు ఆరడులో ఏమీ ప్రోవిజన్ చేయలేదు. మిగిలిన లిఫ్ట్ యిరిగేషన్ స్కీములకు కూడ ప్రోవిజన్ ఏర్పాటు చేసే, వాటిని కంప్లీట్ చేయాలని కోరుతున్నాను. అనువిద్యుత్ కేంద్ర స్థాపన కొరకై నాగార్జునసాగర్ ఎడమ కాలువ క్రింద సర్వే చేయటం జరిగింది, అటు విద్యుత్ కేంద్రానికి ఎడమకాలువ ప్రాంతం చాలా అనువైన ప్రాంతం కాబట్టి మన ప్రభుత్వం కేంద్ర ప్రభుత్వం ద్వారా తీసుకు వచ్చి, అటు విద్యుత్ కేంద్రాన్ని నాగార్జునసాగర్ ప్రాంతంలో ఏర్పాటుచేయాలని కోరుతున్నాను. చౌక దుకాణాల విషయంలో చాలా అవకాశాలు జరుగుతున్నాయి. ప్రభుత్వం చౌక దుకాణాల ద్వారా వండి క్రమబద్ధం చేయాలని ప్రయత్నం చేస్తున్నప్పటికీ పరిమితి క్రమంగా జరగటం లేదు. దానికి కారణం—అధికారులు లంచదాండి విధానం అవలంబించటంతో, దుకాణదారులు అవార పనా ధాతులైతే మార్కెట్ లో అమ్మి, చౌక దుకాణాల ద్వారా ప్రజానీకానికి తిను ధాన్యాన్ని సప్లయ్ చేయటం లేదు. లంచదాండి విధానం ఎప్పటివరకయితే

రూపుమాపరో అంతవరకు యీ అంచగొండి విధానం జరుగుతూనే వుంటుంది. అంచాలు తీసుకుని అధికారులు వంపిణీ విధానంలో జరుగుతున్న లోపాలు అరికట్ట లేక పోతున్నారు. ప్రభుత్వం తప్పనిసరిగా అంచగొండి విధానాన్ని అరికట్టాలని మనవి చేస్తున్నాను. ఎరువుల వంపిణీ విధానంలో చాలా అన్యాయాలు, అక్రమాలు జరుగుతున్నాయనే విషయం ప్రభుత్వ దృష్టికి తీసుకురావడం జరిగింది. దానిమీద యంతవరకు ఏమీ చర్యలు తీసుకోలేదు. విచారణచేసే విజిలెన్స్ వారు కూడ అంచాలు తీసుకుని ఉద్యోగస్తులకు అమకులంగా రిపోర్టు వంపిస్తున్నారు. ఉన్నత అధికారుల ద్వారా యీ ఎరువుల వంపిణీపై విచారణ జరిపించి వెంటనే నేరస్తులపై చర్యలు తీసుకోవాలని మనవి చేస్తూ యీ అవకాశం యిచ్చినందుకు తమకు ధన్యవాదాలు అర్పిస్తూ యీ బడ్జెట్ మే ఆమోదిస్తూ నెలపు తీసుకొంటున్నాను.

శ్రీ సి. వి. కె. రావు :— ఆద్యక్షా, దేశంలో వచ్చిన చిన్న జనరల్ ఎలక్షన్ జరిగిన తరువాత ఈ బడ్జెట్ ను ప్రతిపాదిస్తున్నాము. నిజానికి ఈ బడ్జెట్ ను గురించిన బాధ్యత అంతా ప్రభుత్వానిదే. ప్రజల సొత్తు ప్రజలకు వినియోగించేటప్పుడు వంటి రాజకీయ ధోరణులను ప్రభుత్వం అవలంబిస్తుందనే దాని పైన ఆధారపడి ఉంటుంది. వాస్తవంగా ఆంధ్ర ప్రదేశ్ లో ఏర్పడిన ప్రభుత్వం అది నిజంగా ప్రజలయొక్క యోగజ్ఞమాలకు పని చేయడానికి తగిన స్తోమత కలిగియున్నదా అనే విషయాన్ని ప్రస్తావించవలసి ఉంటుంది. ఆంధ్ర ప్రదేశ్ లో ప్రజల యొక్క యోగజ్ఞమానికి సరిగా పని చేయాలని ఉద్దేశ్యం ఉండేటట్లుయితే తక్కువ అవకాశ వాదం ఈ ప్రభుత్వనాయకత్వంలో ఉండాలి గాని ఈ ప్రభుత్వ నాయకత్వం స్వప్రయోజనం ప్రధానం చేసుకొన్నది గాని దేశంలో కనీసమైన చెల్ షెర్ పరిపాలన విధానాన్ని ఏర్పాటు చేయాలనే ఉద్దేశ్యం లేదని నేను చెప్పవలసి యుంటుంది. మనం నేర్చుకోవలసిన గుణపాఠాలు అనేకం ఉన్నాయి. భారత దేశంలో ప్రజానీకం విపరీతమైన దోపిడీ విధానానికి గురి అయినప్పుడు ఈ పరిస్థితులలో ఎన్నికలలో పాల్గొనప్పుడు బ్రహ్మాండమైన గుణ పాఠం జరిస్సాలో, యు. పి. లో యిచ్చారు. పదవి అధికారం ఉన్నమీదట అన్నీ పోగానే ఉన్నాయి. మెజారిటీ ఉన్నది అనవచ్చు. మెజారిటీ యున్నంత మాత్రాన ఆ పార్టీకి నైతిక బలం యున్నదనే నిషయం కాదు. నైతిక బలం అనేది ప్రజల జీవిత పరిస్థితులపైన ఆధారపడి ఉంటుంది. ప్రజల వంతుపై పైన ఆధారపడి ఉంటుంది. ప్రజల్ని ఏ విధంగా సంతుష్టి పడ్డాలో ప్రాంత వ్యవహారం గుజరాత్ వ్యవహారం. యు. పి. లో పరిస్థితులు. ఆంధ్ర ప్రదేశ్ లో పరిస్థితులు తీసుకొన్నట్లుగా పాలకవర్గం నైతిక బలాన్ని కోల్పోయింది. ఈ నైతిక బలాన్ని కోల్పోవడానికి భారత ప్రతిపక్షాల్లో ఉన్న వ్యతిరేక శక్తుల కారణం అది అడుగుతున్నాను. ప్రజలనుంచి అధికారం పొందిన మీదట స్వప్రయోజనంలో పడవులు ప్రధానంగా చేసుకొని తమను తాము మోసగించుకుంటూ దేశాన్ని కొల్లగొట్టడం వల్ల కాదా అని ప్రశ్నిస్తున్నాను. ఆంధ్ర ప్రభుత్వం ఈ సమస్యను గుర్తించారా అని అడుగుతున్నాను. ముమారు 7 తపస్వీశాఖ. ఈ శాఖ సభలో ఉన్నమీదట అత్యధికబలం ఉన్నటువంటి విధానం. ఏ వర్గంలో రాజకీయ

అవినీతి పెంపొందిద్దాము అనే ధోరణితోనే ప్రభుత్వం యింకా ఉన్నదా అని అడుగుతున్నాను. ప్రతి పక్షం ఉన్నది. ప్రతి పక్షం ఆకస్మికంగా వచ్చినది కాదు. ఎన్నికలలో ప్రజల విశ్వాసాన్ని చూరగొనవచ్చుడు ఆ ప్రజలు ఈ ప్రతిపక్షాన్ని ఎన్నుకున్నప్పుడు పాలకవర్గానికి కనీస శాధ్యత లేదా అని అడుగుతున్నాను. ఈ నాడు పాలకవర్గం మనుష్యులను శాసనలు అన్నట్లుగా, వశువులక్రింద చూడడానికి పూనుకొన్నది. అటువంటి ప్రజాస్వామిక విధానాన్ని ప్రభుత్వం అవలంబిస్తున్నది. ఈనాడు ఏ పద్ధతిలో మీ పార్టీ వ్యవహరిస్తున్నదో మీకు తెలుసును. మీ పార్టీ వ్యవహారం అంతా ముతాలు, గ్రూపులు, పదవులు ఆశించే వ్యవహారం గాదా? ప్రజల ముఖంచూసి సమస్యలు పరిష్కారం చేద్దాము అనే ధోరణి ఉన్నదా లేదా? ఎందుచేత లేదు? స్వాభావికంగా వర్గ దృక్పథంతో ఉన్న మనుష్యులు. ఏ మనుష్యులు అయితే మీకు పెట్టుబడి పెడుతున్నారో ఏ మనుష్యులు అయితే మీకు పదవులు యిస్తున్నారో నారినమీరు బలపరచుకోవాలి. ఈ నాడు ప్రతి పక్షాన్ని కొనేశామనే గర్వంతో ఉండడం సిగ్గుపడవలసిన విషయం. అయితే ప్రజలు మెలకువతో ఉన్నారని పోచుచున్నాను. నేను శాసనాశ్రయం పెట్టడమో, ప్రజలను తిరుగుబాటు చేయమని చెప్పడం కాదు. ఈ శాసనసభ పరిపాలనా విధానం ప్రజల గురించి కాదా? ఉదాహరణకు ఒక విషయం మీ ముందుకు తీసుకువచ్చాను. శాసనసభ్యుల హాస్టల్ లో ఏడుగురు వర్కర్స్ ను తీసివేస్తే పాలకవర్గం చేతకానిదల్లే కూర్చున్నది. అంటే యంతకంటే లజ్జాకరమైన విషయం ఏమిటి? ఈ పాలకవర్గం చిన్న విషయాలు పరిష్కారం చేయలేకుండా తమ పదవులు ఉన్నాయిగదా అని ఆశిస్తూ, తమకు మెజారిటీ యున్నదిగదా అని ఆశిస్తూ ఉండేటట్లయితే—

శ్రీ ఎమ్. వి. కృష్ణారావు:—హాస్టల్ లో కాఫీ దొరకకపోయినా ప్రభుత్వానిదేనా శాధ్యత?

శ్రీ సి.వి. కె. రావు:—ప్రభుత్వం చేతకానిది అనే విషయం తెలుసుకొన్నారా లేదా అని అడుగుతున్నాను. కృష్ణారావుగారు పదవి ఎట్లా సంపాదించుకొన్నారు? అందుచేత శాతదగర కాదు మీ యొక్క వ్యవహారం దాయడం. శాసనసభ్యులు ఉండే ప్రాంతంలో చిన్న సమస్యను పరిష్కారం చేయలేనటువంటి మర్రుతులు యింకా దేనిని పరిష్కరిస్తారు? మీరు అధికారంలో ఉన్నాడు. మీ అధికారాన్ని దుర్వినియోగం చేయవద్దని చెబుతున్నాను. కమిటీలను వేశారు. యిష్టంచచ్చిన మనుష్యులను ఛైర్మన్ గో వేశారు. ఇదంతా దగర పెట్టుకొని సిగ్గులేకుండా మోట్లాడడం ధర్మమా? నేను ఈ మాటలు చెప్పడం మంత్రి అనే దేవుడంతో కానేకాదు. వారి మాటలు లెక్కచేసే డిపార్టుమెంట్ యున్నదా అని అడుగుతున్నాను. వారు డిపార్టుమెంట్ కు శాసన అవునా కాదా? ఏదో గొప్ప అధికారంతో ఉన్నామనుకొని అవతలవారు సహకరిస్తే అంటే మంచిని చేసేటప్పుడు మేము వ్యతిరేకిస్తున్నామా? ఊరిలో చేసేటప్పుడు సహకరిస్తాము. సహకరించకపోయినట్లయితే చరిత్ర మీ షెనకాలి ఉంటుంది. చాట్టనంగా చూసినట్లయితే ఈ బడ్జెట్ ను ఒక దండకంక్రింద ప్రవేశ పెట్టారు. ఏ సమస్యను పరిష్కరించినట్లు చెప్పారు? బడ్జెట్ ప్రవేశ పెట్టినప్పుడు ఫలానా సంవత్సరంలో

విద్యా సమస్యను పరిష్కరించామని చెప్పనద్దా? విద్యార్థులకు గౌరవేటట్లయితే ఈ నాడు స్కూల్స్ అన్నీ కొద్దిమంది గుప్పట్లో ఉన్నాయి. విద్యార్థిధానం వ్యాపారం అయిపోయింది. మంత్రిగారికి తెలుసును. కాని పిల్లలకు, ఇది చేసే మార్గం ఏమిటి? సమర్థవంతమైన పరిపాలనా యంత్రాంగమును ఏర్పాటు చేయాలి.

శ్రీ ఎమ్. వి. కృష్ణారావు :—వారికి తెలిసినవన్నీ మాకు తెలుసును అనుకుంటే ఎట్లా? వారికి తెలిసినవి తెప్పిస్తే దానిని మేము పరిశీలన చేస్తాము.

శ్రీ సి.వి.కె. రావు :—ఏమి చెప్పాలి? ఇంత అమాంసుకొరత మంత్రిగా కనపడతాడు? ఒకసారి జాలి వేస్తుంది. ఒకసారి కోటం వేస్తుంది. సెమినార్లు పెట్టకండి పెద్దపెద్ద ఉపన్యాసాలు చెప్పండి. పబ్లిష్మెంట్స్ అచ్చు పుస్తకాలు పంచిపెట్టండి. వాస్తవం ఏమి ఉన్నదో ఆ యా ప్రాంతాలలో గమనించండి. నిజాయితీ కలిగిన మనుష్యులనుంచి—ప్రతివత్సరమునూ విశ్లేషించవద్దు. మీ వైపున ఉన్న మనుష్యులనుంచి నేర్చుకోండి. వారి వనకాల కొంతమంది బంటులను తయారు చేసుకుంటాము అనేటట్లయితే మంచిది కాదు. వారు అదిచేస్తూ ఉన్నారు. మానలేదు. యింటర్వ్యూ మంత్రులు ప్రతివత్సరం యొక్క సమావేశం కోరుతున్నారు. వారు దేశక్షేమం గురించి వని చేసేటట్లయితే ప్రతివత్సరం అడ్డు తగిలినా లెక్క చేయదు. దేశక్షేమం గురించి వని చేస్తున్నారో అంటే చేయడం లేదు. బడ్జెట్ ఉపన్యాసమే అందుకు తార్కాణం. ఈ బడ్జెట్ ఉపన్యాసం అంతా గారడీ వ్యవహారం. మేము ఏదో చేస్తామని విధానాలలో చూపారుగాని చేసినది ఏదో యిందులో చూపిచారా అని అడుగుతున్నాను. గతంలో రూ. 410.54 కోట్లు ఖర్చు పెట్టారు. ఇంత డబ్బు ఖర్చు పెట్టినమీదట ఫలానా దుర్బలవర్గాలకు యిది చేశామని చెప్పండి. వెనకబడిన తరగతులకు యిది చేశామని చెప్పండి. వర్తమానం చారులకు యిది చేశామని చెప్పండి. ఏమీ లేదు. ఫెర్టిలైజర్స్ విషయంలో విపరీతమైన అవినిశి యున్నది. డిస్ట్రిక్ట్ పరిపాలనలో విపరీతమైన అవినిశి యున్నది. జిల్లా పరిషత్ యొక్క విధానం కుట్రదారులు, భూస్వాములు చేతులతో పెట్టుకొన్నారు. కాంగ్రెస్ భూస్వాములతోనే తగాదా పడ్డారనే విషయం తమకు తెలుసును. ఈ పరిపాలనా విధానాన్ని ఈ పద్ధతిలో పెట్టాము అని చెప్పలేరు. ఇప్పుడు రూ. 448.79 కోట్లు వచ్చినమీదట 17 కోట్లు లోటు అన్నారు. లోటు ఎందుకు రావలసి వచ్చినది. ఈ డబ్బు అంతా ప్రజల డబ్బేగదా? కనుక ఈ లోటుకూడ ప్రజలమీద రుద్దుతారు. ఈ పద్ధతిలో దుర్బల వర్గాలకు కమిషన్ ఏర్పాటు చేస్తూ ఉన్నారు. మీ కాబేదారులనే ఆ కమిషన్ లో ఉంచుతారు. ప్రతివత్సరంలో కూడా మీ మనుషులకు వుంచి పనులు చేస్తున్నారు. ఇటువంటి వసులవలననే ప్రజాస్వామ్యం చెబ్బుతుంటుంది.

శ్రీ యం. కృష్ణారావు :—నారు అట్లా మాట్లాడితే ఎట్లా;

మిస్టర్ చైర్మన్ :—మీ రిప్లయ్ లో చెప్పండి కానీ సమాధానం.

శ్రీ సి. వి. కె. రావు :—అంత పౌరుషం వున్నవారు మంచి పనులు చెయ్యకూడదా? పద్ధతిలో ప్రతిపక్షాన్ని ఉపయోగిస్తున్నారు? మీకెలాగూ అపఖ్యాతిలేదు; ఖ్యాతి వుంటేగదా అపఖ్యాతివచ్చేది. లంచం యిచ్చి, మీతరపున కొంతమందిని యిక్కడపెట్టి, ఏకెంటుగా పెట్టి అమలుజరుపుతున్నారు. ఈనాడు, యీ బడ్జెటు ప్రవేశపెడుతున్నప్పుడు యిటువంటి కలుషితమైన వాతావరణం వున్నది. అక్కడ శ్రామికవర్గం, మధ్యతరగతి ప్రజలు తిండిశోక మలమలమాడి పోతున్నారు. ఈ పరిస్థితులకు పరిష్కార మార్గమేమిటో ఆలోచిస్తున్నారా? స్కిన్-పాయింటు-ఫార్ములా, పరిష్కారమార్గం కాదు... ఈ ఆరుసూత్రాలు. అయిదు సూత్రాలు వీటిలో యింకా కొంతమంది మంత్రులను వుండమనిషప్పు మరేమీ కాదు. ఇవి పరిష్కారమార్గాలుకావు. ప్రతి జిల్లాను తీసుకోండి. ఆ జిల్లాలో అన్ ఎంప్లాయ్ ఎంతమంది వున్నారో చూడండి; ఆ సమస్యను మొదట అక్కడ ఎలా పరిష్కరించాలో ఆలోచించండి. ఆ జిల్లాలో పరిపాలనా యంత్రాంగం ఏ విధంగావుందో చూడండి. మీరు అక్కడ చేయవలసిన పనులేమిటో చూడండి. వారు వాటిని సక్రమంగా అమలు జరుపుతున్నారో లేదో గమనించండి. ఈనాడు మధ్యతరగతి ప్రజలు జీవించలేక పోతున్నారు. శ్రామికవర్గం జీవించలేక పోతున్నది. మనకు చాలదని 30 రు. బు చేసుకున్నాం రోజుకు. నెలకు రు. 30 లు ఆదాయం లేని వారి పరిస్థితి ఏమిటి? వారెలా జీవించాలి? అనేది ఆలోచించాలి. ఏ జిల్లాలో ఏవిధమైన పరిస్థితులు వున్నాయో యీ ప్రభుత్వానికి తెలియదా; ఏ జిల్లాలో, ఎంత అన్ ఎంప్లాయ్ వున్నారో యీ ప్రభుత్వానికి తెలియదా? ఏ జిల్లాలో ప్రజలు ఏవిధంగా అవినీతికి గురి అవుతున్నారో యీ ప్రభుత్వానికి తెలియదా? ఏ జిల్లాలో అధికారులు ఏవిధంగా ప్రవర్తిస్తున్నది యీ ప్రభుత్వానికి తెలియదా? అని నేను అడుగుతున్నాను. మీకు తెలుసు, భారీని సమర్థించే దుష్ప్రయత్నాలిక్కలా వుంది. ప్రజాస్వామ్యం చెబ్బి తిన్నతరువాతగాని మీరు విచారించకుండా వుండదు. ఇటువంటి దుష్టికి తీవ్రమైన పోతున్నారని నేను పొచ్చరిస్తున్నాను. థాంక్స్.

శ్రీ పి. జనార్దనరెడ్డి :—అధ్యక్ష మహోదయా! జడ్జిట్ ప్రవేశపెట్టడం జరిగింది. జర్జిక మంత్రులు ధరలను అదుపులో పెట్టే ముఖ్య పాధనాలు రాష్ట్ర ప్రభుత్వం చేతిలో లేవు అని కేటగారికల్ గా తమ ఉపసాధనలో వైస్చేయారు. ధరలను అదుపులో పెట్టే ముఖ్య పాధనాలు రాష్ట్ర ప్రభుత్వం చేతిలో లేవా? మరే ప్రజల చేతిలో ఉన్నాయా? మరి, ఎవరి చేతిలో వున్నాయి? ఎందుకని వాటిని తమ చేతిలో పెట్టుకోలేదు? సి. వి. కె. రావుగారు చెప్పినట్లు ప్రభుత్వ యంత్రం ప్రభుత్వం చేతిలోనే లేకపోతున్నది. ఇది చాలా విచారించవలసిన విషయం. దీనికి కారణం, విన్న మార్కెటింగ్ మిశ్రులు మార్లాడినట్లు, కేంద్ర ప్రభుత్వానికి అధికారాలు ఎక్కువ అయిపోతున్నవి. గుజరాత్ లో ప్రభుత్వ పతనానికి కారణం కూడా, అక్కడ, ఎఫ్. సి. బి. గోదాములలో బియ్యం వున్నప్పటికీ, కేంద్ర ప్రభుత్వం బియ్యం వేయలేకది, దానివలన అక్కడ ప్రభుత్వం పతనమైందని పత్రికల్లో వార్తలు వచ్చినవి. అవినీతి, ముఖ్యమంత్రిగారు (జుర్రుతున్నది. మన మెండుకు ఇంత మీనదశకు రావాలి. రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలకు అధికారాలు తగ్గంగానే, పెట్టలేక గవర్నరు మెంటు చేయకలుతున్నట్లు చెబుటే? పార్లమెంటు

సభ్యులు శశిభూషణ్ గారు చెప్పినట్లుగా, లిమిటెడ్ డివైజ్ పిప్ కు పోతున్నదా? పోతే, అదికూడా సంతోషమే. రాముడు రాజ్యం చేయలేదా? చాలా బ్రహ్మాండంగా, ఘనతక్కినట్లుగా రాజ్యం చేశాడు. అట్లా చేసినా మాకు సంతోషమే.

(Interruption)

పాకిస్తాన్ లాగా కాదు. రామరాజ్యం కావాలి, అయూబ్ ఖాన్ రాజ్యం కాదు. రామరాజ్యంగా పరిపాలిస్తామని అట్లా కావాలంటే అదీ సంతోషమే, కానీ, అటువంటి వ్యక్తులు కనపడటంలేదు. వ్యవసాయరంగంలో పరిస్థితులు దినదినం దిగజారిపోతున్నవి. ధరల గురించి సభ్యులందరూ అదే చెప్పారు. ఎంత మంది ఏమి చెప్పినప్పటికీ, పరిస్థితి గురించి ప్రభుత్వమేమీ పట్టించుకోవడంలేదు. ఇప్పుడు నేను మనవి చేసేది - అసలు ఈ ధరలు పెరగడానికి కారణం ఏమిటి? అది కనుక్కోలేకపోతున్నారు. బట్ట విషయమే తీసుకోండి. రైతులు కాటన్ అధికంగానే ప్రొడ్యూస్ చేస్తున్నారు. గత రెండు మూడు సంవత్సరాలకంటే యీ సంవత్సరం మన రాష్ట్రంలో కాటన్ ప్రొడక్షన్ చాలా అధికమైనట్లు మన ప్రభుత్వం యిచ్చిన రిపోర్టులద్వారానే తెలుస్తుంది. ధరలు రెండు సంవత్సరాలుగా ఎట్లా వున్నాయి, ఇప్పుడు ఎట్లా వున్నాయి? రైతులకు మాత్రం అదే ధర యివ్వడం జరిగింది, అందులో తేడా లేదు. కానీ బట్ట దర మాత్రం విపరీతంగా పెరిగిపోయింది. మార్క్సిస్టు మిత్రులు చెప్పినట్లు ధోవతీ రు. 25 లు వుండేది రు. 80 లు అయింది. నాలుగింతలు పెరిగింది. దీనివలన మిల్లు యజమానులు విపరీతంగా లాభపడుతున్నట్లు రుజువు అవుతున్నదీ, రైతులకు మాత్రం ఎక్కువ కావడంలేదు. ప్రొడక్షన్ పెరిగింది. శ్రీకృష్ణగారు చెప్పినట్లు. కార్మికుల వేతనాలు కూడా పెరగలేదు. రైతుకు గిట్టుబాటు కావడంలేదు. కార్మికులకు వేతనాలు పెరగలేదు, ధరల నూచి మాత్రం విపరీతంగా పెరిగిపోయింది. దీని వలన మిల్లు యజమానులు బాగుపడుతున్నారు. ఇది ప్రభుత్వానికి తెలియదా? అని నేను అడుగుతున్నాను. అలాగే వ్యవసాయదారుడు వండించినప్పుడు యాభై యాభై అయిదు వుంటుంది. పంట రైతు అమ్ముకున్న తరువాత, మూడు నెలల తరువాతమాత్రం అదే రు. 150 అవుతుంది. కారణమేమిటి? మన మొక ట్రైన్ పాలనీ ఎందుకు పెట్టుకోకూడదు? రైతుకు యింత వుండాలి, ఘన త్వరమంతా హాటి ట్రైన్ యింత వుండాలని మన మొక ట్రైన్ పాలనీ ఎందుకు తీసుకోకూడదు? తీతే వర్షతిలో జీతాలకు సంబంధించికూడా అదే విధానాన్ని అమలుజరవడానికి అవకాశం వుంది. జీతాలు రు. 200 ల కంటే ఎక్కువ అవుతున్నాయి; ఎంత పెద్ద మేధావి అయినప్పటికీ, ఎంత పెద్ద వదలి అయినప్పటికీ, ఇండియన్ యూనియన్ అధ్యక్షుడు అంబేద్కర్ వెయ్యి రు. 10 కంటే మించుకు పోయినా వుండకూడదు. ఇంగ్లండు, ఆమెరికా లతోనైతే తర్జితమనేదం పోయినా లేకుండా ఒక వీధికిని అమలు జరవడం వుంటుంది. అటువంటి పాలనీ తీసుకోవాలి. తీసుకోవాలంటే వెంట్రల్ గవర్నమెంటు అడు వస్తుందని యిక్కడ మన మంత్రులు చెబుతారు. అటువంటి అడులేని పరిస్థితి తెచ్చుకోవాలని నేను మనవి చేస్తున్నాను. అట్లానే మనం ప్లాన్ చేస్తున్నాం. మన ప్రభుత్వం, మన ప్రజలు ఎంత అప్పు చేస్తున్నాలో గమనించాలి. ఒక వైపు నగదు విదేశాలకుగాని, బాంకులకుగాని 4500 కో. రు. అప్పు అప్పుపడివున్నాం. 5 కో.

వర్ కాపిటా ఇన్ కం మాత్రం తగ్గిపోతున్నది. వర్ కాపిటా ఇన్ కం 950 గా వుంది. వర్ కాపిటా ఇన్ కం తగ్గిపోతూ, అప్పులు పెరిగిపోతూవుంటే ధరలకు యింక ఎక్కువ కంట్లో చేయగలరో చెప్పలేము. ఇంక, సోషలిజం సోషలిజం అంటున్నారు. మంత్రివరవి వచ్చేవరకూ మామూలుగా వున్నవాళ్ళు మంత్రివరవి రాగానే పెద్ద సోషలిస్టుగా మారిపోతున్నారు. ఇది చాలా విచిత్రమైన విషయం. లక్ష రు. లు ఎర్న్ చేసేవాడై 95 పర్సెంట్ టాక్సు అన్నారు. అసలు లక్ష రు. లు ఎర్న్ చేసే పరిస్థితి, అవిధంగా ఎందుకు వుండాలి? అగ్రికల్చరల్ సీలింగ్స్ పెట్టినప్పుడు మేము చెప్పాము. అప్పుడు మంత్రిగారు అర్బన్ సెక్టర్ కు సంబంధించి కూడా రేషిమాపో సోషలిజం తెస్తాం; అగ్రికల్చరల్ లోనే సోషలిజం రావాలి అన్నారు. ఇండస్ట్రీస్ ను, ఖాంకులనూ కంట్లోలు చేస్తామన్నారు. ఎక్కడ చేశారు? ఇదివరకు లక్ష సంపాదించేవారికి 95 పర్సెంట్ టాక్సువుంటే మొన్న బడ్జెటులో దానిని 70 పర్సెంటుకు తగ్గించారు. మళ్ళా ఇండ్రెస్ట్రీ టాక్స్ పెంచారు, పోస్టుకార్డుల ధరలు, బస్ ఫేర్లు, రైల్వే ఫేర్లు పెంచారు. లక్షాధికారులమీద మాత్రం తగ్గించేశారు. ఇది చాలా కోవనీయమైన విషయం. అందువల్లనే ప్రజాస్వామ్యంలో విశ్వాసం లేకుండా పోతున్నది. యు. పి. లో కాంగ్రెసుపార్టీకి పోల్ అయిన ఓట్లు నూటికి పదహారు మాత్రమే. అయినా వారు గద్దెమీద కూర్చున్నారు. ఓటింగు వద్దతికూడా— 18 సంవత్సరాలకు ఓటింగువాళ్ళు యిచ్చేవిధంగా మార్చాలి. 18 సంవత్సరాలు చేయకపోతే యీ ప్రభుత్వం మారదు, మంచి సమాజం—మనం ఊహించే సమాజం నిర్మించుకోలేము. గుజరాతులో ఏ కారణాలవల్ల ప్రభుత్వం దిగిపోయిందో, రేపు అదే కారణాలవల్ల బీహారులో కూడా ప్రభుత్వం దిగిపోయే పరిస్థితులు రావచ్చు. మంచి ప్రభుత్వాలు రావాలంటే 18 సంవత్సరాలవారందరికీ ఓటింగువాళ్ళు ఇవ్వడం అవసరం. అప్పుడు అందరికీ ఓటింగులో పాల్గొనాలనే భావం వస్తుందని మనవి చేస్తున్నాను. అప్పుడే మంచి ప్రభుత్వాలను నిర్మించుకొనే శక్తి కూడా వస్తుంది. నూటికి పదహారుమందిమంచి ఓట్లు తీసుకొని గద్దెమీద కూర్చోవడం ఏమీ న్యాయం?

మనకు ఆగ్రో ఇండస్ట్రీస్ కార్పొరేషన్ వున్నది. దానికి చైర్మనుగా ఓకరిని నింపుతారు. మొదట రంగారెడ్డిగారున్నారు, యిప్పుడు యింకోకరు వచ్చారు. సంతోషమే. కాని అందులోవున్న సభ్యులంతా ఐ.ఏ.ఎస్. వారే. వారి ప్రాడక్షను డిర్లీలోకదా. వారికి వ్యవసాయం ఏమీ తెలియదు. ఎనిమిదమంది సభ్యులు. అందరినీ ఐ.ఏ.ఎస్. వారిని పెట్టేబదులు వ్యవసాయం తెలిసినవారిని వేస్తే కాగుంటుందని మనవిచేస్తున్నాను. తెలంగాణాలో అరుసుత్రాల వధకం అన్నారు, అరుసుత్రాల మాట ఎలావున్నా తెలంగాణాకు ఆరు మంత్రివరవులు దొరికాయి. మంచిదే. మా కమిటీలు రద్దుచేశారు, ముల్కీరూల్సు రద్దుచేశారు. మాకు అభ్యంతరం లేదు. ముఖ్యమంత్రిగారు బడ్జెటు తెస్తాము, తెలంగాణాలో ఖర్చు ఇస్తాము అన్నారు. ఖర్చు ఎక్కడ వున్నది? అఖిరి రీజినలుకమిటీ సమావేశంలో చేసిన తీర్మానాలవైతా మవప్రభుత్వం అమలుచేయకపోవడంకోవనీయం, అఖిరి రీజినలుకమిటీ సమావేశంలో కొన్నిరోడ్లు కొన్ని గ్రామాలకు విద్యుచ్ఛక్తి సుంజాళ్ళు కేయడంవంటివి జరిగాయి. కొంతమంది ఇరిగి అది సమాలవది వున్నాయి. ఆ కార్యక్రమాలు చేయడానికైతే కొన్నిరోడ్లు రూపాయలు అవసరం వుంటుంది. త్వరతోనే క్రొత్తగా యేర్పడ

తెలంగాణా డెవలప్ మెంటు కమిటీకైనా తగిన నిధులు యిస్తే యీ ప్రాంతములో కొంత సంతృప్తి వుంటుంది, లేకపోతే మళ్ళా అలజడికి దారితీస్తుంది. విద్యారంగంలో ఆంధ్ర తెలంగాణాలో మెట్రిక్యులేషను పరీక్షకు సంబంధించికూడా భేదాలున్నాయి. ఎగ్జామినేషను ఫీజు ఎస్.ఎస్.సి.కి కూర్చునేవారికి స్త్రీలకు 18 రూపాయలు, పురుషులకు అయితే 30 రూపాయలు, యీ తేడా ఎందుకో అర్థం కావడం లేదు. ఆంధ్రలో అయితే రివక్లూసు, 7వ క్లాసు చదవకుండానే ఎస్.ఎస్.సి.కి పరీక్షకు కూర్చోడానికి అవకాశం ఉంది. కాని తెలంగాణాలో యిట్టి అవకాశం లేదు. ఈ విషయంలో అయినా ఈక్వాటిటీ చూపించవలసి వుంటుందని మనవి చేస్తున్నాను.

ఇక వ్యవసాయ కూలీల విషయం ఎవ్వరూ పట్టించుకోవడం లేదు. మన ప్రభుత్వానికి ఒక ముఖ్య లక్షణ మున్నది. పదిమందిచేరి ఆందోళన చేసాను, బస్సులు పగలకొడతాము అనేవారుంటే 700 రూపాయలు, వేయి రూపాయలు వున్నవారికి యింకొక వేయి రూపాయలు యిస్తుంటారు. బజారులో విడుతులుగా తిరుగుతూవుండే పేదవారి సంగతి పట్టించుకునేవారు లేరు. వ్యవసాయ కార్మికులు పేదరికంతో వున్నారు. వారినిగురించి ఎవ్వరూ పట్టించుకోవడం లేదు. హీనదళంలో వున్నవారిమీద పాలకులు కొంత దయతోకూడిన హృదయం ఉండాలి. ఇంతటితో నేను విరమిస్తున్నాను.

శ్రీమతి డి. భానుతిలకం (కొత్తపేట):—అధ్యక్షా, ఆర్థిక మంత్రిగారు ప్రవేశపెట్టిన బడ్జెటును నేను మనస్ఫూర్తిగా ఖలపరుస్తున్నాను. ఈ సందర్భంలోనే నేను ప్రభుత్వానికి కొన్ని సూచనలు చేయదలచుకున్నాను. విద్యారంగానికి కేటాయించిన డబ్బు చాలదని నేను భావిస్తున్నాను. మన విద్యా విధానంలో వృత్తి విద్యకు ఎక్కువ అవకాశం యివ్వాలని కోరుతున్నాను. పేద విద్యార్థులకు స్కాలర్ షిప్పులు, భోజన సదుపాయాలు విస్తృతంగా కల్పించి వారిని ఆదుకోవాలనికూడా కోరుతున్నాను. అరలు స్కూలు విల్డింగులేని స్కూలుస్ కొన్ని ఉంటున్నాయి. ఉన్న భవనాలు జీర్ణావస్థలో వుంటున్నాయి. విల్డింగులు లేనిచోట కట్టించి, పాతవడిపోయిన స్కూలు భవనాలను రిపేర్లు చేయించి బాలబాలికలకు ఎక్కువ సదుపాయాలు కల్పించాలని మనవి చేస్తున్నాను.

ఉపాధ్యాయుల విషయంలో—మునిసిపల్ టీచర్సుకు జీతాలు సరిగా అందక బాధపడుతున్నారు. అధికధరలున్న యీ రోజులలో ఏనెల కానెల వారికి జీతాలు అందక వారు చాల బాధపడుతున్నారు. బకాయిలు లేకుండా సక్రమంగా ప్రతినెలా జీతాలు చెల్లించాలని మనవిచేస్తున్నాను.

మన రాష్ట్రంలో రహదారులు సరిగానేక ప్రయాణికులు చాలా యిబ్బంది పడుతున్నారు. చాలా హెచ్చుమొత్తాలు కేటాయించి రహదారులను తాగు చేయించాలని కోరుతున్నాను. దానివల్ల రహదారులలో కలిగే ప్రమాదాలను అరికట్టడానికికూడా అవకాశం ఉంటుంది. హరిజనులకు ఇండ్ల స్థలాల్లో పెరు యంలో ప్రభుత్వం సత్కర్మ చర్యలు తీసుకొనాలని మనవి చేస్తున్నాను. వారిలో ఒక్కొక్క ఇంటిలో హామిక్లూరు కాపురాన్ని ఉంటున్నాయి. భార్యదొంగిరి

చట్టముతో నిమిత్తం లేకుండా యీ కార్యక్రమాన్ని వెంటనే అమలు చేయాలని మనవి చేస్తున్నాను. ప్రస్తుత పరిస్థితులలో ఆహారధాన్యాల ధరలు అందుబాటులో లేక పేదప్రజలు చాలా బాధపడుతున్నారు. అందువల్ల ప్రతి గ్రామంలోనూ చౌక డిపోలు ఏర్పాటుచేసి సరుకులు అందుబాటులో వుండేటట్లు చేయాలని కోరుతున్నాను. రాబోయే కాలంలో ఎరువుల పరిస్థితి మరి గడ్డుగా వుంటుంది. కాబట్టి ప్రభుత్వం ప్రత్యేక శ్రద్ధ తీసుకోవలసిన అవసరమున్నదని చెబుతున్నాను. ఎరువులు లేకపోతే ఉత్పత్తి చెబ్బింటుంది. తెలగపిండికి అలవాటుపడ్డ దూడలాగ యిప్పుడు ప్రతి భూమి కూడా ఎరువుకోసం ఎదురు చూస్తున్నది. ఎరువులు లేకపోతే ఉత్పత్తి ఉండడం లేదు. లంక భూములలో పండించే రైతులకు, చెరకు, పొగాకు పండించే రైతులలో సమానంగా ఎరువులు యివ్వాలని కోరుతున్నాను. ఏ కార్యక్రమం చేయాలన్నా విద్యుచ్ఛక్తి అవసరం ఎక్కువగా ఉంటుంది. వ్యవసాయరంగంలో విద్యుచ్ఛక్తికి ఎక్కువ ప్రాధాన్యం యిచ్చి రైతులకు ఎక్కువ శాతం చేయాలని కోరుతూ నేను సెలవు తీసుకొంటున్నాను.

(శ్రీ ఎన్. వెంటరత్నం (గుంటూరు-2) :—అధ్యక్షా, ఒక సామాన్య మానవుని దృష్టిలో చూస్తే ఈ బడ్జెటును ఏ రకంగా సమర్థించాలో నాకు అర్థం కావడంలేదు. మేము ఈ బడ్జెటును సమర్థించడం లేదని ప్రారంభిస్తున్నాము. అటువైపు కాంగ్రెసు మిత్రులు మాత్రం సమర్థిస్తున్నామని ప్రారంభించి విమర్శలు చేస్తునే ఉన్నారు. అందువల్ల విమర్శ అందరికీ సమానంగానే ఉంది. నాకు సంబంధించినంతవరకు this document is a document of hypocrisy. నూతన మైన వాగ్దానాలతో నూతనమైన ఖాషలో ప్రజలను మోసగించేట్లు ఉంది తప్ప మరేమీ కాదు. ఈ ప్రభుత్వం వచ్చిన తరువాత ప్రజలకు ఏరక మైన మంచి పని చేసిందో ఈ డాక్యుమెంటులో ఎక్కడా కనపడడంలేదు. మంచిపని ఏది చేయనప్పుడు ఈ బడ్జెటును ఎట్లా సమర్థించాలి? ఈ ప్రభుత్వం పరిపాలన చేయడమే ఒక టటమితో ప్రారంభించారు. క్రొత్త ప్రభుత్వం అధికారంలోనికి వచ్చిన తరువాత మొట్టమొదటగా చేసింది ఏమిటంటే దేశం మొత్తం మీద తగినన్ని ఆహార ధాన్యాలు ఉన్నాయనే భావంతో ఇంటర్నల్ గా చెక్ పోస్టులను తీసివేసినట్లయితే ధరలు అదుపులోనికి రాలేదు. ఏకరేఖ ఎక్కువైనది. పంటలు ఎక్కువైనాయి. వంగడాలు ఎక్కువైనాయి. అధికోత్పత్తి ఇచ్చే వంగడాలు ఎక్కువైనాయి. కాని ధరలు మాత్రం అదుపులోనికి రాలేదు. బఫర్ స్టాకుగారి లక్షల టన్నులు నిలువ చేస్తామని అనుకుని ఐదున్నర లక్షల టన్నుల వరకు నిలవ చేసారు. ఐనప్పటికీ ధరలు అదుపులోనికి రాలేదు. మొదటి ప్రయత్నమే ఈ విధంగా విఫలమైనది. ఈ రైఫల్యంతో ప్రభుత్వం ప్రారంభమైనది. ఇది వాగ్దానాల ప్రభుత్వం అని ప్రజలలో అభిప్రాయం పడిపోయింది. వాగ్దానాలు మాత్రం విపరీతంగా చేస్తున్నారు. ఒక్కటికూడా ప్రజలకు జరిగిన ఉపకారం కనపడడం లేదు. అందుకు నేను కొన్ని సూచనలు చేస్తాను. అవీ వేయాలి. హోర్టర్లను అదుపులో పెట్టాలి. ధాన్యానికి కొరత లేదని ప్రభుత్వమే ఒప్పుకుంటున్నది. ఇంటర్నల్ చెక్ పోస్టులు తీసివేసారు. ఇదివరకు ఎక్కడ ఉత్పత్తి తక్కువగా ఉండేదో అక్కడ ధరలు ఎక్కువగా ఉండేవి. వీటిని తీసివేయడంవల్ల అధికంగా పంట

పండే ప్రాంతంలో కూడా ధరలు ఎక్కువైనాయి. ధాన్యం ఎక్కువగా పండినప్పుడు ఇంటర్నల్ ధన బోర్డులు గిన్నెసినప్పుడు ధరలు ఎక్కువ కావాలి? అది గుర్తు పూర్తిగా బ్లాక్ మార్కెట్ల ద్వారా, హోర్డర్లు చేతుల తోనికే వెళ్లిపోయింది అన్నమాట. అందువల్ల హోర్డర్లను ప్రభుత్వం చేయనిదే ఎన్ని ప్రయత్నాలు చేసినా ధరలను అదుపులో పెట్టలేము. ఈ విషయం ప్రభుత్వానికి కూడా తెలుసు. బడ్జెటు ఉపన్యాసంలోనే చెప్పారు కాని ప్రయత్నం ఇంకా కను లేదు. బ్లాక్ మార్కెట్ల ద్వారా నుంచి హోర్డర్ల నుంచి సపోర్టు ప్రభుత్వానికి కావాలి. అందువల్లనే వారిని ఏమీ చేయలేదు. వ్యవసాయ ఉన్నత పెరిగింది అనుకుంటే పారిశ్రామికంగా వర్గీకరించాలి అని హానిగా ఉంది. పోలి ఇండస్ట్రీలలో ఒక భాగం కేంద్ర ప్రభుత్వం నుంచి మిగులు రావాలి. తెచ్చుకునే ప్రోత్సాహం మనకు లేదు. ఇక్కడనుంచి ప్రాధ్యులు చేస్తూ ఉన్న కేంద్ర ప్రభుత్వం వద్ద ఎల్ల ప్రయత్నం చేసి తప్పే శక్తి సామర్థ్యాలు సపడడంలేదు. ప్రవేటు రెడ్డిలను గుర్తుంచే, ఎ.వి.బి.డి.సి. వారి సహకారంతో చేసేవే తప్ప ఏమీ లేవు. అది ఒక ధనికుల సంస్థగా నయాత్ర నడి. పూర్వం బాంకులు రుణాలు ఇచ్చి ధనికుల ప్రోత్సహించేవి. ఇప్పుడు అప్పుడం ఎ.వి.బి.డి.సి. ఆక్రమించుకున్నట్లు కనిపిస్తున్నది. వారిచే బడ్జెట్ ధనికుల సంస్థలకే వెళుతున్నాయి. ఇక్కడికి తరహా నిర్మాణాలను తీసుకుంటే పేరే తప్ప అవి కేవలం రాజకీయమైన పరిశ్రమ తప్ప ఏమీ లేదు. ఉన్నట్టి లేదు. పురోగతి లేదు. ఎక్స్‌టెన్సివ్ అన్‌ఎస్టాబ్లిష్మెంట్ వారికి ఏదీ ఇస్తాం, చేస్తాం అంటున్నారు. ముఖ్యమంత్రిగారు ఎక్కడకు వెళ్లినా ఇవే మాటలు చెబుతున్నారు. నిరుద్యోగ సమస్య పరిష్కారం చేయడానికి మేము ఉద్యోగాల్ని ఇవ్వలేము, పరిశ్రమలను ఎక్కువ చేయడం ద్వారా నిరుద్యోగ సమస్యను పరిష్కారం చేస్తామని వారు ఎక్కడగా వెళ్లినా చెబుతున్నారు. ఎంతో ఆశతో అన్‌ఎడ్యుకేటెడ్ ఎంప్లాయిడ్స్ అసోసియేషన్లు పెట్టడం, అసోసియేషన్లు తిరగడం తప్ప అంతా మిగతాగా కనబడుతోంది. విశాఖపట్టణంలో స్టీలు ప్లాంటు 1986 ను కాని ప్రారంభం కాదని బస్ రెడ్డిగారు చెప్పనే చెప్పారు. 24 లోపల పెరిగిపోతున్న నిరుద్యోగ సమస్యను ఏమి చేస్తారు? అందువల్ల యధాస్థాన్ని గుర్తించి పరిష్కారానికి ప్రయత్నం చేయాలని కోరుతున్నాము. నాగార్జున సాగరు విషయం. ఈ సంవత్సరం బడ్జెటు ఎలాట్ మెంట్ 5 కోట్లు రాష్ట్రానిది, 10 కోట్లు కేంద్రానిది అని చెప్పారు. 80 లక్షలు రిచేర్చు కేంద్ర గ్రాంటు చేసాం అన్నారు. అంతే ప్రాజెక్టు పూర్తి కాకుండానే 80 లక్షల రూపాయలతో రిచేర్చు మొదలు పెట్టాం అన్న మాట. ఒకవైపు నిర్మాణం చేస్తుంటే మరొకవైపు నుంచి మరమ్మత్తులు ప్రారంభమైనాయన్న మాట. ఏ రకంగా కన్‌స్ట్రక్షన్ జరుగుతున్నదో దీనిని బట్టి తెలుస్తున్నదని మనవి చేస్తున్నాను. ఇన్ ఫ్లేషన్ అనేదేగాని పోతున్నది. దానిని అరికట్టాలనే ప్రస్తావన కూడా బడ్జెటు ఉపన్యాసంలో లేదు. ఇన్ ఫ్లేషన్ ఉందని మనమే కాకుండా కేంద్ర ప్రభుత్వం కూడా ఒప్పుకుంటున్నది. అదేక రిపోర్టులున్నాయి. కాని బడ్జెటు ఉపన్యాసంలో మాత్రం ఆ విషయం ప్రస్తావించలేదు. దీనిని అరికట్టాలంటే బ్లాక్ మనీని బైటకు తీయాలని ప్రతిపాదించబడుతో ఉన్నారు. ఇత ఇందుకు ఎటువంటి ప్రయత్నం చేస్తున్నారనే దానిపై ఒక్క మాట కూడా బడ్జెటులో

కనిపించడం లేదు. ఏ రకంగా బైటకు తీస్తారని అడుగుతామనే అనుమానం తోనేమో అసలు ఆ విషయాన్నే వదిలివేసారు. ఉత్తరదిన తాతాలు, బిర్లాలు పెరిగినట్లుగానే మన రాష్ట్రంలో కూడా ఉన్న సంపద అంతా 6-7 కుటుంబాల చేతుల్లోనికి పోతున్నది. ఇటువంటి హాసెస్ ఈనాడు ఎక్కువ అవుతున్నాయి. ఎ. పి. ఐ. డి. సి. బ్యాంకుల సహకారంతో ప్రభుత్వం ఇచ్చే రుణాల సహాయంతో 10-12 కుటుంబాలు దాటి సంపద బైటకు పోవడం లేదు. వీటిని కంట్రోలు చేసే శక్తి మనకు ఉండాలి. ప్రభుత్వ ఖర్చు తగ్గించాల్సి చాలా కాలంగా చెబుతున్న మాటే. ఏ రకంగా తగ్గించుకుంటున్నది ప్రజలకు మాత్రం అర్థం కావడంలేదు. రోజురోజుకు ప్రభుత్వ ఖర్చు ఎక్కువవుతున్నదే తప్ప తగ్గడం లేదు. ఏదయినా యీ విషయాన్ని కూడా ప్రభుత్వం చేయాలంటే సరియైన యంత్రాంగం ఉండాలి. ఈనాడు మంత్రులు పరిపాలన చేస్తున్నారనుకుంటే అది పొరపాటు, శ్రమ. మన రాష్ట్రాన్ని పరిపాలిస్తున్నది శక్రీశేరియట్ డైరెక్టర్లు బ్రూరోక్రసిత్వ మంత్రులు పరిపాలన చేస్తున్నారనుకుంటే అది అపొహ మాత్రమే ఔతుంది. జమీందారులను సామంతులను ఎలిమినేటు చేశాము కాని వారి స్థానంలో మరొక క్రొత్త వర్గాన్ని క్రియేటు చేసుకుంటున్నాము. మంత్రుల ఆదర్శను ధిక్కరించిన శక్రీశేరియట్, డైరెక్టర్లు ఉన్నారంటే ఏ రకమైన వ్యవస్థ వచ్చిందో అలోచించండి. వారిని కంట్రోలు చేయవలసిన అవసరం ఎంతయినా ఉంది. ఇంతకాలంగా ఉన్న ప్రజాస్వామ్యంలో సమ్యక్తం ఉన్న ప్రజల సమస్యలను ప్రజా ప్రతినిధులు తీరుస్తారని అనుకునేవారు. ప్రజలలో ఆ విశ్వాసం పోయింది. దేశం మొత్తంమీద చూస్తే ప్రజా ప్రతినిధుల పల్ల సమస్యల తీరపు, మనం డైరెక్టుగా సమస్యల తీర్పుకోవలసి ఉందని అనుకుంటున్నారు. ప్రజాస్వామ్యానికి యిది చాలా కష్టపరమయం అని మనవి చేస్తున్నాను. కాన ససభలమీదను ప్రజా ప్రతినిధులమీదను యిదివరకున్న సమ్యక్తం పోయింది. ప్రభుత్వం ఈనాడు ధనికల చేతిలో. క్యాపిటలిస్టు చేతిలో ఉంది. మంత్రులు అనవచ్చు మేము క్యాపిటలిస్టులము కాము, సామాన్యులం అనవచ్చు. కాని యంత్రాంగం అధికారుల చేతిలో ఉంది కాబట్టి ఈ రకంగా జరుగుతున్నది. ప్రజల సమస్యలను డైరెక్టుగా తీర్పుకోడానికి ప్రయత్నం చేస్తున్నారు. ఇది ప్రజాస్వామ్యానికి ముప్పు. కాని అంతకంటే గత్యంతరం లేదు. ఈనాడు ఉన్న ప్రభుత్వం ప్రజలదగ్గరకు వెళ్ళాలి. ఒక మాచనను చేస్తున్నాను. ఈనాడు ప్రభుత్వం డబ్బు అధికారం అంతా కూడా ఏ రాష్ట్ర రాజధానిలో, సమీకృతమై కేంద్రీకృతం అయి ఉన్నది. అది ప్రజల దగ్గరకు చేరాలంటే ఒక మాచన చేస్తున్నాను. అది డి సెంట్రలైజ్ కావాలి. మన రాష్ట్రం వరకు వైదరాజాదులోనే కేంద్రీకృతం కాకూడదు. దానికి మాచన ఏమిటంటే కొన్ని ముఖ్యమైన అఫీసులను డైరెక్టరేటులను రాష్ట్ర మొత్తంగా వ్యాపకం చేయాలి. మన మంత్రులు కూడా శక్రీశేరియట్ రాష్ట్ర వ్యాప్తంగా పంపి ఉట్టాలి. మూడు శిలాలకు శలిపి కాని ప్రాముఖ్యతను బట్టి మేర తీర్మానాలయం ఏర్పాటు చేస్తే ప్రజల దగ్గరకు వెళ్ళడానికి వీలవుతుంది. సమస్యలను అర్థం చేసుకోవడానికి వీలవుతుంది. మంత్రుల పల్ల సమస్యలను తీర్పుకోవడానికి వీలవుతుంది. అది ఒక మార్గం. అది ప్రజాస్వామ్యంలో సమ్యక్తం స్వాయత్తానాలకు దూరంగా పోతున్నాం డైరెక్టర్లు చేతి

చిన్న చూపు చూడడం జరుగుతున్నది. పరిశ్రమలలో పని చేసే కాగ్నితులకు ఇండ్లు కట్టబుట్టారు గాని జాడిమియరీలో మాత్రం ఎంత పెద్ద ఊపిరుగు అయినా ఆ ఊరికి చేస్తే ఇండ్లు పెతుక్కువలసినదే. చిన్న చూపు చూస్తున్నాం. అది ప్రజాస్వామ్యానికి ముప్పు. ఏ రకంగా అయితే ఎక్స్ క్యూటివ్ ప్రజల దగ్గరకు వెళ్లాలని అనుకుంటున్నామో అదే రకంగా స్వామ్యం ప్రజల దగ్గరకు వెళ్లాలని చాలామంది నభ్యులు మనవిచేశారు. పై కోర్టు బెంచి మళ్ళీ చోట పెట్టాలనే సందర్భంలో గుంటూరులో పెడితే సెంట్రల్ గా ఉంటుందని ముచ్చటపడ్డారు. దానిని ప్రభుత్వం ఎందుకు నిర్ణయించేస్తున్నదో అర్థం కావడం లేదు. లంచగొండి ఉద్యోగాను జ్ఞాకు మార్కెటు చేసేవర్తకులను శిక్షించడంలో చారి దగ్గరనున్న డబ్బు తీసుకోవడం లేదు. ఒక చిన్న ఉదాహరణ చెబుతాను. ఒక ఊపిరుగు కరెప్టు అయి లక్షలు ఆర్జిస్తే అతనికి నామినల్ గా శిక్షపెట్టన్నారు తప్ప ప్రజలవద్దనుంచి కాచేసిన ఆ డబ్బును తీసుకొనడానికి ప్రయత్నం చేయడంలేదు. ఆ ప్రయత్నం కూడా చేయాలి.

శ్రీ టి. యన్. అనుసూయమ్మ :— అధ్యక్షా! క్లాకుమార్చెటర్సుహోర్లర్సు ఈ ప్రభుత్వాన్ని బలపరుస్తున్నారని మంత్రులు శక్రపీఠిని అదుపు చేయలేరని నిరాధారమైన ఆరోపణలు చేస్తూంటే వింటూ కూర్చోవాల్సిందేరా ?

మిస్టర్ చైర్మన్ :— మంత్రులు సమాధానం చెబుతారు.

శ్రీ ఎన్. వెంకటరత్నం :- ది రైటింగ్ ఈజ్ ఆన్ ది వాట్. అది మాత్రం గుర్తించాలి అని మనచేస్తున్నాను. దేశంలో ప్రతి చోటా ఉన్న పరిస్థితి మన రాష్ట్రానికి రాకూడదని జూస్తున్నాను. అది మాత్రం గుర్తు చేస్తూ శలవులీసుకుంటున్నాను.

شری مسعود احمد) جناب صدر - وزیر فینانس نے جو موازنہ پیش کیا ہے میں اسکی تائید کرتا ہوں ۔ اسکے ساتھ مجھے یہ کہنے کی اجازت دیجئے کہ موازنہ میں جہاں ریاست کی ہمہ جہتی ترقی کو ملحوظ رکھا گیا ہے وہاں چند بنیادی باتوں کو نظر انداز کیا گیا ہے ۔ مثال کے طور پر آج قیمتوں میں اضافہ کا مسئلہ ایک بھیانک صورت اختیار کرتا جا رہا ہے ۔ چنانچہ ہم دیکھ رہے ہیں کہ گجرات میں حالات نے جو موڑ اختیار کیا ہے وہ نہایت سنگین ہے اور ملک کے اندر بعض ری ایکشنری فورس رجعت پسندانہ عناصر جمہوریت کی جڑیں کھوکھلی کرنے کی کوشش کر رہی ہیں لیکن ہم صرف ان ری ایکشنری فورس کو مورد الزام ٹھہرا کر اپنی ذمہ داریوں سے سبکدوش نہیں ہو سکتے بلکہ اسکے ساتھ ہمیں بھی اپنے تئیں بھی بعض کوششیں کرنی چاہئیں ۔ مثال کے طور پر قیمتوں میں کمی کرنے کیلئے موئے دانہ دار اجناس کی مستحلی پر جو پابندی تھی اسکو برخاست کر دیا گیا ۔ آپ نے دیکھا کہ اس پابندی کو برخاست کرنے کے بعد ملک کے مختلف حصوں میں خصوصاً سرحدی علاقوں میں غذائی اجناس کی قیمتوں میں کافی کمی ہوئی ۔ اسلئے ضرورت اس امر کی ہے کہ طلب اور رسد کے اصول کو ملحوظ رکھتے ہوئے تقسیم کے نظام کو بہتر بنایا جائے

معزز وزیر فینانس نے اپنے موازنہ کی تقریر میں ریاست کی صنعتی ترقی کی طرف کافی روشنی ڈالی ہے۔ انہوں نے اس بات کی طرف بھی اشارہ کیا ہے کہ صنعت کاروں کو زیادہ رغبت نہ ہونے کی وجہ سے نئی صنعتوں کے قیام میں کافی مشکلات کا سامنا کرنا پڑ رہا ہے۔ یہ صحیح ہے اور میں اس سلسلہ میں یہ کہہ سکتا ہوں کہ عاقل آباد جو ایک پس ماندہ ضلع ہے بدقسمتی کہنے یا حکومت کے اعداد و شمار کے چکر کا نشانہ کہنے پس ماندہ علاقوں کی جو فہرست جاری کی گئی ہے۔ عاقل آباد کو اس میں شامل نہیں کیا گیا ہے جس کا نتیجہ یہ ہے کہ عاقل آباد جو پورے تلنگانہ میں ایک میانچسٹر کہلایا جاسکتا تھا وہاں صنعتی ترقی پر خاطرخواہ توجہ نہیں دی جا رہی ہے۔ مثال کے طور پر آج اس ضلع میں سر سلک ملز۔ پلم پلی میں کوئلہ کی کانیں اور دوسرے اے۔ سی۔ سمنٹ وغیرہ کے جو بھی صنعتی پلانٹس ہیں وہ ضلع کے مشرقی حصہ میں واقع ہیں۔ اور مغربی حصہ معدنی وسائل کی دولت سے کافی مالا مال ہے لیکن صنعتی طور پر کافی پیچھا ہوا ہے۔ چنانچہ انڈسٹریل ڈیولپمنٹ کارپوریشن نے ضلع کے مشرقی حصہ میں ایک ٹکسٹائل ملز ڈالنے کیلئے اپلیکیشن دی تھی لیکن بعد ازاں اس اپلیکیشن کو انڈسٹریل ڈیولپمنٹ کارپوریشن نے اسوجہ سے واپس لے لیا کہ مرکزی حکومت کی پس ماندہ علاقوں کی فہرست میں وہ شامل نہیں ہے۔ کارپوریشن نے یہ سوچا کہ اگر یہی انڈسٹری ہم کسی دوسری جگہ قائم کریں تو مرکزی حکومت کی طرف سے پندرہ فیصد کی جو مراعات مل سکتی ہے ہم اس سے استفادہ کر سکتے ہیں۔

اسکے بعد میں آپکے توسط سے حکومت کے علم میں یہ بات لانا چاہتا ہوں کہ ضلع عاقل آباد میں کپاس کی پیداوار اپنی انتہا کو پہنچ چکی ہے۔ گنٹور اور آندھرا کے دوسرے علاقوں میں جہاں ایم۔ سی۔ ہ کی پیداوار میں اضافہ کی جہاں حکومت کوشش کر رہی ہے وہاں عاقل آباد کے تعلق سے جہاں بیج۔ ۴ کی اس سال ریکارڈ پیداوار ہوئی ہے اس کو نظر انداز کیا جا رہا ہے۔ میں آپکے توسط سے ہاؤز کے علم میں یہ بات لانا چاہتا ہوں کہ اس سال خود عاقل آباد کے مستقر پر ۲۲ کروڑ روپیہ کا بزنس ہوا ہے۔ اور سالحال وہاں خانگی شعبہ میں تقریباً ۱۵ جننگ ملز قائم کی گئی ہے۔ اس لحاظ سے یہ بات زیادہ اہم معلوم ہوتی ہے کہ حکومت جہاں آج صنعتوں کو قائم کرنا کی طرف راغب ہے وہ یہاں ٹکسٹائل ملز کے قیام کی طرف توجہ کرے۔

ریاستی وزیر فینانس نے اپنی تقریر کے دوران ایک خوش آئند اعلان کیا ہے انہوں نے بتلایا کہ مرکزی حکومت نے کوآپریٹو سکٹر میں ہمارے اسٹیٹ میں ۴۴ اینٹنگ ملز کے قیام کیلئے لائسنس جاری کئے ہیں۔ لیکن موصوف نے اپنی تقریر میں یہ نہیں بتلایا کہ وہ چار مقامات کونسے ہیں۔ میں سمجھتا ہوں کہ تلنگانہ میں ضلع عاقل آباد کو بھی ایک کوآپریٹو اینٹنگ مل الاٹ کی جا رہی ہے۔ لیکن ضلع عاقل آباد میں مقام کا کوئی تعین نہیں کیا گیا ہے۔ میں پھر ایک مرتبہ آپکے توسط سے گورنمنٹ سے درخواست کرتا ہوں کہ عاقل آباد کے مشرقی زون میں جہاں ۲۵ تا ۳۰ ہزار ایکڑ

زمین پر بیچ۔ یہ کٹن پیدا کیا جاتا ہے اور جہاں پر ۱۸ تا ۲۰ جنٹل ملز کام کر رہے ہیں وہاں کو آپریٹو سکٹر میں اسپننگ قائم کرنے کا اعلان کر کے اسکو جلد از جلد روبعمل لائے۔ جہاں ہم صنعتی ترقی کے تعلق سے اظہار خیال کرتے ہیں اس موقع پر ہمیں اس بات کو بھی ملحوظ رکھنا چاہئے کہ ہم ایک طرف لائسنس جاری کرتے جارہے ہیں۔ ہم صنعتوں کے قیام کا اعلان کرتے جارہے ہیں لیکن صنعتوں کے قیام کے تعلق سے کوئی ٹھوس نتائج عیاں ہمارے سامنے نہیں آ رہے ہیں۔ مثال کے طور پر ہمارے وزیر فینانس نے بتایا کہ پوری ریاست میں سنٹ کے جو تین کارخانے قائم کئے جارہے ہیں ان میں سال ۱۹۷۴-۷۵ کے دوران کام شروع ہو جائیگا۔ چنانچہ اس ایوان میں وزیر صنعت نے ایک سوال کے جواب میں بتایا کہ سنہ ۱۹۷۸ء میں ان تینوں فیکٹریز میں سنٹ کی پیداوار نکلنا شروع ہو جائیگی۔ لیکن مجھے یہ کہتے ہوئے اسسوس ہوتا ہیکہ ان تینوں مقامات پر بھی لینڈ ایکویزیشن کی کارروائی شروع نہیں کی گئی۔

میں ایوان کا زیادہ وقت نہ لیتے ہوئے یہ کہوں گا کہ موجودہ حالات میں جو بجٹ پیش کیا گیا ہے وہ ریاست کی ہمہ گیر ترقی کیلئے ایک جدوجہد ہے۔ اور اسپن زنگی کے مختلف شعبوں میں ترقی کے نشان مل رہے ہیں۔ ہم امید کرتے ہیں کہ حکومت نے جو بجٹ پیش کیا ہے اسکے ساتھ ساتھ اسکی جو پالیسیز ہیں پوری طرح ایمپلیمنٹ ہو رہی ہیں یا ایمپلیمنٹ نہیں ہو رہی ہیں اسکو دھیان میں رکھتے ہوئے صحیح نشانوں کو حاصل کرنے کی پر خلوص کوشش کریں گی۔

(۳) **ڈ. راماچందراؤ (میدک):**— **అధ్యక్షా,** సాంప్రదాయం ప్రకారముగా ఈ సంవత్సరం 17.20 కోట్ల రూపాయల తరుగుతో ప్రవేశపెట్టబడిన బడ్జెటు ఆశాజనకముగా లేక నిరుత్సాహకరముగా వుందని చెబుతున్నాను. ధరల పెరుగుదల ఈ ప్రభుత్వ బాధ్యత కాదన్నట్లు ఉదహరించారు. అది చాల అసమంజసమైనది. నిత్యజీవితావసర వస్తువుల ధరలు ఆకాశాన అంటుతున్న ఈ రోజులలో ధరలను కంట్రోల్ చేసే అధికారము ప్రభుత్వానికి లేదని చెప్పడం న్యాయము కాదు. కంట్రోల్ చేయడానికి ఏమి చర్యలు తీసుకొంటారో చెప్పలేదు. యల్. సి. బి. నిర్వహిస్తున్న పాత్ర చాల విచారకరముగా వుందని చెబుతున్నాను. రూ. 100, 104 లకు కొన్న ధాన్యమును రూ. 180 లకు అమ్ముతూ వుంటే ప్రభుత్వము దానికి బాధ్యత వహించడని చెప్పడము న్యాయము కాదు. లేని వసూలు చేసే విధానములో చాల లోపాలున్నవి. లేని పతెంట్లను ఏర్పాటు చేసిన తరువాత రైతులనుండి ధాన్యాన్ని కొనాలని నిర్బంధము వున్నప్పటికి వారు కొనడము లేదు. రత్న మొదలైన రకాలను కొనడమువల్ల నష్టము వచ్చే దరిస్థితి వుందని వాటిని వారు తీసుకొము అంటున్నారు. రైతెన్యూ అధికారుల దృష్టికి తీసుకువస్తే వారు పతెంట్స్ వక్రముగానే మూల్కాదుతున్నారు. రైతులకు నష్టపడడములేదు. లేని వసూలు కాక నిర్బంధము చేస్తున్నట్లు ఒక చైపు చెబుతూ వుంటారు. మరొక చైపు యిచ్చే ధాన్యాన్ని తీసుకొనడానికి నిరాకరిస్తున్నారు. గోధుమలను మనము ఈ సంవత్సరం తుండించాము. వాటిని

మన ప్రభుత్వము తీసుకొనడములేదు. వ్యాపారస్తులు కొనడానికి ముందుక రావడము లేదు. రైతు తన పంటను అమ్ముకొనలేక యిబ్బంది పడుతున్నాడు అందువల్ల ఇక్కడ వండిన గోధుమల విషయములో తగు ఏర్పాటు చేస్తామని జాగుంటుంది. మనది వ్యవసాయక దేశమంటున్నాము. ఆహార పదార్థాల కొరత అని విచేశాలనుంచి దిగుమతి చేసుకొనడము హాస్యాస్పదముగా వుంది బహుశా వ్యావసాయక దేశము కానప్పటికీ ఇతర దేశాలకు ఎగుమతి చేస్తూంటే మనము వ్యవసాయ దేశమైనప్పటికీ దిగుమతి చేసుకొనవలసిన పరిస్థితి ఏర్పడినది. ఎరువుల సమస్య చాల తీవ్రముగా వుంది. యూరియా 50 రూపాయల బస్తా 800 రూపాయలు అయినా దొరకడములేదు. ఇక విద్యుచ్ఛక్తి కొరత. గత సంవత్సరం ఇదే సీజనులో కొరత కారణముగా చాల యిబ్బంది ఏర్పడినది. ప్రభుత్వము తగు చర్య తీసుకొనకుండా ఏమీ బాధ్యతలేదని చెప్పడము వ్యాయము కాదు. ప్రభుత్వానికి అదనపు ఖర్చులేని చోట కూడ కనెక్షన్స్ యివ్వడానికి నిరాశిస్తున్నారు. పోల్స్ వున్నాయి, వైర్స్ వున్నాయి. రైతు బావి త్రవ్వకాని, మోటారు తెచ్చుకొని కనెక్షను యివ్వాలంటే ప్రభుత్వానికి ఏ విధమైన ఖర్చులేని సమయములో కూడ కొత్త కనెక్షన్స్ యివ్వవద్దని అంటున్నారని అభిసర్లు యివ్వడం లేదు. ఎందుకు కనెక్షన్స్ యివ్వడము లేదో అర్థము కావడము లేదు. ప్రభుత్వానికి అదనపు ఖర్చు లేదు. టి. ఆర్. సి. శాంక్షను చేసిన గ్రామాలు చాల వున్నవి. బడ్జెటు వుందని కొన్ని గ్రామాలను శాంక్షను చేశారు. కనెక్షన్స్ యిచ్చే టయిమ్ కి బడ్జెటు లేదని యివ్వడములేదు. అంటే చెప్పే మాటకు చేసే చేతకు పొంతన లేకుండా వుంది. వ్యవసాయాభివృద్ధికి తోడ్పడే విధంగా సర్వీస్ కనెక్షన్స్ యివ్వవలసి వుంటుంది. చిన్న నీటి తరహా పథకాలకు చాల తక్కువ మొత్తాన్ని కేటాయించారు. పెద్ద ప్రాజెక్టులకు ఎక్కువ డబ్బు అవసరము. వెంటనే ఫలితాలను యిచ్చే చిన్న నీటి వనరులను అభివృద్ధి చేయడము ఎంతైనా అవసరము. మెదక్ జిల్లాలోని ఘనాపూర్ ఆనకట్టను 1905 లో కట్టారు. ఇప్పుడు అనుకొన్న ఆయకట్టుకన్న రెట్టింపు ఆయకట్టు సాగు అవుతున్నా దానికి మరమ్మత్తులు లేవు. కొద్ది ఖర్చుతో ఆనకట్టను ఎత్తు చేస్తే అదనముగా 10 వేల ఎకరాలకు నీటి సౌకర్యము దొరుకు తుంది. ఆయకట్టు రెట్టింపు అయినప్పటికీ లోకలై షేషను కానందువల్ల ప్రభుత్వానికి రావలసిన ఆదాయము రావడములేదు. వెంటనే ఎంత ఆయకట్టు వుందో కొలిపించి చూస్తే ప్రభుత్వానికి ఆదాయము వస్తుందని మనచే చేస్తున్నాను. ఇక, వైద్యం విషయం చెప్పాలంటే. ప్రభుత్వం దీనిపట్ల నిర్లక్ష్యంగా ప్రవ ర్తిస్తున్నది. గ్రామీణ ప్రాంతాలలో పశువైద్యశాలలు సెలకొల్పి బడ్డాయి కాని వాటి పరిస్థితి మాత్రం చాలా అధ్వాన్నంగా వుంది. మిత్రులు దామోదరంగారు వివరంగా చెప్పారు. డాక్టరు వుంటాడు, కాంపౌండ్ వుంటాడు కాని మందులు మాత్రం వుండవు. మందుల కొరత ఇచ్చే గ్రాంటు చాలా తక్కువగా వుంది. సంవత్సరానికి వేయి రూపాయలకంటే ఎక్కువ మందులకు ఇవ్వడం లేదు. మందులు వుంటేనే కదా డాక్టర్లు పని చేసేది. మందులు లేకపోతే వారు మాత్రం ఏమి చేస్తారు? కనుక ఈ బడ్జెటులో వైద్య మందులకు ఇచ్చే గ్రాంటు పెంచాలని కోరుతున్నాను.

ఇక, కోపరేటివ్ సెక్టారులో ఈ అయిదవ ప్రదాశికలో మెడక్ జిల్లాలో ఒక మగర్ ఫ్యాక్టరీ పెట్టాలనే ప్రతిపాదన వున్నట్లు తెలుస్తున్నది. రాష్ట్ర ప్రభుత్వం రికమెండ్ చేసి కేంద్ర ప్రభుత్వమునకు పంపింది. కాని అక్కడ్నుంచి సమాధానం వచ్చినట్లుగా లేదు. వీలైతే నంత తొందరగా దానికి మంజూరు చెప్పించి అక్కడ కోపరేటివ్ సెక్టారులో ఒక మగర్ ఫ్యాక్టరీ ఏర్పాటు చేయిస్తే అక్కడి రైతాం గానికి మేలు కలుగుతుందని మనవిలేస్తూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

(శ్రీ ఎన్. లోకనాథం నాయుడు (తెలంగాణ):—అధ్యక్షా, అరిక మంత్రి గారు ప్రవేశపెట్టిన బడ్జెటు చాలా ఆకాశనకంగా వుంది. కాని మనం కేటాయించిన నిధులు సక్రమంగా ఖర్చు పెట్టబడుతున్నవో లేదో పరిశీలించే విషయంలో ప్రభుత్వం అశ్రద్ధ చూపిస్తున్నదని చెప్పటంలో ఆశ్చర్యం లేదు. గత 25 సంవత్సరాలలో మనం కేటాయించిన నిధులలో కనీసం 20 పర్సెంటుకూడా ప్రజలకు అంద లేదని చెప్పవలసి వస్తున్నది. కనుక కేటాయించిన డబ్బు నద్దీనియోగం అయి సక్రమంగా ఖర్చు పెట్టబడేట్లు చూడవలసిన భాద్యత ప్రభుత్వం పై వుందని మనవిజేస్తున్నాను. దేశానికి వెన్నెముక వంటివారు రైతు, రైతుకూలి, ఈ నాడు కాసన సభ్యులలో అయితే నేనీ, మంత్రులలో అయితే నేనీ చాలా మంది రైతు కుటుంబాల నుండి వచ్చినవారే. ఈ నాడు రైతులు ఎదుర్కొంటున్న సమస్యలను తేలిగ్గా చూడరాదు. ఒకప్రక్క ప్రకృతి వైపరీత్యాలను తట్టుకోలేక మరోప్రక్క పెరుగుతున్న ధరలకు తట్టుకోలేక, తన వద్ద వున్న జీవరాశులను పోషించుకుంటూ వ్యవసాయం సాగిస్తున్నారు, ప్రభుత్వం వారి సంక్షేమం కోసం వారి అభివృద్ధి కోసం, వారి సహాయం కోసం కేటాయిస్తున్న డబ్బు ప్రభుత్వోద్యోగులు తమ స్వార్థం కోసం వినియోగించుకుంటుంటే రైతు బాధలను అనుభవిస్తున్నారు. ఈ రోజు తెలివనూలు చేస్తున్నాము, చేయవలసిందే. దానికి మాత్రం సామాన్యరైతు బలి అవుతున్నాడని చెప్పక తప్పదు. కాగా వున్నవారి దగ్గరకు ఉద్యోగులు వెళ్ళడం లేదని అన్ని పార్టీల నుండి అందరూ చెబుతున్నారు. కనుక ఆ విషయంలో ప్రభుత్వం కట్టుదిట్టమైన చర్యలు తీసుకుని సామూహ్య రైతుకు నష్టం కలుగని విధంగా చూడాలని కోరుతున్నాను. రైతు 72 కె.జీ. లకు 52.58 రూపాయలు తెలి చెల్లిస్తూ తిరిగి మార్కెటులో కొనుక్కోవాలంటే 98, 100 రూపాయల వరకూ ఇవ్వవలసి వస్తున్నది. కనుక రైతుకు అన్యాయం, నష్టం కలుగని విధంగా చర్యలు తీసుకోవాలి, మేము కలెక్టర్లకు, తహసీల్దార్లకు చెప్పితే వారు విచే పరిస్థితిలో లేరు. ప్రభుత్వ ఆదేశం మేరకు తెలివనూలు చేయడం మా విధి కాని ధరలను అదుపులో పెట్టటం మా పని కాదు అని వారు బహిరంగంగా చెబుతున్నారు. పరిస్థితులు ఇలాగే వుంటే ఇతర ప్రాంతాల్లో వచ్చిన పరిణామాల్లో ఇక్కడ కూడా వస్తాయని మనవి చేస్తున్నాను.

ఇక, మంచినీటి సమస్య వుంది. ఇప్పటికే చాలా గ్రామాల్లో 31 వేలు, నాలుగు వేలు గ్రామాలు చేసి కొన్ని బావులు త్రవ్వించడం జరిగింది. కాని కొన్ని బావుల పని పూర్తికాలేదు. శ్రీకాకుళం వంటి కొద్ది ప్రాంతాలు కొన్నిటిలో 80 అడుగుల లోతు త్రవ్వితే కాని నీరురాదు. 15 అడుగులు త్రవ్వితే నీరు వస్తుంది.

వున్నాయి. మా శ్రీ కాకుళం జిల్లాలో అలా అపేసిన బావులు వున్నాయి. అటువంటి చోట్లకు రిగ్స్ పంపించి ఆ బావుల త్రవ్వకం పూర్తి చేయించాలని కోరుతున్నాను.

ఇక, మత్స్య పారిశ్రామికల విషయం చూస్తే కాకినాడ, శ్రీ కాకుళం జిల్లాలలో తప్ప మిగిలినచోట్ల ఈ మత్స్య పారిశ్రామికలు అంత ఎక్కువగా లేరు. వారికి ఎలాంటి సదుపాయములు కల్పించబడటంలేదు. టెక్నాలజీ డివిజన్ లోని మత్స్య పారిశ్రామికలకు ఏ ఒక్క పని జరుగలేదు. వున్న జనాభా కొద్దిమంది. వారికి ఇచ్చిన నిధులు సద్వినియోగపడేట్లు చూడాలి. అందరకూ అందేట్లు చూడాలని కోరుతున్నాను.

వంశధార పేరు ఎన్నో సంవత్సరాల నుండి వినిపిస్తున్నది కాని అక్కడ పని మాత్రం త్వరితంగా జరగడంలేదు. బడ్జెటులో 80 లక్షలు కేటాయించారు. ముఖ్యమంత్రిగారికి చెప్పకొన్నాము. కార్పొరేషన్ వారు 2 కోట్ల 20 లక్షలు ఇవ్వటానికి ఒప్పుకొన్నారు. సంవత్సరానికి 8 కోట్లు ఖర్చుపెట్టి దానిని సత్వరంగా నిర్మాణం పూర్తి చేస్తామని ముఖ్యమంత్రిగారు చెప్పినందుకు వారికి ఆ ప్రాంత రైతుల తరపున ధన్యవాదాలు అర్పిస్తున్నాను.

ఇక వైద్య సదుపాయాల విషయం గురించి చెప్పాలంటే సమితులలో హాస్పిటల్స్ ఇంతవరకూ ఏర్పాటుచేయబడలేదు. వున్నచోట్ల డాక్టర్లు వుండటానికి సరైన గృహవసతి లేదు. వారికి క్వార్టర్లను ఏర్పాటు చేయించాలని కోరుతున్నాను.

రైతులకు ఎరువులు సప్లయచేసే విషయంలో కార్డువద్దతి పెట్టటం వార్షిక దగిన విషయమే కాని ఉద్యోగులు అక్రమ కార్డులు తయారుచేసి అవకాశాలు కూడా వున్నాయి. కనుక స్థానికంగా వుండే కాసన సభ్యులను, గ్రామాలలోని రైతులను చేర్చి కమిటీగా వేసి కార్డులు తయారుచేసింది. రైతులకు ఎరువులు సరఫరాచేస్తే వారికి సక్రమంగా అందుతాయి కనుక అలాంటి వద్దతి ఆలోచించాలని కోరుతూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ ఎన్. వెంకటయ్య (కొడంగల్):— అధ్యక్షా! ఈ బడ్జెటు ప్రసంగం యందులో ఆర్థిక శాఖామంత్రిగారు సూచించినటువంటి అంకెలు, ప్రచారికా వ్యయం ఏ విధంగా వుంది అంటే 4 వ ప్రచారికలో ఆంధ్రప్రదేశ్ లో 19 శాతం డబ్బు వినియోగించబడింది. ఇతర రాష్ట్రాలలో 82 శాతం వినియోగించినట్లు వారి లెక్కలే చెబుతున్నాయి. కొన్ని రాష్ట్రాలలో 110 శాతం వినియోగించినట్లు కూడా వుంది. మన యంత్రాంగమూ పాలకులూ ఎవరు దీనికి బాధ్యులు అనేది ఆలోచించాలి. 19 శాతం వినియోగించారు అంటే అది కూడా కేవలం వుద్యోగులను పెంచేదానికి వినియోగించారు, ప్రజలకు మాత్రం వినియోగించలేదని తెలుస్తుంది. ఇతర రాష్ట్రాలలో 110 శాతం వినియోగించిన సందర్భంలో యిక్కడ అట్లా జరగలేదంటే దానికి కారణం రాష్ట్ర ప్రభుత్వ అసమర్థత అని

వారు అంగీకరించకపోయినా వారి లెక్కలే చెబుతున్నాయి. ఇతర రాష్ట్రాలతో సమానంగా మన రాష్ట్రం అభివృద్ధి చెందాలనే విషయాన్ని పాలకులు గ్రహించాలి. సమాజానికి రైతు వెన్నెముక అని స్ట్రోగన్స్ చెప్పడం జరుగుతున్నదిగాని ప్రభుత్వ పంపిణీ విధానం వల్ల యంత్రాంగంలో వుండే లోపాల వల్ల సన్నాహం రైతులకు వారికి వున్న అవకాశాలు తీర్చడంలేదు. నిరుస్తులు దొంగడులేను, పెద్ద రైతులకు మాత్రమే దొరుకుతున్నాయి. కోట్ల ద్వారా సంపిణి చేస్తుంటున్నారు, ఆ విధానం ఆచరణలోకి వచ్చిన తరువాతగాని దానిలో వున్న లోపాలు బయటకు రావు. ప్రభుత్వం ప్రజలకు క్లిన్ అడ్మినిస్ట్రేషన్ యిస్తుందని చెప్పారు, సక్రమమైన పరిపాలన సాగిస్తాము అంచగొండితనము లేకుండా చేస్తాము అన్నారుగాని ఆచరణలో అట్లా జరగడంలేదు. ప్రభుత్వంలో జరుగుతున్నటువంటి లోపాలు యిప్పుడు యిచ్చినటువంటి అంశాల వల్ల క్లయర్ గా తెలుస్తుంది. ప్రభుత్వంలో వుండేవారికి ధనాలు పెరిగితే జీతాలు పెరుగుతాయి అనే ధోరణి తప్ప ప్రజలకు వుపయోగపడే ధోరణిలేదు. ఇప్పటికయినా ప్రభుత్వం ప్రణాళికాపరంగా పట్టటువంటి డబ్బును సక్రమంగా పూర్తిగా వినియోగించేదానికి సరయినటువంటి యంత్రాంగాన్ని ఏర్పాటు చేసినూటికి నూరుపాళ్ళు వినియోగించాలని మనవిచేస్తున్నాను. ప్రణాళికా ద్వారా సైపల్ బడ్జెటు ద్వారా ఇండస్ట్రీస్ ను అభివృద్ధిచేస్తాము, ఇండస్ట్రీలేనిదే రాష్ట్రం ముందుకు పోదని చెబుతున్నారు. కాని మహబూబ్ నగర్ జిల్లాలో యంతవరకు ఏ ఇండస్ట్రీ పెట్టలేదు, పెట్టబోతున్నట్లు బడ్జెటు సీమలో లేదు. మహబూబ్ నగర్ జిల్లాలో అగ్రికల్చరల్ షేప్ ఇండస్ట్రీస్ పెట్టడానికి అవకాశమువుంది. అంతే గాకుండా అక్కడ ఫర్టిలైజర్లు ఫ్యాక్టరీ పెట్టవలసిన అవసరము వుంది. ప్రణాళికా వ్యయము నుండి గాని లేకపోతే కేంద్ర ప్రభుత్వము యిచ్చే ప్రత్యేక ఫండు నుండి గాని కేటాయించి వాటిని అక్కడ స్థాపించడానికి ప్రభుత్వము పూనుకుంటుందని ఆశిస్తున్నాను. మహబూబ్ నగర్ జిల్లాలో లేబర్ చాలా వుంది. అనుబంధ లేక యితర రాష్ట్రాలకు వెళ్లి పనులు చేస్తున్నారు. ఇది చాలా శోధనీయమైనటువంటి విషయము. అక్కడ ఏ ఏ పరిశ్రమలు సెలకొల్పడానికి అవకాశము వుందో సర్వే చేయించి అవి సెలకొల్పడానికి ప్రయత్నము చేయాలని మీ ద్వారా ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను. పోతే ప్రభుత్వ పంపిణీ విధానము చాలా లోపభూయిష్టంగా వుంది. మహబూబ్ నగర్ జిల్లాలో రెండు మాసాలుగా పంచదార సప్లయ కావడములేదు. కలెక్టరుకు సర్వాధికారాలు యిచ్చాము, జిల్లాలో మకుటంలేని మహారాజు అని చెప్పబడే ఆ కలెక్టరు ఏమి చేశాడు? ఆ జిల్లాలో మగరు లేక పోతే ప్రభుత్వ పంపిణీ మీద ఆధారపడిన ప్రజలు ఎవరివద్దకు వెళ్లి మొరపెట్టుకోవాలి. ప్రభుత్వం ప్రజలను నిర్లక్ష్యం చేస్తున్నది. పరిస్థితులు యిలాగే కొనసాగితే యితర రాష్ట్రాలలో వచ్చినట్లు గానే యిక్కడ తిరుగుతాము వస్తుంది అని పెంచురిక చేస్తున్నాను. కేవలము ప్రభుత్వ వుద్యోగుల మీద ఈ ప్రభుత్వము నడుస్తుంది అనుకుంటే పోస్టాఫీసుదమైన విషయం. ప్రభుత్వము, అధికారుల కోరికలను తీరుస్తుంది, కాని అదే సమయములలో పారికి చారి బాధ్యతల గురించి

నిర్దేశించవలసిన అవసరము వుంది. బాధ్యతలు లేకపోవడమువల్ల ప్రణాళికా
ఖర్చు గానీ యివర కార్యక్రమాలు గానీ సక్రమంగా జరగకుండా వున్నాయని
చెబుతూ ఈ అవకాశము యిచ్చినందుకు మీకు కృతజ్ఞతలు తెలుపుకుంటూ నెలపు
తీసుకుంటున్నాను.

Mr. Chairman :--The House now stands adjourned till
8-30 a m tomorrow (22-3-1974)

The House then adjourned (1-27 p. m.).

